

Toimintakertomus 2019–2020

**OULUN
NORMAALIKOULU**
OULUN
YLIOPISTO

Oulun normaalikoulu

<https://nk.oulu.fi>

Oulun normaalikoulun perusaste (1–6)
Koskela
Tullimiehentie 8
90560 Oulu
Kanslia puh. 0294 484691

Johtava rehtori
Kari Kumpulainen
puh. 0294 483772
kari.kumpulainen@oulu.fi

Oulun normaalikoulun perusaste (1–6)
Linnanmaa
Yliopistokatu 48
90570 Oulu
Kanslia puh. 0294 483768 / 0294 483750

Perusasteen rehtori
Hannu Juuso
puh. 0294 483765
hannu.juuso@oulu.fi

Oulun normaalikoulun perusaste (7–9)
ja lukio
Kaitoväylä 7
90570 Oulu
Kanslia puh. 0294 483770 / 0294 483771

Perusasteen apulaisrehtori (1–6)
Koskela, Sari Räisänen
puh. 0294 484690
sari.raisanen@oulu.fi

Perusasteen apulaisrehtori (7–9)
Pasi Hieta
puh. 0294 483773
pasi.hieta@oulu.fi

Lukion rehtori
Eija Kumpulainen
puh. 0294 483774
eija.kumpulainen@oulu.fi

Toimitusryhmä:
Minna 't Lam
Pasi Hieta
Hannu Juuso
Eija Kumpulainen
Kari Kumpulainen
Sari Räisänen

Toimituksen avustajat:
Heli Heikkinen
Riitta Pekkala
Antti Rekilä
Silja Saarijärvi

Kannen kuva: Minna 't Lam
Taitto: Oulun yliopisto,
Viestintä, markkinointi ja
yhteiskuntasuhteet
Paino: Punamusta Oy

Sisällysluettelo

1. Yleistä ja yhteistä

Lukuvuosi 2019–2020 päättyi korona-pandemian merkeissä	5
Kirsti Karhumaa eläkkeelle	7
Mervi Kempainen eläkkeelle	7
Ansiomerkkejä norssilaisille	8
Norssin uudet tohtorit	8
Opetusharjoittelu luokanopettaja-koulutuksessa	10
Aineenopettajakoulutuksen kuulumisia	12
Harjoittelukoulun strategia tehdään yhdessä	13
Junior Talk	14
Unesco-koulumme Norssi	15
Kestävän kehityksen asialla	18
Ylänorssin kierrätys kuntoon	19
Tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoimintaa	20
KITKA – kielitaitoa kaikille	22
Tsemppiä tsemppiä! -hanke	22
SDGs Action	22
– Kestävän kehityksen toimintaa	23
FCLab yhteisopettajuutta ja opetus-harjoittelua tukemassa	25
KTK:n iltakoulu	26
Oulun normaalikoulun koulutusvienti	28
Oululaista opettajankoulutusta	29
Yhdysvaltoihin	29
Oulun normaalikoulun kerhotoimintaa	30
Vapaaehtoistyön kerho VARES	35
Kielirikasteinen opetus Oulun normaalikoulussa	36
Jääkärien testamentti Suomen nuorisolle	36
Hei, me tykitetään taas!	37
– Norssin etäopetus ennen ja nyt	37

2. Perusasteen luokat 1–6 Koskela

Apulaisrehtorin terveiset	40
Monialainen oppimiskokonaisuus Koskelassa	41
Koululaisooppera Djurens Planet	42
– ruotsiksi laulaminen voi olla hepreaa	44
Koskelan 5A ja 5B leirikoulussa	45
Kuusamossa 19.–20.9.2019	46
Vanhempaintoimikunta Kimppa	47
Liikuntaa koulupäivään	47
Yrittäjyyskasvatus valinnaisaineena	47

3. Perusasteen luokat 1–6 Linnanmaa

Aina on toivoa	49
Lukemisen lumoa ja satukirjan sankareita	50
Lukukoira Onna on tarkkakorvainen kuuntelija	52
Vaikuttava ja osallistava oppilaskunnan hallitus	53

VEX IQ haaste 2019–20: Squared Away	54
Inarin leirikoulu	55
Hyvää kierrättämässä	56

4. Perusasteen luokat 7–9

Kaksijakoinen lukuvuosi	59
Yläkoulun oppilaskunnan toiminta 2019–2020	61
KiVa-koulutoiminta yläkoulussa	61
Ilmastomielenilmaus koulun pihalla	62
Tukioppilastoiminnalla luodaan yhteishenkeä	63
Eiintarvikehygieniasaamista Norssissa	64
NY-yritys Quivu Design	65
Oppilaiden hyvinvoinnin kehittäminen yläkoulussa	66
Yläkoulun vanhempaintoimikunnan toiminta käynnisty	67

5. Lukio

Lukion rehtorin puheenvuoro	69
Tiedepäivä Norssissa	70
Historian opiskelua kokemuksellisesti	71
Unesco-koulussa	71
Historiaa, kulttuuria ja yhdessäoloa	73
Päivä yliopiston rehtorina	74
Vanhempainpäivä ja vanhat tanssit normaalikoululla	75
Koronalomalaisen mietteitä etäopetuksesta	76
Riemuylioppilastapaaminen vuonna 2019	77

6. Henkilökunta

Perusasteen (1–6) Koskela henkilökuntaa	79
Perusasteen (1–6) Linnanmaa henkilökuntaa	80
Perusasteen (7–9) ja lukion henkilökuntaa	81
Oulun normaalikoulun johtokunta	82
Yhteiset palvelut	83

7. Oppilas- ja opetus-harjoittelijaluettelot

Perusasteen vuosiluokkien 1–6, Koskela oppilaat 2019–2020	85
Perusasteen vuosiluokkien 1–6, Linnanmaa oppilaat 2019–2020	86
Perusasteen vuosiluokkien 7–9 oppilaat 2019–2020	88
Lukion opiskelijat 2019–2020	90
Opetusharjoittelijat 2019–2020	92
Stipendit ja hymypatsaat, Koskela 1–6	94
Stipendit ja hymypatsaat, Linnanmaa 1–6	94
Tiedotuksia	95

1. Yleistä ja yhteistä

Ruusuja Sinulle – arvostamme työtäsi!
Terveisin rehtorit Kari, Eija, Hannu, Pasi ja Sari
Oulun normaalikoulu

Lukuvuosi 2019–2020 päättyi koronapandemian merkeissä

5

Syksyn 2019 tilastojen mukaan Oulun normaalikoulussa opiskeli lukuvuonna 2019–2020 yhteensä 1167 (+9) oppilasta ja opiskelijaa, joista 905 (+8) perusasteella, 251 (+1) lukiossa ja 11 (+0) perusopetukseen valmistavassa opetuksessa. Henkilökuntaa koulussamme oli kaikkiaan 133, joista päätoimisia 112 ja sivutoimisia 18. Virastomestarit (3) lasketaan tässä lisäksi Oulun normaalikoulun henkilökuntaan, vaikka tarkalleen ottaen he kuuluvat koko yliopiston yhteiseen virastomestarikuntaan.

Koulumme henkilökunnan erityisosaaminen eli ohjattu opetusharjoittelu sujui jälleen mallikkaasti. Lukuvuonna 2019–2020 normaalikoulun vuosiluokilla 1–6 opetusharjoittelun suoritti kaikkiaan 460 opiskelijaa. Linnanmaan vuosiluokilla 1–6 ohjattiin 218 (-11) luokanopettajaopiskelijaa, 12 (+2) musiikkikasvatuksen tutkinto-ohjelman mukaisesti opiskelevaa opiskelijaa ja 36 (+24) erityisopetuksen pätevyitysmiskoulutuksen opiskelijaa. Koskelan alakoululla ohjattavina oli 178 (+17) luokanopettajaopiskelijaa ja 16 (+7) erityisopetuksen pätevyitysmiskoulutuksen opiskelijaa. Ensimmäistä kertaa järjestettyyn eHarjoitteluun osallistui yhteensä 129 opiskelijaa. Aineenopettajien kandidaattivaiheen harjoittelussa lukuvuonna 2019–2020 ohjattiin 100 (+0) opiskelijaa ja maisterivaiheessa 120 (+2) opetusharjoittelijaa. Yhteensä ohjatun opetusharjoittelun eri jaksoja suoritti lukuvuoden kuluessa 680 opiskelijaa. Kevään 2019 viimeiset harjoittelujaksot toteutettiin vallinneesta poikkeustilanteesta johtuen etänä. Opetusharjoittelun koordinaattoreille ja kaikille opetusharjoittelua ohjaaville suuri kiitos siitä, että harjoittelut voitiin toteuttaa – ja vieläpä laadukkaasti!

Harjoittelukoulun talous oli varsin vakaalla pohjalla ja niinpä vuoden 2019 tulos oli 436 207 euroa ylijäämäinen. Eri rahoittajilta kertyneet tuotot olivat yhteensä 13 171 396 euroa. Suuri oppilasmäärä näkyi taloudessa positiivisella tavalla. Lisäksi onnistuimme saamaan täydentävää rahoitusta moniin hankkeisiimme ja ilahduttavasti koulutusviennistäkin syntyi tuloja. Vahvan taseen avulla varaudutaan uudisrakennuksen rakentamiseen sekä poikkeusolojen vaatimiin investointeihin.

Harjoittelukoulun tulevia tilaratkaisuja on suunniteltu marraskuusta 2017 lähtien. Koulun kaikkia kolmea vuokrakiinteistöä vaivanneet sisäilmaoireet eivät ole poistuneet, vaikka rakennuksia on tiivistetty ja ilmanvaihtoa parannettu. Tilahanketta on hidastanut suunnitelma yliopiston mahdollisesta muuttamisesta Oulun kaupungin keskustaan. Kolme vuotta sitten asetettiin tavoitteeksi, että syksyllä 2022 koulu toimii uudistetuissa tiloissa. Tämä tavoite ei tule toteutumaan aikataulun osalta.

Johtavan rehtorin kannustuspalkinnot jaettiin 29.11.2019 pikkujoulun yhteydessä. Tällä kertaa palkinnon saivat 1) Kestävän kehityksen KEKE-tiimi, jäseninä Tytti Haapamäki, Kirsi Valta-Hulkkonen, Sirpa Määttä, Liisa Vilppola ja Minna 't Lam, 2) Kielitietoisen opettajan opas -kirjan toimittanut työryhmä Helena Nissilä, Outi Laitinen, Elisa Väänttilä ja Raija Kärkkäinen, 3) Ohjaajakoulutus-työryhmä Kaisa Marjamaa, Outi Tiainen, Timo Kovanen, Markku Juopperi ja Outi Takalo, sekä 4) Robottiikan VEX-tiimi Eero Hietapelto, Erkki Pekkala ja Janne

Marjamaa. Palkinto myönnetään vuosittain tunnustuksena poikkeuksellisen aktiivisesta ja menestyksekkästä työstä. Palkintosumma tulee käyttää henkilökunnan työhyvinvoinnin edistämiseen.

Lukuvuoden kuluessa koulussamme vieraili monia merkittäviä yhteistyökumppaneita muun muassa USA:sta, Alankomaista ja Japanista. Henkilökuntamme puolestaan osallistui ahkerasti täydennyskoulutukseen niin Suomessa kuin ulkomailla. Merkittävä Norssin järjestämä kansainvälinen koulutustapahtuma sijoittui joulukuulle, jolloin 14 harjoittelukoulun henkilökunnan jäsentä vieraili South Carolinassa USA:ssa. Kymmenen päivän koulutus- ja opintovierailun aikana edustajamme antoivat täydennyskoulutusta yli 1000:lle Pickens Countyn opettajalle ja rehtorille. Koulutuksen tilaaja, koulupiirin johtaja Dr. Danny Merck kertoi, että Oulun norssilaisten antama koulutus oli parasta mitä hän on 29-vuotisen työuransa aikana nähnyt! Yli 600:n sikäläisen opettajan omalla nimellään kirjoittaman koulutuspalautteen keskiarvo oli 4,74 (max 5,0). Kyllä meillä on huikeaa osaamista! Kiitos vielä kaikille norssilaisille, jotka olette innolla olleet mukana koulutusvientiämme edistämässä!

Harjoittelukoulun johtokunta kokoontui lukuvuoden kuluessa kaksi kertaa, jälkimmäisellä kerralla etäyhteyksiä käyttäen. Johtokunnan jäsenet olivat aktiivisia ja aidosti kiinnostuneita koulun kehittämisestä. Erityiset kiitokset Oulun kaupungin perusopetus- ja nuorisajohtaja Marjut Nurmi-vuorelle, joka on hoitanut harjoittelukoulun johtokunnan puheenjohtajan tehtävää erinomaisesti!

Rauhallisesti alkanut kevätlukukausi 2020 sai yllättävän käänteen, kun Wuhanin maakunnasta Kiinasta alkunsa saanut koronavirus levisi muutaman kuukauden kuluessa kaikkialle maailmaan. Monien muiden maiden tavoin myös Suomi joutui asettamaan rajoituksia kansalaisten kokoontumisiin ja liikkumiseen. Valtioneuvoston päätökseen perustuen Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto antoi tartuntatautilaki 58 §:n mukaisen määräyksen oppilaitosten sulkemisesta. Sulkeminen koski koulurakennuksia ja niinpä opetus jatkui etäyhteyksiä käyttäen.

Aikataulullisesti pandemia ja sitä seuranneet toimet etenivät todella nopeasti. Heti pandemian puhjettua harjoittelukoululle perustettiin 14.3.2020 vararehtori Jari Honkasen johtama VOT-työryhmä (Verkko-opetuksen tuki), joka laati parin päivän kuluessa teknisen ohjeistuksen etäopetuksen tueksi. Sillä päästiin hyvin alkuun, suuri kiitos työryhmälle!

Sunnuntaina 15.3.2020 illalla koulun johtoryhmässä tehtiin päätös, jonka perusteella Oulun

normaalikoulun lukio siirtyi etäyhteyksiä hyödyntävään opetukseen maanantaina 16.3. Perusopetus seurasi perässä siten, että päätös etäyhteyksiä hyödyntävään opetukseen siirtymisestä tehtiin 16.3. ja päätös pantiin täytäntöön 18.3. Valtioneuvoston 20.3. tekemän päätöksen mukaan 1.–3. luokkien oppilaat pystyivät halutessaan palaamaan kouluun 23.3. Samaa oikeutta tarjottiin perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaille sekä erityisen tuen päätöksen saaneille oppilaille. Päätöksestä huolimatta lähiopetukseen Oulun normaalikoulussa osallistui vain muutamia kymmeniä oppilaita.

Koronapandemia koetteli oppilaita, opiskelijoita ja henkilökuntaa aivan ennennäkemättömällä tavalla. Päivät venyivät pitkiksi ja asioiden hoitamiseen tarvittiin paljon luovia ratkaisuja. Monissa kodeissa saunat, parvekkeet ja leikkimökit muuttuivat etätyöpisteiksi. Oppilaiden tavoittaminen oli suuri haaste, mutta pääosin siinä onnistuttiin hyvin. Vaikka jakamisen suhteen menttiin äärirajoilla, yhteisöllisyys kukoisti ja vinkkejä eri oppimiseen suunnattujen ohjelmistojen käyttämiseen jaettiin ahkerasti. Muun maailman mukana myös Oulun normaalikoulu teki pakosta valtavan digiloikan todella lyhyessä ajassa. Joskus pakko on hyvä opettaja.

Poikkeustilan aikana koulutuksen järjestäjillä ei ollut velvoitetta ruokahuollon järjestämiseen muuta kuin niille erityisryhmille, jotka opiskelivat lähiopetuksessa. Oulun normaalikoulu tunnisti kuitenkin yhteiskunnallisen vastuunsa ja jakoi kahdella eri jakokerralla huhti- ja toukokuussa yhteensä yli 1600 ruokakassia oppilaiden huoltajille niin perusasteella kuin lukiossa. Toiminnasta saatiin runsaasti kiitosta.

Tunnustuksena erinomaisesta työstä koulun johtoryhmä lähetti 29.4. ruusuja kaikille harjoittelukoulun työntekijöille. Kukkalahetyksen mukana oli lyhyt mutta sydäimestä tullut viesti: Arvostamme työtäsi.

Valtioneuvoston päätöksellä perusopetus palasi lähiopetukseen 14.5.2020. Lukio säilyi etäyhteyksiä hyödyntävässä opetuksessa lukuvuoden loppuun.

Lämmin kiitos erinomaisesta yhteistyöstä koulumme rehtoreille, opettajille sekä muulle henkilökunnalle! Kiitos myös loistaville oppilaillemme ja teidän huoltajillemme, sekä tietysti upeille opetusharjoittelijoillemme. Hyvää lukuvuoden päätöstä kaikille!

Toukokuussa 2020

Kari Kumpulainen, KT
Johtava rehtori

Kirsti Karhumaa eläkkeelle

Hyvä ystävämme ja pitkäaikainen työtoverimme Kirsti Karhumaa jäi ansaitulle eläkkeelle lokakuun 1. päivänä, armon vuonna 2019.

Kirsti valmistui luokanopettajaksi Oulun yliopistosta vuonna 1978 ja toimi siitä lähtien Oulun normaalikoulussa pääasiassa luokanlehtorin tehtävässä. Kirstin työura on ollut poikkeuksellisen pitkä, yli 41 vuotta. Näihin vuosikymmeniin sisältyy valtava määrä moninaisia ammatillisia haasteita, ovathan monet koulumaailman asiat kokeneet isoja muutoksia 70-luvun uuden peruskoulu-uudistuksen jälkeen.

Kuluneet työvuodet kasvattivat Kirstistä vahvan pedagogisen osaajan ja näkemyksellisen opettajan. Kirstin työn kantavana pohjavireenä oli aina oppilaan kasvun ohjaaminen ja tukeminen, jotta hänestä kehittyisi tasapainoinen ja eettisesti lukutaitoinen ihminen. Tältä pojalta Kirsti osallistui aktiivisesti koulun pedagogiseen kehittämiseen niin oman koulun kuin kansainvälisten kollegoidensakin kanssa. Kirsti otti vastuullisesti, rohkeasti ja rakentavasti kantaa erilaisiin opetusta koskeviin virtauksiin. Arjen koulutyössä Kirsti toimi systemaattisesti ja tarkasti, aina valmiina yhteistyöhön ja auttamaan. Lukuisat ovat ne juhlat ja tapahtumat, joissa Kirsti oli priimusmoottorina.

Erityisesti musiikki oli (ja on) Kirstille rakas asia paitsi työssä, myös hänen henkilökohtaisessa elämässä. Työuransa aikana Kirsti johti lukuisia koulu- ja harrastekuoroja sekä toimi laulajana ja solistina useissa Oulun alueen kuoroissa. 2010-luvun alusta lähtien Kirsti osallistui aktiivisesti kansainvälisiin kuorokursseihin ja esiintyi muun muassa brittiläisen RunBySingers Europe Choir'n mukana useissa konserteissa eri puolilla Eurooppaa. Kuorotoimintaan liittyvistä ansioistaan tasavallan presidentti myönsi Kirstille director cantus -arvonimen lokakuussa 2020.

Kiitos, Kirsti, tekemästasi suurenmoisesta elämäntyöstä lasten ja nuorten opettajana ja kasvattajana. Työsi on ollut merkityksellistä ja arvokasta. Toivotan Sinulle terveyttä, iloa ja kaikkea hyvää uudessa elämänvaiheessasi.

Hannu Juuso

Mervi Kempainen eläkkeelle

Hyvä ystävämme ja työtoverimme Mervi Kempainen jäi ansaitulle eläkkeelle 1.9.2020.

Mervi valmistui luokanopettajaksi Kajaanin opettajakoulutuslaitoksesta vuonna 1979. Valmistumisensa jälkeen Mervi toimi opettajana Kajaanin kaupungin Soidinsuon peruskoulussa noin 10 vuotta opettaen samaan aikaan liikunnan didaktiikkaa myös Kajaanin OKL:n opiskelijoille. Kajaanin normaalikoulun luokanopettajaksi Mervi siirtyi vuonna 1989 toimien tässä tehtävässä aina vuoteen 2013, jolloin Oulun yliopisto lakkautti Kajaanin toimipisteensä. Edessä oli muutto työn perässä Oulun normaalikouluun, jossa Mervi työskenteli työuransa loppuun asti.

Opettajana ja työtoverina Mervi oli erittäin ahkera, aloitteellinen ja määrätietoinen. Mervi oli aktiivisesti ja tarmokkaasti mukana kaikissa työuransa varrella osuneissa koulun isoissa kehitysvaiheissa, ratkaisemassa kulloinkin ajankohtaisia haasteita – oli sitten kysymys koulun toimintakulttuurista, hyvinvoinnista tai opetussuunnitelmasta laajemmin. Ansiokkaan ja utteran työnsä kautta Mervi oli kehittämässä koulua ja opettajakoulutusta, ja sitä kautta vaikuttamassa myös laajemmin erityisesti pohjois- ja itäsuomalaisien lasten ja nuorten elämään sekä tulevaisuuteen. Mervin vahva ammatillinen sitoutuminen ja vastuunkanto näkyi myös hänen aktiivisessa toiminnassa tiedekuntamme hallintoelimissä ja luottamushenkilönä.

Mervi toimi pitkään myös vararehtorina Kajaanin aikana ja sittemmin myös Oulun normaalikoulun Linnanmaan 1–6 yksikössä.

Työyhteisön jäsenenä Mervi oli loistava yhteistyön tekijä ja asioiden organisoija. Mervin reipas, valoisa ja iloinen persoona toi ”pinkin sävöksen” arkiseen aherrukseen.

Usein väitetään, että opettajan työhön synnyttään. Opettamiseen voi toki liittyä synnynnäisiä ominaisuuksia, mutta oikeastaan opettajuus on jatkuva uudelleen syntymistä, uuden oivaltamista ja uudelleen ymmärtämistä niin työn kuin eletyn elämän kautta kypsyminen. Elämä ei kuitenkaan pääty siihen, että ansiotyö loppuu.

Hyvä Mervi, elämäsi kirjassa on lehti kääntynyt. On avautunut mahdollisuus uuteen. Onnea matkaan.

Sydämellinen kiitos arvokkaasta työstäsi ja työtoveruudestasi.

Hannu Juuso

Ansiomerkkejä norssilaisille

Oulun yliopisto jakoi kunnia- ja ansiomerkkejä työntekijöilleen 19.2.2020 pidetyssä juhlatilaisuudessa. Tieteellisten seurain valtuuskunta myöntää yliopiston esityksestä tiedeyhteisöjen palvelusvuosiansiomerkit. Kultaisen ansiomerkin voi saada 30 palvelusvuoden jälkeen. Kultaisen ansiomerkin saivat tänä vuonna lehtorit Aila Hartikainen, lehtori Mervi Siren ja erikoislaboratoriomestari Leo Korhonen.

Paljon onnea ansiomerkkien saajille ja kiitos vuosikymmenien ansiokkaasta työstä yliopiston palveluksessa!

Norssin uudet tohtorit

Lehtori Matti Hasarin väitöstutkimus opettajan ammatti-identiteetin muotoutumisesta

Viime vuonna eläkkeelle jäänyt koulumme lehtori Matti Hasari väitteli 2.10.2019 Linnanmaalla aiheesta Opettajan ammatti-identiteetin muotoutuminen matemaattisten aineiden opetusharjoittelussa. Vastaväittäjänä toimi dosentti Jorma Joutsenlahti (Tampereen yliopisto) ja kustoksena professori Raimo Kaasila (Oulun yliopisto).

Väitöskirjassa Matti tutki opettajiksi opiskelien ammatillisen identiteetin muotoutumista opetusharjoittelujen aikana. Tutkimuksen aineistona oli matemaattisten aineiden opettajaopiskelijoiden oppimispäiväkirjat, joissa he kertovat kokemuksistaan opetusharjoittelujen aikana. Tutkimuksen mukaan ammatti-identiteetin keskeisiksi osa-alueiksi muodostuivat opettajan itsetunto, reflektointi, tunteet ja niiden käsittely sekä oppilaisiin ja opettamiseen liittyvät uskomukset.

Matti Hasarin väitöskirja löytyy kokonaisuudessaan täältä:
<http://jultika.oulu.fi/Record/isbn978-952-62-2327-8>

Oulun normaalikoulun väki onnittelee Mattia väitöstyön valmistumisesta ja toivottaa antoisia eläkepäiviä!

Matti Hasarin vastaväittäjänä toimi dosentti Jorma Joutsenlahti ja kustoksena professori Raimo Kaasila (kuva Erkki Haataja).

Lehtori Timo Kovanen väitteli tohtoriksi musiikkikasvatuksesta

Koulussamme musiikin opettajana ja musiikkikasvatuksen opiskelijoiden harjoitteluohjaajana yläkouluun ja lukion puolella työskentelevä lehtori Timo Kovanen on tuttu näky kontrabasson varressa koulumme juhlissa ja erilaisissa musikaalisissa tempauksissa. Opetustyön ohessa Timo on kunnostautunut myös tutkimustyön saralla, jossa kiinnostuksen kohteena hänellä on ollut musiikkikasvatuksen yhteiskunnallinen ulottuvuus, filosofia ja koulutuspolitiikka.

Timon sinnikkyyttä vaativa väitöskirjan kirjoitusprosessi palkittiin 31.8.2019, kun Timon väitöskirja ”Musiikkikasvatus ja markkinahallinta” tarkastettiin Jyväskylän yliopiston vanhassa juhlasalissa. Vastaväittäjänä toimi professori Lauri Väkevä (Taideyliopiston Sibelius-Akatemia) ja kustoksena apulaisprofessori Suvi Saarikallio (Jyväskylän yliopisto).

Väitöstutkimuksessaan Timo selvitti, millaisen koulutuspoliittisen logiikan varassa koulusta ja musiikkikasvatuksesta puhutaan 2000-luvun opetussuunnitelmauudistusten yhteydessä. Analyysi paljasti, että koulutuspuhe korostaa suoriutumista niin kutsutuissa ydinoppiaineissa, mikä johtaa niiden painottamiseen opetusohjelmassa ja on osaltaan hankaloittanut musiikkikasvatuksen toimintaedellytyksiä. Väitöskirjassaan Timo toi esille musiikkikasvatuksen positiivisia vaikutuksia ja myös talouskasvun kannalta tärkeitä työelämätaitoja. Timon mukaan musiikin opiskelu kehittää muun muassa yhdessä toimimista, luovaa ongelmanratkaisukykyä ja vuorovaikutustaitoja.

Timo Kovanen väitöskirja löytyy kokonaisuudessaan täältä:
<https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/65242#Kovanen>

Timon ajatuksia väitöskirjan kirjoitusprosessista voi lukea Sirius-lehdestä (s. 70-73):
https://issuu.com/enorssi/docs/sirius4_2019

Minna't Lam

Timo Kovanen väitteli elokuussa Jyväskylän yliopiston juhlasalissa (kuva Maiju Kovanen).

Opetusharjoittelu luokanopettajakoulutuksessa

10

Luokanopettajakoulutuksen harjoittelu on toteutettu lukuvuonna 2019–2020 vuosiluokilla 1–6 Oulun normaalikoulun Koskelan ja Linnanmaan yksiköissä.

Opetusharjoittelun koulutyöskentelyjakso-ot ovat tavoitteiltaan ja sisällöiltään erilaisia. Opetustapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa vastuu kasvaa koulutyöskentelyjaksosta toiselle siirryttäessä. Opiskelijoiden pedagogiset opinnot ja ainedidaktiset teoriaopinnot sekä opetuksen käytäntö liitetään toisiinsa koulutyöskentelyjaksoissa.

OKT Orientoivan koulutyöskentely -jakson aikana opiskelijat seuraavat nimikkoluokkansa toimintaa sekä suunnittelevat ja toteuttavat pieniä opetustuokioita.

KKT eharjoittelu Kandidaattivaiheen harjoittelu jouduttiin perumaan keväällä 2020 koronavirusepidemian vuoksi. Koulut siirtyivät etäopetukseen viikolla 12. Tiedekunnan ja harjoittelukoulujen harjoittelukoordinaattorit suunnittelivat kokonaan uuden etänä toteutettavan harjoittelun – KKT eharjoittelun.

Harjoittelun tavoitteena on suunnitella ja valmistaa opetussuunnitelmaan perustuvaa tavoitteellista opetusta ja harjaantua erityisesti etäopetuksen suunnittelussa, etäopetusmateriaalin tuottamisessa ja oppimiskokonaisuuksien laatimisessa etäopetukseen. Lisäksi opiskelijan tulee arvioida saadun palautteen perusteella

etäopetusmateriaaleja ja arvioida oppilaan osaamista suunnittelemiensa oppimiskokonaisuuksien perusteella. Opiskelijat seuraavat etäopetustunteja ja osallistuvat niiden pitoon. Harjoittelu toteutetaan pariharjoitteluna. Lisäksi opiskelijat ovat velvoitettuja osallistumaan etänä toteutettaviin ohjaavien opettajien ohjauksiin ja suuryhmäohjauksiin.

MKT Maisterivaiheen koulutyöskentely -jaksossa opiskelijat suunnittelevat ja toteuttavat laajempia opintokokonaisuuksia sekä perehtyvät sivuaineittensa opetukseen. Harjoittelujaksossa otetaan kokonaisvaltaisempaa vastuuta opetuksesta ja perehdytään kodin ja koulun välisen yhteistyön eri muotoihin. Myös oppilasarviointiin osallistuminen on viimeisen harjoittelun yksi keskeisistä tavoitteista. Harjoitteluun on kuulunut myös suuryhmäohjaukset, joiden aiheina ovat olleet uusi opetussuunnitelma (OPS 2016) ja oppilashuoltoon liittyvä kolmiportainen tuki. Lukuvuoden aikana molemmissa yksiköissä järjestettiin myös opetussuunnitelmaan pohjautuva monialainen oppimiskokonaisuus (MOK).

Markku Juopperi ja Outi Takalo, harjoittelun koordinaattorit, Koskela
Auli Halme ja Erkki Pekkala, harjoittelun koordinaattorit, Linnanmaa

**VASTUU KASVAA KOULU-
TYÖSKENTELYJAKSOSTA
TOISELLE SIIRRYTTÄESSÄ**

OPETUSHARJOITTELIJAMÄÄRÄT KOSKELASSA JA LINNANMAALLA LUKUVUONNA 2019–20

11

SYKSY 2019

Viikot 35–42	Linnanmaa	MKT/MKTe	36 opiskelijaa
Viikot 3–42	Koskela	MKT/MKTe	28 opiskelijaa
Viikot 38–41	Koskela	H2/Erkka	4 opiskelijaa
Viikot 38–41	Linnanmaa	H2/Erkka	4 opiskelijaa
Viikot 40, 45, 49	Koskela	OKT	60 opiskelijaa
Viikot 40, 45, 49	Linnanmaa	OKT	62 opiskelijaa
Viikot 40, 45, 49	Linnanmaa	OKT/EO	20 opiskelijaa
Viikot 44–51	Koskela	MKT/MKTe	21 opiskelijaa
Viikot 44–51	Linnanmaa	MKT/MKTe	26 opiskelijaa
Viikot 45–50	Linnanmaa	PH/Muko	12 opiskelijaa
Viikot 46–49	Koskela	H3/VEO	5 opiskelijaa
Viikot 46–49	Linnanmaa	H3/VEO	5 opiskelijaa

KEVÄT 2020

Viikot 2–9	Koskela	MKT/MKTe	15 opiskelijaa
Viikot 2–9	Linnanmaa	MKT/MKTe	19 opiskelijaa
Viikot 2–5	Koskela	H3/Erkka	4 opiskelijaa
Viikot 2–5	Linnanmaa	H3/Erkka	4 opiskelijaa
Viikot 16–20	Koskela	KKT eharjoittelu	54 opiskelijaa
Viikot 16–20	Linnanmaa	KKT eharjoittelu	75 opiskelijaa
Viikot 15–19	Koskela	H2/Erkka	2 opiskelijaa
Viikot 15–19	Linnanmaa	H2/Erkka	3 opiskelijaa
Viikot 12–15	Koskela	Vaka	1 opiskelijaa

OKT = Orientoiva koulutyöskentely, joka on integroitu kasvatustieteen perusopintoihin (luokanopettajaopiskelijat sekä erityispedagogiikan opiskelijat)

KKT eharjoittelu = Korvaa luokanopettajaopiskelijoiden kandidaattivaiheen koulutyöskentelyn lukuvuonna 2019–20

MKT = Luokanopettajaopiskelijoiden maisterivaiheen koulutyöskentely

PH/MUKO = Musiikkikasvatustutkimus-ohjelman opiskelijoiden perusharjoittelu

H2/Erkka = Harjoittelu 2 – erityispedagogiikka koulussa

H3/Erkka = Harjoittelu 3 – konsultatiivinen erityisopetus

H3/VEO = Varhaiseryisopettajakoulutuksen harjoittelu

Aineenopettajakoulutuksen kuulumisia

Kuluneena lukuvuonna Norssilla harjoitteli 220 opiskelijaa: syksyllä maisterivaiheen ohjatut harjoittelut suoritti 120 opiskelijaa, ja keväällä kandidivaiheen harjoittelussa oli 100 opiskelijaa. Syksyllä noin 140 luokanopettajaharjoittelijaa kävi tutustumassa yläkoulun toimintaan ja aineenopettajan työhön. Lisäksi toistakymmentä erityispedagogiikan opiskelijaa suoritti osan harjoittelustaan yläluokilla ja lukiossa.

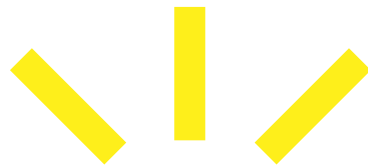
Syksyn maisterivaiheen harjoittelu sujui perinteiseen tapaan, ja lopussa kerättiin palautetta niin harjoittelusta kuin luennoistakin. Palautteet käsiteltiin yhdessä ravustajien kanssa ja niiden pohjalta teimme täsmennyksiä harjoitteluohjelman sisältöihin. Lisäksi kävimme OHARIn (Oulun Aineenopettajaksi Opiskelevat ry) edustajien kanssa keskustelun, jossa opiskelijoiden edustajat toivat esille näkemyksiään harjoittelusta ja mahdollisista kehittämiskohteista.

Kevään koronapandemian vuoksi perinteisen kandidiharjoittelun sisällöt ja toteutus jouduttiin pikavauhtia muuntamaan etäharjoitte-

luun ja -ohjaukseen soveltuvaksi. Tämä muutos tehtiin kuitenkin niin, että OPSin mukaiset tavoitteet täyttyivät paria syksyille siirrettyä luentoa lukuun ottamatta. Näin kaikki kevään kandidiharjoittelijat pääsivät tekemään opintonsa normaalin aikataulun mukaisesti.

Yhteistyö aineenopettajakoulutuksesta vastaavan rehtorin Eija Kumpulaisen, OHARIn ja KTK:n eri toimijoiden kanssa on sujunut edelleen mutkattomasti. Erityisesti aineenopettajakoulutuksen käytännön asioiden koordinaattorin Emilia Mannisen kanssa olemme pitäneet lukuisia palaveria esimerkiksi aikataullisesti sujuvan harjoittelun turvaamiseksi. Olemme olleet mukana myös pedagogisten opintojen sekä AO-koulutuksen OPS 2020 -työryhmissä. Lisäksi kaikkien yksiköiden koordinaattorit ovat olleet mukana NORKKO-harjoitteluryhmän tapaamisissa.

Anna Ahlfors ja Piita Leppilähti
aineenopettajakoulutuksen koordinaattorit

**KORONAPANDEMIAN VUOKSI
KANDIHARJOITTELU JOUDUTTIIN PIKAVAUHTIA
MUUNTAMAAN ETÄHARJOITTELUUN JA
-OHJAUKSEEN SOVELTUVAKSI**

Harjoittelukoulun strategia tehdään yhdessä

Oulun normaalikoulussa on kuluneen lukuvuoden aikana valmisteltu harjoittelukoulun strategiaa. Alkusesitys strategiatyölle tuli keväällä 2019, kun Oulun yliopisto suositteli yliopistostrategian uudistuksen yhteydessä kaikkia yliopiston yksiköitä laatimaan omat strategiansa. Päävastuu koulumme strategiaproessin toteuttamisesta ja tavoitetilan fokusoimisesta on koulumme johdolla eli rehtoreilla, mutta strategian toteuttaminen on koko henkilökunnan tehtävä. Näin ollen strategiatyöhön on osallistettu koko harjoittelukoulun väki. Strategiaproessin koordinoitiin nimettiin vastuuhenkilöksi suunnittelija Minna 't Lam.

Strategiaa on työstetty kuluneen lukuvuoden aikana useissa eri työpajoissa ja tapaamisissa. Henkilöstön lisäksi strategian teossa on kuultu niin koulumme oppilaskuntia, opetusharjoittelijoita kuin oppilaiden vanhempia, oppilashuoltoa sekä muita sidosryhmiä. Oulun yliopiston strategian ja harjoittelukoulun johdon linjausten lisäksi strategiayön taustalla on otettu huomioon myös muita kouluamme koskettavia ohjelmia kuten Oulun kaupunkistrategia, Unesco- ja harjoittelukouluverkostojen tavoitteet sekä opetussuunnitelmat.

Strategiatyön ensimmäisissä työpajoissa loka-marraskuussa 2019 koulumme henkilökunta ja oppilaskuntien hallituksen edustajat saivat miettiä, mikä tekee työssä- ja koulunkäymisestä merkityksellisen eli mitkä ovat koulutyön kannalta tärkeimmät arvot. Henkilökohtaisten arvojen kautta siirryimme kartoittamaan yhteisömme yhteisiä arvoja, jotka luovat perustan kaikelle toiminnallemme. Yliopiston arvojen kanssa yhtenevien arvojemme pohjalta lähdimme unelmoimaan ja visiomaan, millainen koulumme on vuonna 2025. Tätä työtä jatkettiin strategiatyössä esiin nousseiden aihealueiden osalta tarkemmin tammikuussa 2020 pidetyssä henkilöstön teso-iltapäivässä.

Yhteisen arvotaulun ja tulevaisuuskuvan hahmottelun jälkeen ydintehtävämme kaipasi edelleen selkeyttämistä, joten helmikuussa 2020 har-

joittelukoulun henkilökunta haastettiin lauantain strategiapäivässä (puolikas TESO) havainnollistamaan harjoittelukoulumme strategiaa visuaalisin keinoin. Ryhmätyön lisäksi jokainen pääsi miettimään työryhmyöskentelyssä esiin nousseiden strategisten tavoitteiden suhteen, miten itse toteuttavat strategiaa omassa työssään.

Strategian oli tarkoitus valmistua keväällä 2020. Koronavirus COVID-19 aiheuttaman poikkeustilanteen ja etäopetukseen siirtymisen vuoksi strategian julkistus päätettiin kuitenkin siirtää syksyyn. Vaikka strategiaproessi jäi tässä tilanteessa kesken, olemme saavuttaneet strategian valmistelussa jo jotain hyvin tärkeää: Strategiatyö on tarjonnut paikan ja aikaa yhteiselle keskustelulle. Tästä on hyvä jatkaa työtä sen eteen, että strategiasta tulee arjen sujuvuutta helpottava tuki paitsi koulumme henkilökunnalle myös koulussamme opetusharjoittelun suorittaville opiskelijoille ja tietysti koulumme oppilaille ja lukiolaisille.

Minna 't Lam

Henkilöstön kehittämissäpäivässä työstettiin harjoittelukoulun strategiaa (kuva Minna 't Lam).

OPETTAJAT TUNTEVAT OPPILAAT JA OPETTAJAT OVAT OIKEASTI KIINNOSTUNEITA OPIKELIJOISTA.

Junior Talk

Osa koulumme rehtoreista vieraili syksyllä 2019 Moskovassa yhdessä Venäjän parhaista kouluista. Rehtorit pääsivät seuraamaan koulun IT-tapahtumaa, jonka yhteydessä järjestettiin Junior Talk. Siinä koulun oppilaat saivat esittää vapaasti kysymyksiä ja kehittämisehdotuksia koulun johdolle. Tämä oli niin hyvä idea, että vastaava tilaisuus haluttiin toteuttaa myös meidän koulussa.

Marraskuussa 2019 yläkoulun auditoriossa järjestettyyn rehtoreiden tapaamiseen osallistui yhteensä 6 oppilasta yläkoulun oppilaskunnasta ja 7 opiskelijaa lukion opiskelijakunnasta. Esitelmien jälkeen rehtorit pääsivät vastaamaan kysymyksiin ja kehittämisehdotuksiin muun muassa luokkien sisäilmasta ja sisälämpötilasta, lukion digi-kursseista ja uudesta tuntisysteemistä sekä opiskelutilojen viihtyisyyden ja ergonomian

parantamisesta. Tapaamisessa nousi esille hyviä huomioita esimerkiksi siitä, miten voimme tukea oppilas- ja opiskelijakuntatoimintaa (esimerkiksi opiskelijakunnalle oma ilmoitustaulu ja vitriini sekä tunnukset väritulostimelle), vähentää monisteitä sekä taata laitteiden toimivuutta.

Rehtorien kysyessä tapaamisen lopuksi ”oletko tyytyväisiä saamaanne opetukseen”, vastauksena tuli: ”Kyllä ollaan. Opetus verrattuna muihin kouluihin on todella laadukasta. Pieni lukio mahdollistaa sen, että opettajat tuntevat oppilaat ja opettajat ovat oikeasti kiinnostuneita oppilaista/opiskelijoista.”

Vastaava tilaisuus pyritään järjestämään jatkossa vuosittain.

Minna 't Lam

Koulumme rehtorit vastaamassa yläkoulun oppilaskunnan ja lukion opiskelijakunnan kysymyksiin (kuva Minna 't Lam).

Unesco-koulumme Norssi

Oulun normaalikoulu on yksi maamme vajaasta 80 Unesco-kouluverkoston (UNESCO ASPnet – Associated Schools Network) oppilaitoksista. Nämä koulut toteuttavat Unescon periaatteita, joita ovat opiskelijoiden kasvattaminen rauhaan, suvaitsevaisuuteen, ihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja tasa-arvoon. Lisäksi toiminnassamme korostamme vastuuta ympäristöstä. Koulumme kuuluu myös Pohjois-Suomen Unesco-ASPnet-koulujen yhteistyöverkoston, Polarikseen, joka on toteuttanut erilaisia projekteja teemoilla Suomi 100, Rauha kasvaa ja Yhdessä tekemään.

Kouluissamme toimii joka yksikössä Unesco-tiimi, jonka toiminta on virkeää, aktiivista ja säännöllistä. Osallistumme vuosittain Polaris-verkoston tapaamisiin, Suomen ASPnet-koulujen tapaamisiin ja kansainvälisyystapaamisiin. Viime vuonna alkanut yhteistyö eri puolilla Suomea olevien normaali-koulujen kesken jatkuu.

Unesco-toiminta alakouluissa

Lukuvuonna 2019–2020 Unesco-työryhmien tavoitteena on ollut Unescon teemojen ja kestävä kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n näkyvyyden lisääminen ja esille tuominen koulun arjessa. Alakouluissa olemme toimineet aktiivisesti ja järjestelmällisesti näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Heti syyslukukauden alussa Koskelan yksikössä järjestettiin hyväntekeväisyyskävely lauantai-koulupäivän yhteydessä. Tänä lukuvuonna halusimme tukea paikallista toimijaa ja kävelyn tuotto 1307,90 euroa lahjoitettiin lyhentämättömänä Oulun ensi- ja turvakodille.

Koskelan yksikön pitkä perinne Plan-kummilapsitoiminnassa sai jatkoa, ja syyskuussa 2019 saimme uuden kummilapsen Kambodžasta. Kummilapsemme Soma Mach on 6-vuotias koululainen, jonka elämää tuemme vuosittain maksettavan kummimaksun avulla. Plan-kummitoimintaan osallistumalla haluamme antaa tukemme kehitysmaiden lasten ja erityisesti tyttöjen koulutuksen tukemiseen. Lokakuussa 2019 oppilaat pääsivät tutustumaan kummilapsemme elämään päivän-

avauksen yhteydessä.

Oulun normaalikoulussa aloitettiin kielirikasteinen opetus viime elokuussa. Unesco-työryhmät ovat olleet mukana kehittämässä toimintaa ja järjestäneet aiheeseen liittyviä koulutuksia. Syyslukukaudella järjestetyssä vanhempainillassa Koskelan Unesco-työryhmä toteutti vanhemmille työpajan kielirikasteisesta opetuksesta. Osallistuminen työpajaan oli aktiivista ja aihe herätti paljon positiivista keskustelua vanhempien keskuudessa.

Marraskuussa oppilaamme osallistuivat Unescon filosofian päivän esseekilpailuun, jossa menestys oli perinteikkään ansiokasta. Inka Saastamoinen palkittiin erityiskunniamaininnalla. Linne Harju, Alli Hanhineva, Helga Pattison, Pihla Niskanen ja Taika Mikkonen palkittiin kunniamaininnoilla. Tänä vuonna kirjoitelmien aiheet käsitteivät muun muassa vapauden pelkoa ja viisautta.

Keväällä 2020 toteutetun monialaisen oppimiskokonaisuuden aiheeksi valikoituivat jälleen Unescon teemoja noudattelevat ”Toivo” (Linnanmaa) sekä ”Minä ja ympäristö” (Koskela). Monialaista opetuskokonaisuutta toteuttaessamme huomasimme, että pienilläkin teoilla voimme vaikuttaa kestävä tulevaisuuden rakentamiseen. Oppimisyksiköllä korostui tiivis yhteistyö niin luokkien, opettajaopiskelijoiden kuin luokanlehtoreidenkin välillä.

Kuluneen lukuvuoden aikana pienet arjen teot ovat näkyneet myös muun muassa päivänavauksissa, jotka ovat käsitelleet Unescon ja Agenda2030:n teemoja monipuolisesti. Lisäksi oppilaskunnan hallitukset ovat järjestäneet aktiivisesti oppilaita osallistavia tempauksia esimerkiksi ystävyteen, hyviin tekoihin ja positiiviseen palautteen antoon liittyen.

Kestävä kehitys ja arjen valinnat ovat olleet näkyvästi esillä toiminnassamme. Yksi merkittävä parannus on, että koulumme hankittiin uudet jätteiden lajitteluastiat. Linnanmaan ja Koskelan alakouluilla luokkien läheisyyteen sijoitettiin oppilaskäyttöön soveltuvat poljinroskikset bio-, metalli- ja lasijätteen keräämiseen. Lajittelusta tar-

kemmin voit lukea kappaleesta “Kestävän kehityksen asialla”.

Yksikköjemme kansainvälinen toiminta on ollut monipuolista ja aktiivista. Koulussamme on vierailut lukuisia ulkomaisia vieraita tutustumassa koulumme toimintaan ja opettajankoulutukseen. Myös koulumme opettajat ja oppilaat ovat vierailleet ulkomailla osana Erasmus+ -hankkeiden toimintaa.

Unesco-työryhmän jäsenet ovat osallistuneet aktiivisesti alueellisen Polaris-verkoston toimintaan. Verkoston tapaamisissa olemme tutustuneet muun muassa toiminnassa mukana olevien koulujen Unesco-toimintaan, suunnitelleet rahoitushakemusta toiminnan kehittämiseen sekä valmistelleet Toivon Agenda -tapahtumaa. Lisäksi olemme osallistuneet syksyllä 2019 järjestettyyn Unesco ASPnet -tapaamiseen Helsingissä sekä olleet mukana kehittämässä normaalikoulujen Unesco-toimintaa.

Kevään poikkeustilanteen ja koulujen sulkeamisen vuoksi osa suunnitelluista tapahtumista jäi tänä vuonna pitämättä, mutta siitä huolimatta Unesccon teemat ovat tänäkin vuonna olleet näkyvä osa koulumme toimintakulttuuria.

Koskelan ja Linnanmaan Unesco-työryhmien puolesta, Sini Liimatta ja Janne Pellikainen

Unesco-toiminta yläkoulussa ja lukiossa

Vuosiluokkien 7–9 ja lukion Unesco-tiimin toimintaa ohjaa vuosikello, jossa on lukuvuoden keskeisimmät toiminnot. Unesco-toiminta on jätnevoitunut vuosien saatossa ja yhä enemmän myös oppilaat, opiskelijat sekä opetusharjoittelijat ovat siinä mukana. Kerromme muutamista tärkeimmistä tapahtumista kuluneen lukuvuoden ajalta.

Unesco-tiimin toiminnan aloitti tänä lukuvuonna taksvärkkipäivä, joka järjestettiin koulussamme lokakuussa. Päivän tuotto oli jälleen huima – noin 4000 euroa. Ulkomaille menevät avustusrahat käytettiin kahden jo pitkään koulumme kummilapsena olleen lapsen koulutuksen rahoitukseen Senegalissa sekä Las Hormiguitas -keskuksen tukemiseen Nicaraguassa. Lähialueen avustukset menivät Oulun Kehitysvammaisten Tuki ry:lle ja Parasta Lapsille ry:n Poppoo-hankkeeseen. Lisäksi lahjoitimme VARES-keskukselle pienen summan. Osa opettajista avusti kolmen tytön koulutusta Gambiassa.

Marraskuussa koulussamme vietettiin Unesco-viikkoa, joka alkoi rauhanpaneelilla lukiolaisille: auditorioon oli kutsuttu Oulun seudun kansanedustajia keskustelemaan rauhaan liittyvistä asioista. Opiskelijat olivat etukäteen valmistelleet kysymykset ja paneelia vetivät lukiomme opiskelijat Iris Mäki ja Mika Viirret. Tilaisuus oli kaikin puolin onnistunut. Viikon aikana lukio-

laiset saivat nauttia myös Amican tarjoamista terveellisistä välipaloista ravitsemusinfon yhteydessä sekä loppuviikosta pääjuhlan lisäksi pakolaisuuteen liittyvistä teemoista.

Yläkoulun 7. luokan oppilaat saivat alkuvuokosta niin ikään Amican tarjoamaa terveellistä välipalaa ja ravitsemusinfoa, sekä pääjuhlan lisäksi viikko huipentui välittämisen, vapaaehtoistyön ja rauhan -rataan.

7. ja 8.-luokkalaiset saivat tutustua Martti Ahtisaaren oppeihin rauhanvälityksestä, pako-huoneeseen, vihapuheisiin, ihmisoikeusrikkomuksiin ja Agenda2030:n jalanjälkiin. Kansalaisyjärjestöistä Vares-keskus oli mukana kertomassa vapaaehtoistyöstä.

Toimintapäivänä koulumme 9. luokan oppilaat tekevät vapaaehtoistyötä, jonka sisältö vaihtelee vuosittain. Tänä vuonna työpajoissa tehtiin torkkupeittoja OYS:n keskosille ja kosketeltavaa IKIO-MA-ensikirjaa näkö- ja monivammaisille lapsille, järjestettiin musiikkia ja toimintaa Puolivälinkan-kaan Caritas-kodille sekä polkupyörien huoltopajalla tehtiin polkupyörien kausihuoltoa.

Näiden lisäksi osa 9. luokasta valmisteli Lapsen oikeuksia kuvin ja sanoin, koulumme kaikkien oppilaiden ja opiskelijoiden kansalaisuuksien liput ja tervehdykset saivat paikkansa ruokalassa sekä

ahkerat vapaaehtoistalkoolaiset nauttivat välipalaksi mehua ja oppilaiden valmistamia leivonnaisia. Kaikki nämä dokumentoitiin 9. luokan kuvausparin avulla.

Unesco-viikolla on aina myös pääjuhla. Tänä vuonna juhlavieraana oli kesäkuussa 2018 Thaimaan haastavaan pelastusoperaatioon osallistunut sankarisukeltaja Mikko Paasi, joka kertoi vaikuttavan ja tunteikkaan tarinansa norssilaisille.

Kaikesta järjestelyiden, aikataulujen ja muutosten aiheuttamista työkiireistä riippumatta koemme koko Unesco-viikon sekä rauhan, välittämisen ja vapaaehtoistyön radan erittäin tärkeiksi ja merkityksellisiksi oppilaiden, opiskelijoiden ja koko koulu yhteisön kannalta.

Koulumme arkeen mahtuu paljon muuta-kin toimintaa Unesco-hengessä: 7.-luokkalaisten MOK-teemana on Unesccon liittyvät aiheet sekä olemme pitäneet päivänavauksia eri Unesco-teemoihin liittyen sekä lukiolaisille on tarjolla Ihmisoikeuksien historian kurssi syksyllä. Kevätlukukaudella Unesco-tiimi olisi järjestänyt myös ohjelmaa perusasteen Norssin päivään.

Yläkoulun ja lukion Unesco-tiimin puolesta, Hellevi Kupila ja Aune Lassila

Oulun seudun kansanedustajia keskustelemassa rauhaan liittyvistä asioista. Kuvassa Hellevi Kupila, Katja Hänninen, Mikko Kinnunen, Iris Mäki, Mika Viirret, Jenni Pitko, Mari-Leena Talvitie, Tytti Tuppurainen ja Aune Lassila.

**OSALLISTAVIA TEMPAPUKSIA
 YSTÄVYYTEEN, HYVIIN TEKUIHIN JA
 POSITIIVISEEN PALAUTTEEN ANTOON LIITTYEN**

Kestävän kehityksen asialla

18

Linnanmaan alakoulun ravintolan lähes 40 vuotta vanhat Artekin kalusteet näyttävät aivan uusilta kunnostuksen jälkeen (kuvat Minna 't Lam).

Koulumme kuuluu maailmanlaajuiseen Unesco (UNESCO ASPnet – Associated Schools Network) -kouluverkostoon, jonka toiminta näkyy koulujen pedagogiikassa ja toimintakulttuurissa toimintana kestävän tulevaisuuden hyväksi. Unesco-verkoston toimintaperiaatteiden mukaisesti haluamme siis myös omassa koulussamme edistää YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista.

Kuluneen lukuvuoden aikana kestävä kehitys on ollut kantava teema koulun monessa toiminnassa. Koulussa päätettiin panostaa kierrätysasioiden hoitoon parantamalla tietoisuutta jätteiden lajittelusta. Kaikkiin yksiköihin hankittiin uudet jätteiden lajitteluastiat. Linnanmaan ja Koskelan alakouluilla ne tarkoittivat luokkien läheisyyteen oppilaiden käyttöön soveltuvia poljinroskiksia bio-, metalli- ja lasijätteen keräämiseen. Jo olemassa olevien yleisroskisten merkintätapaa selkiytettiin niin, että sekajätteen sijaan alettiin puhua polttokelpoisesta jätteestä.

Koulujen Unesco-työryhmät ovat olleet aktiivisesti mukana kierrätyksen toteuttamisessa. Linnanmaan alakoululla Unesco-työryhmän opettaja Vuokko Kangas valmisti 5a- ja 5b-luokkien oppilaiden kanssa päivänavauksen, jossa opastettiin niin oppilaita kuin henkilökuntaakin oikeaoppiseen jätteiden lajitteluun.

Myös Koskelan yksikössä oppilaat ja henkilökunta ovat ottaneet uudet kierrätysastiat innolla vastaan ja lajittelua on harjoiteltu luokissa opettajien ja opettajaopiskelijoiden johdolla. Tulevaisuudessa kestävän kehityksen tietoisuutta ja näkyvyyttä pyritään lisäämään koulun seinälle valmistuvien julisteiden avulla. Julisteiden suunnittelusta vastaa Unesco-työryhmä ja ne valmistuivat alkusyksyn 2020 aikana.

Jätteiden lajittelun lisäksi alakouluilla on kiinnitetty huomiota hävikin pienentämiseen. Konkreettisesti se näkyy muun muassa koulujen vessoissa, joissa kertakäyttöiset käsipyyhepaperit

on vaihdettu paikallisen toimittajan tarjoamiin kangaspyyherullisiin. Paitsi että kangaspyyherullat ennaltaehkäisevät jätteen syntyä, niiden pesuprosessissa käytetään energianlähteenä ympäristöystävällistä biokaasua.

Kestävän kehityksen mukainen ajattelu näkyy myös Linnanmaan alakoulun ravintolassa. Uusien ruokalan kalusteiden hankkimisen sijaan koulussa päätettiin kunnostaa koulun alkuperäiset eli 1980-luvulta peräisin olevat Artekin kalusteet.

Paikallisen puusepän hiomista kalusteista tulikin todella hienot.

Näillä pienillä teoilla välitämme niin koulumme oppilaille, opettajille kuin opetusharjoittelijoillekin tärkeää sanomaa: Jokainen meistä voi omalta osaltaan toimia kestävän kehityksen mukaisesti ja aina ei tarvitse ostaa uutta.

Minna 't Lam, Sini Liimatta ja Janne Pellikainen

Ylänorssin kierrätys kuntoon!

Jo edellisen lukuvuoden aikana yläkoulun oppilaskunnan ja lukion opiskelijakunnan hallituksilta sekä kestävän kehityksen ryhmältä tuli toiveita kierrätysmahdollisuuksien parantamisesta koululla. Erityisesti toivottiin muovin kierrätystä. Unesco-tiimi tarttui haasteeseen ja opettajat Merja Holappa ja Tytti Haapamäki aloittivat suunnittelutyön syyskuussa. Pian yhteistyöhön mukaan tuli myös suunnittelija Minna 't Lam, joka työskenteli saman asian parissa alakoulujen puolella.

Lokakuussa tapasimme yhdessä Oulun yliopiston ympäristökoordinaattori Meeri Hillin. Tavoitteenamme oli yhdenmukaistaa yliopiston ja normaalikoulun käytänteitä, ja selvittää, mikä on tarkoituksenmukaisinta Linnanmaan ja Kaijoharjun alueella sekä koulun kierrätysuunnitelmassa.

Tapaamisen pohjalta päädyimme yläkoulun osalta siihen, että jokaiseen luokkaan hankitaan lajitteluvaunu, jossa on astia polttokelpoiselle jätteelle sekä paperille. Lisäksi jokaiseen siipeen käytäville sovittiin hankittavaksi suuret kolmiosaiset lajitteluastiat, joissa on myös pakkausmuovin lajittelu. Myös koulun pihalle sovittiin hankittavaksi muovinkeräysastia.

Tilauksen lajitteluastioista ja ajantasaisista ja yhdenmukaisista ohjetarroista teki Minna 't Lam.

Vuoden vaihduttua tammikuussa luokkien lajitteluvaunut saapuivat ja kestävän kehityksen ryhmän oppilaat hoitivat ne ansiokkaasti paikoilleen luokkiin. Helmikuussa myös käytävien lajitteluastiat saapuivat ja vapaaehtoistyönkurssin oppilaat saivat ne paikoilleen yhden aamupäivän aikana. Suunnitelmissa oli järjestää Norssin päivänä toukokuussa vielä aiheeseen liittyvä tapahtuma, mutta koronatilanteen aiheuttaman etäopetuksen vuoksi se siirtynee syksyyn.

Tytti Haapamäki

Opettajat Tytti Haapamäki ja Hellevi Kupila laittamassa kestävän kehityksen ryhmän oppilaiden kanssa polttokelpoisen jätteen ja paperijätteen ohjetarroja uusiin lajitteluvaunuihin (kuva Minna 't Lam).

19

Tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoimintaa

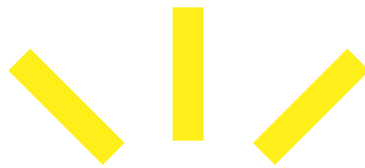
Pedagoginen tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminta (Tutkoke) jatkui tulevaisuuteen katsoen, mutta poikkeusoloissa kuluvana lukuvuonna. Yhteistyötä tehtiin Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan, Suomen harjoitteluverkoston ja muiden yliopistojen kanssa. Monitieteisenä yliopiston kouluna Oulun normaalikoululla on laajat yhteistyöverkostot ja se toimii merkittävänä tutkimusympäristönä. Koulun tehtävänä on luoda edellytyksiä tutkimukselle tieteenalasta riippumatta. Tutkoke-toiminnan yksi tärkeimpiä tehtäviä on ollut tutkimukseen perustuvan kehittämistyön ja mielenkiinnon lisääminen alakoulusta lukioon.

Useat opettajat valmistelevalta väitöskirjoihin tärkeitä jatkotutkimuksiaan eri tieteenaloilta. Kuluneena lukuvuonna tarkastettiin kaksi yläkoulun ja lukion opettajan väitöskirjaa. Lehtori Matti Hasari valmisti työrullaan väitöskirjaa Opettajan ammatti-identiteetin muotoutuminen matemaattisten aineiden opetusharjoittelussa. Hän väitteli jäätyään eläkkeelle Oulun yliopistossa. Toisen väittelijän, lehtori Timo Kovasen musiikkikasvatuksen alaan kuuluva väitöstilaisuus järjestettiin Jyväskylän yliopistossa aiheesta Musiikkikasvatusta ja markkinahallinta. Monet opettajat julkaisivat tieteellisiä artikkeleita ja oppikirjoja. Useat opettajat ovat verkostoituneet tutkijoina kotimaassa ja ulkomailla sekä ovat osallistuneet erilaisiin tutkimusaiheisiinsa

liittyviin kokoontumisiin. Jatkotutkimusta tehtiin useimmiten tutkimusvapaalla, apurahalla tai työn ohessa.

Opettajat ja muu henkilöstö osallistuivat useisiin pedagogisiin kokeilu- ja kehittämissuhteisiin, joihin saatiin ulkopuolista rahoitusta eri lähteistä. Esimerkiksi oppimisympäristöjen kehittäminen, tutkimusorientoitunut ohjaus, opettajuuden rakentumisen prosessit, musiikin opetus, historiallinen nimistötutkimus sekä pedagogisen interaktion teoria ovat olleet koulun henkilökunnan keskeisiä tieteellisen tutkimuksen kohteita. Juha Mikkonen ja Markku Kuorilehto ovat jatkaneet OKM:n rahoittamassa kärkihankkeessa Monikatsomukselliset oppimisen tilat varhaiskasvatuksessa. Tämän uskonnon ja elämäntutkimustiedon didaktikkaan liittyvän hankkeen yhteistyöyliopistot ovat Helsingin yliopisto ja Itä-Suomen yliopisto. Mikkonen ja Kuorilehto ovat kuuluneet myös Suomen aine-didaktisen tutkimusseuran hallitukseen. Koulun tutkimushankkeissa ovat jatkuneet erilaiset koulun menneisyyttä koskevat projektit, kuten Aaro Hellaakoski -kirjan ja koulun historiasta kertovan perinnehuonenäyttelyn valmistelu.

Kotimaiset ja ulkomaiset vierailijat ovat olleet kiinnostuneita koulumme oppimiseen liittyvistä ratkaisuista. Lukuvuoden aikana normaalikoulu on ollut mukana alueellisessa yhteistyössä Oulun kaupungin kehittämiskouluverkoston kanssa.

**KOTIMAISET JA ULKOMAISET VIERAILIJAT
OVAT OLLEET KIINNOSTUNEITA KOULUMME
OPPIMISEEN LIITTYVISTÄ RATKAISUISTA**

Tähän liittyvää kumppanuuskoulutoimintaa on toteutettu muun muassa Merikosken ja Rajakylän koulujen kanssa. Keväästä lähtien on haettu myös uusia kokeiluja ja käytänteitä Tutkoke-hengessä, kun etäopetusta on toteutettu arkisessa koulutyössä.

Lukuvuoden aikana koulun henkilökuntaa on osallistunut aktiivisesti oman alansa koulutukseen ja niin kotimaisiin kuin kansainvälisiin seminaareihin, konferensseihin ja muihin tapahtumiin. Näihin kuuluvat monet valtakunnalliset ja paikalliset koulutustapahtumat. Itä-Suomen yliopiston harjoittelukoulu Joensuusta järjesti eNorssin syysseminaarin. Lukuvuoden aikana valmisteltiin Tutkoke-symposiumia ja eNorssi-seminaaria kevääksi 2020 Oulun Lasarettiin, mutta tilaisuus jouduttiin perumaan valtiovallan asettamien kokoontumisrajoitusten vuoksi.

Harjoittelukoulujen Tutkoke-koordinaattorit kokoontuivat tapaamisissa Joensuussa ja Oulussa. Näissä tilaisuuksissa keskusteltiin muun muassa Tutkoke-toiminnan ja eNorssin seminaarien tulevaisuuden näkymistä, julkaisutoiminnasta sekä

tulevien seminaarien ja symposiumien ohjelmista.

Koulu osallistui eNorssi-verkoston Tutkoke-ryhmän Sirius-verkkolehden julkaisemiseen yhteistyössä muiden normaalikoulujen kanssa. Kuluneena vuonna eNorssi on julkaisut myös kolme kirjaa: syksyn eNorssi-seminaarin yhteydessä julkaistiin Tarja Ruohosen toimittama Kielitietoisien opettajan opas, maaliskuussa 2020 Tuomo Tammen ja Mikko Horilan toimittama Oppimis- ja toimintaympäristöjen kehittäminen harjoittelukouluissa II – Tilat ja tekniikka pedagogiikan kehittämisen tukena sekä huhtikuussa Olli-Pekka Salon toimittaman artikkelikokoelman Teoriaa ja työkaluja ohjatun harjoittelun kehittämiseen.

Valtakunnallisen eNorssin-verkoston Tutkoke-työryhmän puheenjohtajana toimi kuluneella kaudella rehtori Hannu Juuso sekä jäsenenä Oulun normaalikoulun Tutkoke-koordinaattori Markku Kuorilehto ja lehtori Juha Mikkonen.

Hannu Juuso, Markku Kuorilehto ja Juha Mikkonen

Kielitietoisien opettajan oppaan julkaiseminen syksyn eNorssi-seminaarissa (kuva Minna 't Lam).

Opetushallitus asetti syksyllä 2019 haettavaksi valtionavustukset kielten opetuksen ja pedagogisen osaamisen kehittämiseen esi- ja perusopetuksessa. KITKA – kielitaitoa kaikille -hankkeelle myönnettiin rahoitus. Hanke käynnistyi tammi-kuussa 2020 ja sen on määrä jatkaa kesäkuun 31. päivään 2021 saakka.

KITKA – kielitaitoa kaikille -hankkeen tavoitteena on opettajien pedagogisen ja ammatillisen osaamisen vahvistaminen, alkuopettajien tukeminen kielikasvatustyössä sekä varhaiseen kielenoppimiseen soveltuvien pedagogisten ratkaisujen kokeilu, arviointi ja kehittäminen.

Hankkeessa nämä tavoitteet pyritään saavuttamaan järjestämällä täydennyskoulutusta

Tsemppiä tsemppiä! -hanke

Oulun normaalikoulun Koskelan yksikössä toteutetaan ensi lukuvuonna Tsemppiä tsemppiä! -hanke. Hanke on opetushallituksen rahoittama ja tsemppiopettajina toimivat Anu Riippa ja Anu Tenhunen.

Tsemppiä tsemppiä! -hankkeessa tavoitteena on edistää ja kehittää koulun toimintakulttuuria taito- ja taideaineiden sekä erityisopetuksen kehityksessä. Tsemppiopettajat suunnittelevat,

opettajille, kehittämällä samanaikaisopetusta aineenopettajien ja luokanopettajien välillä sekä kokeilemalla ja kehittämällä toimintaa luokissa.

Hanke on suunnattu luokan- ja aineenopettajille, jotka opettavat tai tulevat opettamaan varhennettua englantia vuosiluokilla 1 ja 2.

Kokeiluissa saatujen tulosten pohjalta laaditaan varhennetun kohdekielen käytännöllinen, erilaisiin olosuhteisiin soveltuva pedagoginen työkalupakki opettajien ja opetusharjoittelijoiden käyttöön.

Sini Liimatta

Hankekoordinaattori, KITKA-hanke

toteuttavat ja arvioivat työskentelytapoja lasten koulupäiviin hyvinvoinnin, oppimisen ja osallisuuden tukemiseksi. Lisäksi hankkeen tavoitteena on vahvistaa opettajien ohjausosaamista yhteistoimintana eri ammattiryhmien ja opetusharjoittelijoiden kanssa.

Anu Riippa ja Anu Tenhunen

SDGs Action – Kestävän kehityksen toimintaa

Koulumme on mukana Opetushallituksen Erasmus+ -hankkeessa, johon osallistuu kuusi eurooppalaista koulua. Kumppanuuskoulut sijaitsevat Espanjan Kataloniassa, Bulgariassa, Italiassa, Romaniassa ja Ranskassa. Hankkeeseen osallistuvat opettajat Vuokko Kangas, Raija Kärkkäinen, Pentti Mankinen, Mari Sääskilahti, Outi Tiainen ja Riku Välitälo oppilaineen. Työryhmän koordinaattori on Raija Kärkkäinen.

Hankkeen keskeisenä tavoitteena on eheyttää YK:n kestävän kehityksen toimenpideohjelman, Agenda2030, 17 tavoitetta opetussuunnitelmaan. Tavoitteina ovat myös kieli- ja viestintätaitojen kehittäminen, STEAM-oppiaineiden (luonnontieteet, teknologia, rakentelu/insinööritaidot, taiteet ja matematiikka) opettamisen ja oppimisen vahvistaminen, uuden teknologian käytön vahvistaminen oppimisen tukena sekä eurooppalaisen tietoisuuden ja globaaleihin haasteisiin liittyvän vastuullisuuden edistäminen. Näitä tavoitteita sisäistetään muun muassa tutkivan oppimisen, Scratch-tuotosten, erilaisten pelien, animaatioiden tekemisen ja sosiaalisen median avulla. Lisäksi tuotetaan yhteinen taidegalleria, osallistutaan kansainvälisiin teemapäiviin, kampanjoihin ja eTwinning-projekteihin. Meidän koulumme tavoitteena on myös opetusharjoittelun liittäminen hankkeen toteutukseen koulussamme.

SDGs Action -hankkeeseen kuuluu olennaisena osana oppilaiden osallisuus ja se toteutuu paitsi erilaisissa oppimisaktiviteeteissa ja yhteisissä livetapahtumissa myös tulevissa liikkuvuuksissa yhteistyökouluihimme Bulgariaan, Ranskaan ja Espanjan Kataloniaan. Näihin liikkuvuuksiin lähtee opettajien lisäksi myös 3.–6. luokkien oppilaita.

Hankkeen ensimmäinen opettajatapaaminen suuntautui viime syksynä Italiaan. Tapaamisen yhtenä tärkeänä tavoitteena oli tutustua viiden partnerimaamme edustajiin. Kokoon tumisen aikana suunnittelimme ja täsmensimme projektihakemuksemme sisältöjä, yhteistyön tavoitteita,

toimintaperiaatteita, sisältöjä ja aktiviteetteja sekä eri maiden koulujen vastuualueita. Lisäksi sovittiin kaksivuotisen projektin seuraavien tapaamisten ajankohdat ja kartoitettiin pedagogiseen toimintaan liittyviä sisältöjä ja toimintamuotoja.

Liikkuvuuksissa yhtenä osa-alueena on muun muassa hyvien käytänteiden ja ideoiden jakaminen. Työpajoissa opiskelimme MaKey MaKey -keksintötyökalun koodausta Scratch-ohjelmointikielillä, tutustuimme Silvia DeVitan johdolla CLIL-menetelmään ja teknologian liittämiseen kieltenopetukseen. Cecilé Thomas esitteli ranskalaisen koulunsa erityisopetuksen toimintaperiaatteita. Projektimme innoittamana aloitimme lokakuussa 2019 STEAM-Agentit -kerhon, josta kerrotaan erillisessä kerhoartikkelissa tässä julkaisussa.

Marras-joulukuussa osallistuimme EWWR:ään eli Euroopan jätteen vähentämisen viikkoon. Suunnittelimme partnerikoulujemme kanssa yhteisen pienoiselokuvan, jonka ideana oli valmistaa kierrätysmateriaalista ”nollakulutuksella” joulunviettoon liittyviä asioita kuten adventtikalenteri, koristeet, joulukuusi ja joulupöytä.

Alkuvuoden 2020 aikana olemme aloittaneet Agenda2030-tavoitteisiin liittyvän työskentelyn, johon kuuluu muun muassa kunkin 17 tavoitteen esittely sekä Scratch-tuotoksen ja laatikkopelien tekeminen. Näiden tehtävien parissa työskennellään myös toisen toimintavuoden aikana.

Koulumme MOK eli monialainen oppimiskonaisuus toteutettiin helmikuussa 2020. Juuri kyseisen viikon aikana toimimme hankkeen opettajaliikkuvuuden järjestelyvuorossa. Teemana oli Ecological Future, ja MOK-viikkomme ”TOIVO” tarjosikin suoraan hyvien käytäntöjen jakamisen mahdollisuuksia vierailijoillemme. Vieraamme pääsivät tutustumaan kyseisen viikon aikana koulumme VEX-robotiikkaan, arviointikäytänteisiin, eri projekteihimme ja tieto- ja viestintätekniisiin ratkaisuihimme. Vierailuja järjestettiin myös Oulun yliopistoon, Kemin lumilinnaan ja Kiertokaareen.

Helmikuun lopulla aloitimme kansainvälisen projektimme ”Naiset, jotka muuttivat maailmaa”. Meidän koulumme 1.–2.-luokkalaisten tutustuivat Greta Thunbergiin ja hänen kauttaan kestävän kehityksen eri näkökulmiin. 5.–6.-luokkalaisten tutkivat Minna Canthin vaikutuksia yhteiskunnassamme ja kulttuurissamme ja toimittivat hänestä sanomalehden.

Työskentely yhteisten kestävän kehityksen aiheiden parissa jatkuu mukana olevissa kouluissa eri tavoin ja myös yhteisissä ”online-työ-

pajoissa” pitkin lukuvuotta. Toinen Erasmus+-projektimme kuuluva liikkuvuus oli suunniteltu tapahtuvan toukokuussa 2020. Tuolloin olisi ollut vuorossa oppilaiden ja opettajien yhteinen opintomatka Cessioniin, Ranskaan. Koronaviruksen aiheuttama pandemia muutti suunnitelmamme. Seuraavat liikkuvuudet toteutetaan toisen projektivuoden aikana.

Erasmus+ -hankkeen puolesta,
Raija Kärkkäinen ja Vuokko Kangas

Erasmus+ -partnerit koulumme vieraina helmikuussa 2020 (kuva Pentti Mankinen).

FCLab yhteisopettajuutta ja opetusharjoittelua tukemassa

Koulumme on kuluneen lukuvuoden aikana jatkanut töitä oppimisympäristöjen kehittämiseksi FCLab.fi-hankkeen kautta. FCLab.fi (Future Classroom Lab) on Oulun, Joensuun ja Tampereen harjoittelukouluissa toimiva verkosto, joka edistää opetusteknologian käyttöä ja kehittää uusia opiskelukäytänteitä.

Linnanmaan alakoulussa toimiva Oulun FCLab on keskittynyt tukemaan oppimisen itsesäätelyn kehittämistä, oppimisyöhykeajattelua ja esimerkiksi yhteisopettajuuden erilaisia muotoja. FCLabin myötä Kirpan solutilaan on merkitty suuntaa antavat oppimisyöhykekyttilit. Oppimisympäristön kehittämistä on jatkettu myös Hoijakka-solussa, jossa luokkien välisiin tiiliseiniin on tehty oviaukkoja liikumisen helpottamiseksi opetustilojen välillä.

FCLab-hankkeen toimintatapaan kuuluen, myös Oulussa on syvennetty yhteistyötä yritysten kanssa. Olemme esimerkiksi testanneet ja kokeilleet paikallisen Qridi oy:n formatiivisen arvioinnin ja oppimisen analytiikan ohjelmistoa. Opetusharjoittelun videopalautteen yhteydessä olemme puolestaan testanneet Maxell'n LCS-yksikköjä tallennus- ja jakamisvälineenä. Kyseinen laite mahdollistaa useiden kuva- ja äänilähteiden yhtäaikaisen tallentamisen sekä helpon jakamisen.

FCLab-hanke on mahdollistanut myös erilaisen virtuaalisten oppimisympäristöjen kokeilua. Linnanmaan alakoulun monitoimitila on toiminut kuluneena lukuvuotena omana oppimisyöhykkeellisenä tilana, jossa on voinut kuvata videoita Green Screeniä hyödyntäen, äänittää omia tarinoita tai musiikkia, esiintyä katsomoiden edessä ja tehdä paljon luovaan esiintymiseen sekä keskustelutaitoihin liittyviä asioita. Tilassa on voinut kokeilla HTC VIVE-virtuaalilaseilla STEAMin ilmaisia sovelluksia tai testata omia VR-ympäristöjä. Monitoimitilan katossa on Funtronic-yksikkö eli tietokoneen ja videotykin

yhdistelmä, joka projisoi interaktiivisen kuvan tilan lattiaan.

Koronaviruksen tuomat opetuksen poikkeusjärjestelyt kohdentuivat myös FCLabin toimintaan. Koulutiloihin ei saanut enää mennä, joten oppimisyöhykkeiden ja yritys yhteistyön mukana saatujen laitteiden testauksen jatkaminen siirtyi syksyyn. Hanke pystyi kuitenkin osaltaan auttamaan etäopetuksen järjestämisessä. Pentti Mankinen toimi 5.–6. luokkien etäopetuksen yhteyshenkilönä ja teknisenä tukena sekä auttoi tilanteen mukaan myös muita opettajia. Qridin kanssa tehty yhteistyö auttoi esimerkiksi 5ab-luokkien etäopetuksen arviointikäytänteiden pikaisessa käyttöönotossa. FCLab Oulu on tarjonnut koronarajoitusten aikana myös vapaaehtoisia robotiikan ja koodauksen etäkerhoja kuten Minecraf Code Builder -kerhon ja VEX IQ VR -kerhon, jonka tarkoituksena on tukea koulumme VEX-osaamista erityisesti ohjelmoinnin osalta.

Interaktiivista jalkapalloa Linnanmaan alakoulun monitoimitilassa (kuva Pentti Mankinen).

oppilaiden osaaminen, että ohjelmistojen soveltuvuus ja laitteistojen joustava käyttö ovat joutuneet todelliseen tulikokeeseen. Kansallisen FCLab-tiimin yhteydenpito on jatkunut koronasta huolimatta ja se on mahdollistanut arvokkaan ajatusten- ja vaihtojen eri harjoittelukouluissa toimivista hyvistä käytännöistä etäopetustilanteessa.

Nykyinen FCLab.fi-hanke päättyy 30.6.2020, mutta uusi hankesuunnitelma on jo hahmoteltu yhteistyössä Helsingin, Joensuun, Jyväskylän, Tampereen ja Vaasan harjoittelukoulujen kanssa. FCLab.fi-hankkeen tulevaisuuden tavoitteena on

laajentaa toimintaa eli perustaa uusia FCLab-yksiköitä kattamaan mahdollisesti koko harjoittelukouluverkoston. Alkuperäisten labien tehtävänä (Oulussa, Joensuussa ja Tampereella) on kehittää jo aloitettua FCLab-toimintaa edelleen ja toimia mentoreina mahdollisille uusille FCLab-yksiköille.

Pentti Mankinen (projektipäällikkö) ja Minna't Lam

FCLab Oulun esittelyvideo Linnanmaan alakoulun oppimisympäristöistä:
<https://youtu.be/y8cj1SHmHOM>

KTK:n iltakoulu

Linnanmaan alakoululla järjestettiin eräänä syyskuuisena arki-iltana yhteinen tapaaminen koulumme henkilökunnalle ja kasvatustieteiden tiedekunnan (KTK) väelle. Tilaisuuden tarkoituksena oli tuoda tutkimus- ja kehittämistoiminnassa mukana olevat yhteis-esittelemään omia tutkimus- tai kehittämishankkeitaan sekä tutustumaan muiden esityksiin.

Tilaisuuden suosio yllätti positiivisesti ja osallistujia oli lähes 100 henkilöä, joista reilu 50 Norssista ja noin 40 henkilöä yliopiston puolelta. Iso osa osallistujista toimi itse myös esittelijöinä.

Iltakoulun ensimmäisessä sessiossa tutustuttiin harjoittelukoulun monipuoliseen tutkimus- ja kehittämistyöhön. Ympäri koulua pystytetyillä pisteillä Norssin opettajat esittelivät tutkimusaiheitaan esimerkiksi pedagogisesta filsofiasta monikatsoimuksellisiin oppimisen tiloihin ja positiivisesta pedagogiikasta musiikkikasvatukseen markkinahallinnan näkökulmasta. Lisäksi vierailijoiden oli mahdollista tutustua muun muassa harjoittelukoulussa toteutettavaan robotiikkaan, yhteisopettajuuteen, kielitietoisuuteen ja kielirikasteiseen opetukseen, koulutusvientiin, Future Classroom

Labiin sekä Unesco-koulun toimintaan.

Norssin esittelykierron jälkeen vuoroon pääsivät tiedekunnan tutkijat ja kehittämisprojektit. KTK:n puolelta paikalla oli vajaa 20 tutkijaa kertomassa tutkimushankkeista, jotka käsitelivät muun muassa digipedagogiikkaa, makerspacea osana elinikäistä oppimista, tunnesäätelyn tukea, yrittäjyyskasvatusta sekä luku- ja kirjoitustaidon täydennyskoulutusta. Ainakin erityisopettajuuteen ja teknologiakasvatukseen liittyviä hankkeita tehdään jo tiiviissä yhteistyössä Norssin ja tiedekunnan kanssa, joten niiden esittely tehtiin luonnollisesti yhdessä.

Tilaisuuden lopuksi käytiin yhteinen keskustelu tiedekunnan ja harjoittelukoulun yhteistyön kehittämisestä.

Myönteistä palautetta

Tapahtuman jälkeen keräsimme kyselyllä palautetta iltakoulusta sekä ideoita ja ajatuksia siitä, miten Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan ja harjoittelukoulun tutkimus- ja kehittämistoimintaa voidaan kehittää edelleen. Kyselyyn oli mahdollisuus vastata, vaikka ei olisi osallistunut iltakouluun. Vastauksia saatiin 45 henkilöltä.

Vapaamuotoinen tilaisuus alkoi cocktail-tarjoiluilla ja musiikkiesityksellä, jonka jälkeen johtava rehtori Kari Kumpulainen ja dekaani Kati Mäkitalo lausuiivat tervetulosanat (kuva Pentti Mankinen).

Iltakoulun tyyppiselle yhteiselle tapaamiselle nähtiin selvästi tarvetta. Iltakoulu sai kiitosta erityisesti rennosti tunnelmasta, verkostoitumismahdollisuuksista ja tilaisuudesta saada ajankoh- taista tietoa erilaisista tutkimuksista ja hankkeista.

Aikaa olisi kaivattu toki lisää ja osa kyselyyn vastanneista harmitteli sitä, että jos oli itse esittelemässä, ei ehtinyt tutustua muiden projekteihin. Seuraavaa kertaa varten ehdotettiin varaamaan esityksille enemmän aikaa tai keskittymistä tietyn teeman tai yksikön tutkimusaiheisiin. Hyvä huomio oli myös se, että tämäntapainen verkostoitumistilaisuus toimisi parhaiten yhdessä isossa tilassa.

Yhteistyössä on voimaa

Yhteistyötä KTK:n ja harjoittelukoulun välillä pidettiin tärkeänä erityisesti opettajankoulutuksen

kehittämisessä, tutkimus-, kokeilu- ja kehittämis- toiminnassa sekä oman henkilökunnan täydennys- koulutuksessa ja työhyvinvoinnin edistämiseksi.

Eri muotoisia tapaamisia ja esimerkiksi norssilais- ten osallistumista tutkimusryhmiin kaivattiin lisää. Kyselyssä tuli ilmi, että aineenopettajat toivovat mahdollisuutta systemaattiseen yhteistyöhön myös muiden tiedekuntien ja omien ainelaitosten kanssa.

Kaiken kaikkiaan tapahtumaa pidettiin onnituneena ja tarpeellisena. Iltakoulussa jaetun tiedon sekä syntyneiden verkostojen ja keskustelujen lisäksi saimme palautekyselystä ihan konkreettisia ehdotuksia uusista tutkimus- ja kehittämisaiheista. Ei muuta kuin seuraavia tapaamisia suunnittelemaan.

Minna't Lam

**”KIITOS HAUSKAN IDEAN
HYVÄSTÄ TOTEUTUKSESTA!”**

Oulun normaalikoulun koulutusvienti

Oulun normaalikoulun yhtenä tehtävänä on tuottaa täydennyskoulutusta opetushenkilöstölle. Koulutusvienti nähdään ulkomaan kauppana ja koulutusosaamisen vientinä, jonka tuotteenä ovat erilaiset opetus- ja koulutuspalvelut. Asiakkaitamme ovat yksityishenkilöt, julkisen sektorin edustajat ja järjestöt. Koulutukset voivat tapahtua Suomessa tai ulkomailla. Normaalikoulu toimii valtioneuvoston 2015 laatiman Koulutusviennin tiekartan 2016–2019 linjauksen mukaisesti. Tavoitteenamme on kehittää omaa toimintaamme, henkilöstön ammatillista osaamista, laajentaa yhteistyöverkostoaamme ja saada taloudellista tuottoa. Taloudellinen tuotto käytetään Oulun normaalikoulun toiminnan kehittämiseen sekä henkilökunnan ja oppilaiden hyvinvoinnin edistämiseen.

Kaikilla henkilökunnan jäsenillä on mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Teemme yhteistyötä usean kumppanin, esimerkiksi Opetushallituksen, Visit Finlandin, VisitOulun, Oulun yliopiston Täydentävien opintojen keskuksen ja Kasvatustieteiden tiedekunnan kanssa. Kouluumme on perustettu Global Education Services Team, johon kuuluu muun muassa opettajaedustus kaikista yksiköistämme.

Käytännön toimenpiteinä toteutamme koulutusvientiä järjestämällä muun muassa kansainvälisiä seminaareja, toteuttamalla täydennyskoulutusta ja konsultaatiota sekä Oulussa että ulkomailla ja järjestämällä opintovierailuita Oulun normaalikoululla eri kokoisille ryhmille.

Lukuvuoden 2019–20 aikana olemme järjestäneet kaksi kansainvälistä seminaaria, joissa esiteltiin esimerkiksi arviointiin liittyviä tutkimuksia ja opetuskäytänteitä. Kouluumme on järjestänyt useita opintovierailuita, joissa olemme saaneet tilaisuuksia keskustella opetuksen järjestämisestä ja toteuttamisesta ulkomaalaisten kollegoiden kanssa. Opintovierailuiden ohjelma suunnitellaan ja toteutetaan pääasiassa vieraiden toiveiden mukaisesti.

Koulutusviennin mainonnan ja markkinoinnin tukemiseksi olemme perustaneet sosiaaliseen mediaan kanavia, joiden avulla tiedotamme sidosryhmiämme ja yhteistyökumppaneitamme. Lisäksi tuotamme uutiskirjettä, joka tavoittaa tilaajia eri maista. Oulun normaalikoulu osallistuu harkitusti ulkomailla järjestettävälle opetusalan messuille, joissa meillä on mahdollisuus kohdata potentiaalisia asiakkaita.

Raimo Salo ja Aino-Maaria Rautenbach

**TOTEUTAMME KOULUTUSVIENTIÄ
JÄRJESTÄMÄLLÄ KANSAINVÄLISIÄ SEMINAAREJA,
TÄYDENNYSKOULUTUSTA JA KONSULTAATIOTA**

Oululaista opettajan- koulutusta Yhdysvaltoihin

Ryhmä koulumme henkilökuntaa toteutti joulukuun alussa koulutusvienti- ja opintomatkan Etelä-Carolinaan, Yhdysvaltoihin. Yhteistyö alkoi reilu vuosi sitten, kun ryhmä opettajia, rehtoreita ja opetusalan viranomaisia Etelä-Carolinasta vieraili Oulun normaalikoulussa. Joulukuinen vierailu oli jatkoa yhteistyölle, jonka tavoitteena on molemminpuolinen oppiminen ja ammatillinen kehittyminen.

Koulutusvientimatkan aikana Norssin tiimi järjesti useita luentoja ja 30 toiminnallista työpajaa. Tilaisuuksiin osallistui yli 600 opetusalan ammattilaista. Puheenvuorojen aiheina olivat muun muassa suomalaisen koulutusjärjestelmän vahvuudet ja se, kuinka niitä voidaan soveltaa paikallisissa olosuhteissa, arvioinnin käytänteet ja tavoitteet, positiivinen pedagogiikka, oppilaiden hyvinvointi ja yhteisopettajuus.

Erityistä mielenkiintoa kohdentui arvioinnin

toteuttamiseen ja sen merkitykseen oppimisen tukemisessa – ei niinkään pelkkänä kurssin päätteeksi annettavana arvosanana. Pickensin piirikunnan yhtenä strategisena tavoitteena on tehdä konkreettisia muutoksia nykyisten arviointikäytänteiden muuttamiseen. Lukuisat testit ja kokeet vievät opettajilta paljon työaikaa ja vähentävät myös oppitunneista opiskeluun käytettävää aikaa.

Viimeisen vierailupäivän molemminpuolisissa kiitospuheenvuoroissa tuotiin esille lämmin ja myönteinen vuorovaikutus. Eritoten niin sanottu Southern hospitality eli etelän vieraanvaraisuus oli aitoa ja todella vaikuttavaa. Jokainen jäähyväinen tarjoaa mahdollisuuden uudelle jälleen tapaamiselle. Yhteistyö Pickensin piirikunnan opetushenkilöstön täydennyskouluttamisessa jatkuu myös tulevaisuudessa.

Raimo Salo ja Aino-Maaria Rautenbach

Oulun normaalikoulun edustajat yhteiskuvassa Etelä-Carolinan matkalla (kuva School District of Pickens County).

Oulun normaalikoulun kerhotoimintaa

Oulun normaalikoulun kerhotarjotin on kuluneena lukuvuonna tarjonnut jälleen monipuolisen kattauksen eri alojen taidetta, arjen taitoja, teknologiaa ja kestävästä kehitystä. Tämä kaikki on mahdollistunut paitsi OPH:n kerhotoiminnan tukemiseen myönnetyn avustuksen turvin, mutta myös oman opettajakunnan aktiivisuuden ja monien koulun ulkopuolisten yhteisöjen ja yhdistysten yhteistyönä.

STEAM agentit

STEAM agentit -kerho aloitti toimintansa ensimmäistä kertaa viime syksynä. Idea kerhosta syntyi kestävästä kehityksen toimintaan liittyvän Erasmus+ -hankkeen – SDGs Action – yhteydessä, kun halusimme ulottaa kyseisen toiminnan mahdollisimman monen oppilaan saataville. Kohderyhmäksi valikoituivat 4.–6.-luokkalaisten, sillä sen ikäisten oppilaiden on mahdollista osallistua myös liikkuvuuksiin Euroopan partnerimaihin.

Mukana on ollut kaksitoista innokasta kerholaista, joiden kanssa olemme tehneet monenlaisia STEAM-oppiaineisiin liittyviä asioita Agenda2030 tavoitteiden suuntaisesti. Kerholaiset ovat päässeet muun muassa uutisstudioon tekemään hyvien uutisten lähetystä sekä vierailemaan virtuaalilasien avulla bulgarialaisessa kumppanuuskoulussamme. Lisäksi olemme leiponeet, koodanneet, tutkineet erilaisia kestävästä kehitystä edistäviä tekoja ja raportoineet niistä englanniksi eTwinning-alustalle. Lisää STEAM agentit -kerhosta voit lukea kerhoblogistamme osoitteesta steam-agentit.blogspot.com.

Kerhon vetovastuuta Linnanmaan alakoululla ovat jakaneet Vuokko Kangas, Raija Kärkkäinen, Mari Sääskilahti ja Pentti Mankinen.

Ilmastonmuutoksen vastainen kerho

4. luokan keväällä 2019 oppilaat tekivät valitsemastaan aiheesta esitelmän. Julia Kögler toi

esitelmässään esille huolen maailman ilmastossa tapahtuvasta muutoksesta, mistä lähti idea toteuttaa koulukerhoa vapaaehtoisvoimin. 5. luokkien aktiivit pitivät tietoisuutta suunnilteilla olevasta kerhosta muun muassa koulun yhteisissä päivänavauksissa syksyllä 2019, ja syyskuussa kokoonnuttiin yhteen ensimmäistä kertaa.

Julia kirjoittaa: *Alun perin lähdettiin ajatuksesta, että kerätään roskia lähiympäristöstä, mutta pian haluttiin toimia isommin. Me perustettiin kerho, jonne saivat tulla kaikki 3.–6.-luokkalaisten. Ensiksi kerhossa askarrettiin kierrätys- ja luonnonmateriaaleista kerhopassit. Sitten alettiin askarrella koirankakkapussipidikkeitä ja -pusseja. Koulussa järjestettiin käytettyjen muovisten leipäpussien ja vanhojen vaatteiden keräys. Leipäpussit pestiin ja kuivattiin ja sitten niitä rullattiin pieniksi kääroiksi vaatteista ommeltujen pussien sisään. Kun on koiran kanssa kävelyllä, kangaspussista on helppo ottaa leipäpussi, johon koiran jätteet voi kerätä.*

Me ehdittiin tehdä kymmeniä valmiita pusseja ennen kuin koronavirus puuttui peliin. Tarkoitus oli myydä näitä valmiita tuotteita ja ostaa saaduilla rahoilla puuntaimia, joita olemme istuttaneet. Mutta olemme luottavaisia, että pääsemme istutuspuuhiin ensi lukuvuonna. Kerholaisia olivat askartelu- ja ompelupuuhiissa auttamassa Julian äiti Tiina Ristikari, opettaja Marja Koskivirta sekä koulunkäynninohjaajat Kati ja Maria.

Tiedekuntamme ITE-opiskelijoita seuraamassa STEAM agentit -kerhon toimintaa ja ohjaamassa Ei nälkää -pelin koodaamisessa Scratchilla (kuva Mari Sääskilahti).

Koodikerho

Koodikerhoon osallistui Koskelan alakoululla Kati Jutilan ohjauksessa parikymmentä innokasta kolmasluokkalaista oppilasta. Kerholaiset aloittivat syyskuussa kokeilemalla code.org-sivuston ohjelmointia. Oppilaat saivatkin tuntea oppimisen ja osaamisen riemua, kun kokeilemalla ja kyselemällä pääsivät eteenpäin. Marraskuussa ohjelmointi siirtyi scratch-alustalle. Siinä ohjelmointi on astetta vaikeampaa. Omien hahmojen luominen ja ohjaaminen koodin avulla innosti oppilaita. He pääsivät jo vähän pelikoodaamisen alkuun.

Kevätlukukaudella vuoroon tuli micro:bit-koodaus. Se antoi uuden ulottuvuuden ohjelmoinnille. Ohjelmointi tapahtui edelleen tietokoneella, josta kirjoitettu koodi siirrettiin ledeillä ja painonapeilla varustettuun micro:bittiin. Tällä menetelmällä kerholaiset toteuttivat muun muassa kivi-sakset-paperi -pelin.

Kevätkausi kerhossa jäi valitettavasti kesken ja kerholaisilla nälkää ohjelmoinnin oppimiseen.

Vapaaehtoistyön kerho

Koulumme vapaaehtoistyön kerhon aloitti 19 uutta 8.-luokkalaista, ja edellisen vuoden koulutuksen saaneista 11 jatkoi kanssamme vapaaehtoistyötä heti elokuusta alkaen. Uusille kerholaisille pidettiin koulutus helmikuussa kurssin vetäjien, Hellevi Kupilan ja Aune Lassilan sekä VARES-keskuksen toimesta. Koulutuksen jälkeen uusille kerholaisille tarjoutui mahdollisuus tehdä vapaaehtoistyötä entisten kerholaisten ja opetta-

jien kanssa.

Olemme olleet mukana SPR:n nälkäpäiväkeräyksessä, jonka haastekisan koulumme voitti. Lisäksi olemme järjestäneet toimintaa Puolivälinkankaan Caritaksen ryhmäkodissa, osallistuneet ruokahävikkipanjan ja ystäväpäivätoimintaan. Hope ry:n toimintaan koulumme oppilaat osallistuivat järjestelemällä lahjoitettuja tavaroita. Viimeinen tapahtuma, johon osallistuimme, oli SPR:n läskykerhon markkinointivideon kuvaaminen.

Kevään ajaksi suunnitelmissa oli myös pääsiäistemppaus Hope ry:n lapsille, Caritas-vierailut, Omakirja-talkoot, Ensi- ja turvakodin lasten leikkipäivä, Liikuta minua -tapahtuma sekä Ikinuorten disco. Oppilaamme ovat saaneet runsaasti kiitosta toiminnastaan.

Sirkuskerho

Innokkuudesta, luovasta ajattelusta, sinnikkästä harjoittelusta, yhteistyöstä ja oppimisen riemusta on Mirva Mykkälän ohjaama Linnanmaan alakoulun sirkuskerho tehty. Samoista aineksista koostui sirkuskerhon päätöskerran sirkusnumerot, jotka oppilaat olivat itse valitsemillaan sirkuslajeilla ja -välineillä suunnitelleet ja toteuttaneet.

”Ope kato määhän onnistuin!” -huudahdus kajahti jostain päin liikuntasalia jokaisella kerhokerralla. Oppimisen riemua ilmassa siis! Tänä vuonna sirkuskerhoon kokoontui iloinen joukko sekä vanhoja että uusia sirkustelijoita. Myös sirkusvälineiden ja -lajien joukkoon mahtui vanhoja tut-

”OPE KATO MÄÄ
ONNISTUIN!”

tuja, kuten jongleerauspalloja ja -huivit, vanteet, hyppynarut, köysi ja renkaat, lattia-akrobatia, pariakrobatia ja pyramidit. Uusina yksittäisinä välineinä oli mahdollista kokeilla diaboloo, kukkakeppejä ja poita. Näistä kukkakeppi ja poit pääsivät myös oppilaiden omiin sirkusnumeroihin mukaan. Yhteistyö oli tämän vuoden sirkuskerhojen superpower, myös suurin osa sirkusnumeroista toteutui yhdessä parin tai ryhmän kanssa. Yhteistyössä on voimaa!

Sirkusnumeron rakentaminen vaatii sinnikkästä harjoittelua. Jokaisella sirkuskerhokerralla käytiin läpi yksi sirkuslaji tai -väline, jonka parissa tehtiin tekniikkaharjoittelua ja omaa luovaa kokeilua. Sinnikkyyden lisäksi on sirkuksessa vielä esiintymistilanteissakin läsnä. Ohjenuorana on, että vielä esityksessäkään saa tempun epäonnistuuessa kokeilla uudelleen, yhteensä kolme kertaa. Jos ei siltikään onnistu, niin ilolla ja itsevarmana eteenpäin!

3.-4.-luokkalaisten kerhossa suosikkilajiksi muodostui lattia- ja pariakrobatia ja kerholaisien numeroissa korostui tanssillisuus, joka on yksi tyyli, jota sirkusnumeroissa usein hyödynnetään. 1.-2.-luokkalaisten kerhossa ehdimme koronatilanteen vuoksi harjoitella sirkustaitoja hieman lyhyemmän aikaa, mutta kerho oli täynnä toinen toistaan innokkaampia esiintyjä ja eläytyjiä. Pieniä esityksiä ehdittiin kerhon lyhyedestä huolimatta tehdä useamman kerran. Mikä parasta, samalla innokkuudella ja luovuudella keksittiin monta kokonaan uuttakin tempua. Moni pieni ja suuri esitys alkoi sanoilla: ”Mää keksin tän ite!”

Koskelan liikuntakerhot

Jani Polvisen ohjaamat Koskelan liikuntakerhot kokoontuivat maanantaisin. Toiminta alkoi jo heti syyskuun alussa ja jatkui viikolle 11. Aluksi kerho oli jaettu 1.-2.-luokkalaisiin ja 3.-6.-luokkalaisiin. Ylempien luokkien kerho osoittautui kuitenkin niin suosituksi, että vaihdimme luokkajaon muotoon 1.-3. luokat ja 4.-6. luokat. Kerhossa pelattiin vuoroviikoin salibandyä ja sisäjalkapalloa. Syksyn ja alkutalven aikana kerhossa oli huimasti pelaajia. Tal-

ven aikana kävijämäärä tasoittui ja keskimäärin kerhoissa kävi 15 pelaajaa/kerho.

Alakoulujen kuorot

Koskelan kuorolla on jälleen takana ahkera ja iloinen lauluperiodi. Pienet ja isommat kuorolaiset kävivät säännöllisesti harjoituksissa torstai-iltapäivisin aina tunnin kerrallaan. Tänä lukuvuotena kuoro koostui 2.-5. luokkien laulajista, ja sen vahvuus oli noin 25 laulajaa. Kuoro esiintyi koulun juhlissa ja koko koulun yhteisissä päivänavauksissa koulun salissa. Kuorokerhoa piti lehtori Marja Koskivirta.

Kuluvana lukuvuonna Linnanmaan alakoulun kuorossa on puhaltanut muutoksen tuulet, kun pitkäaikainen ja rakastettu kuoronjohtaja Kirsti jäi eläkkeelle. Kirstin valtaviensaappaiden viereen tahtipuuksia heiluttelevaan astui ensin Suvi-Tuuli Kaleva, joka hieman myöhemmin sai aisaparikseen Mari Sääskilähden. Yhdessä he ovat luotsanneet suurilta osin pikkuoppilaisista koostuvaa kuoroa, pyrkimyksenään edistää näiden laulajalupausten yleismuusikkoutta sekä kuuntelemisen taitoja – laulamisen riemua unohtamatta. Kuoro on esiintynyt muun muassa Erasmus+ -hankkeen vieraille, päivänavauksissa ja perinteisessä koko koulun joulukirkossa. Kuorolaiset ovat päässeet myös nauttimaan vierailijoista, kun joukko varhaiskasvatuksen opiskelijoita osallistui harjoituksiimme osana kuoropedagogiikan opintojaan.

Kotitalouskerho

Kotitalouskerhoja oli kuluneena lukuvuonna Linnanmaan yläkoulun puolella kolme ryhmää ja alakoululaisilla neljä ryhmää, jotka totuttuun tapaan täyttyivät ennätysajassa. Riikka Kiiveri-Raappana piti alakoulun ja Terhi Ylöniemi yläkoulun kerhoja 7.-luokkalaisille. Alakoulun kerhoihin pyrittiin ottamaan ensi sijassa ensikerhtalaisia ja harmittavasti kerhot jäivät kesken pitämisen, kun koulutyö fyysisesti loppui 17.3.2020.

Kerhoissa harjoiteltiin itsestä huolehtimiseen ja oman arjen hallintaan liittyviä tietoja ja taitoja. Niinpä lukuvuoden mittaan keittiössä valmistui muun muassa rieskoja, pitsoja, voh-

veleita, hedelmäsalaattia ja teeleipiä. Myös omien jälkien siivousta harjoiteltiin joka kerta – tiskauksesta jopa hieman kinasteltiinkin alakoulun kerhoissa, kun jokainen olisi aina halunnut tiskata käsin! Toivottavasti innostus on säilynyt ja monet oppilaat ovat saaneet harjoitella näitä taitoja myös kotona.

Ompelukerho

Kevätlukukaudella käynnistyi Koskelan koululla ompelukerho Anu Riipan ohjauksessa. Jokainen osallistuja sai itse suunnitella ja toteuttaa oman pehmolelun ohjaajan ohjauksessa. Kerhossa syvennettiin koulussa opittuja ompelukoneen käyttötaitoja. Ompelukerho kerkesi kokoontua neljä kertaa ennen koulujen sulkemista.

Norssi Air Force -lennokkikerho

Lennokkikerhon toiminta alkoi syksyllä oikein rytinällä alakoulun lennokokursseilla Koskelassa ja Linnanmaalla. Lennokkiharrastukseen tultiin aivan perusasioista ja syksyn mittaan taidot kehittyivät ja lennokit kävivät vain hienommiksi ja paremmin lentäviksi. Kevätkauden alussa saatiin vielä salivuorokin lennätystä varten. Silloin varsinainen lennätysten harjoittelu pääsi kunnolla alkuun. Kerholle perustettiin oma blogi, jossa jaettiin tietoa kerhon toiminnasta sekä kerholaisille että sidosryhmille.

Kerhotoiminnan sisältö on kuluneena vuonna ollut klassista vanhan ajan lennokkiharrastusta. Balsapuuta ja silkkipaperia on jalostettu mitä kauneimmiksi, hienosti lentäviksi lennokeiksi. Kumimootorilla lentävät taideteokset lentävät yhä pidempiä aikoja koulun salissa. Valitettavasti pandemia katkaisi kerhoilun juuri kun kehityksen tahti oli hurja, mutta tulevana syksynä jatketaan siitä mihin tänä vuonna jäätin.

Kerhossa ehti käydä vuoden mittaan peräti 57 osallistujaa. Jotkut kokeilivat vain muutamia kertoja ja saivat lennokin tai pari valmiiksi, innokkaimmat taas ehtivät käydä kaikki 15 kerhokertaa ennen kuin pandemia sulki kerhon ovet. Kehitys on ollut huimaa ja tulevalle vuodelle voidaan suunnitella jo kisoihin osallistumistakin. Lennokkikerhoa on vetänyt Erkko Saviaro.

Kolmannen sektorin järjestämät kerhot

Ruokaa ja reaktioita -tiedekerho

ZAU-hanke on LUMA-keskus Suomen ja Zonta-järjestön yhteistyössä toteuttama hanke, jonka puitteissa pyritään järjestämään tiede- ja teknologiakerhoja kouluissa, kirjastoissa ja muissa ympäristöissä ympäri Suomen vuosien 2019–2020 aikana. Näiden kerhojen tavoitteina on kannustaa lapsia ja nuoria sekä erityisesti tyttöjä luonnontieteiden pariin.

Linnanmaan alakoululla tiedekerhossa keskityttiin Ulla Harmaalan ja Jyri Konolan ohjauksessa ruokaan ja reaktioihin. Kerholaisille selvisi esimerkiksi, miksi taikina kohoaa ja kermavaahto vatkautuu.

Sanojen mukana maan alle ja avaruuteen

Kulttuuritalo Valve tarjosi Koskelan koululla sanataidetoimintaa. Sitä rahoitti tähän lukuvuoden päättynyt opetus- ja kulttuuriministeriön kärkihanke lastenkulttuurin saavutettavuuden parantamiseksi.

Koskelan koululla toimi kuluneena lukuvuonna sanataideohjaaja Timo Harjun ohjauksessa kaksi viikoittaista sanataideryhmää. Piennempien 1.–3.-luokkalaisten ryhmästä lähti ääntä ja monimuotoavilskettä ja ohjaajalla oli täysi työ keksiä tekemistä, joka kannattelisi koko ryhmää tilanteessa, jossa ei ehdi auttaa kaikkia. Isompien 4.–6.-luokkalaisten ryhmän kanssa taas oli pari kertaa, jolloin ohjaaja sai olla kerholaisen kanssa ihan kahdestaan.

Pienten kerhossa luettiin kuvakirjoja – paljon ja monenlaisia. Tavoitteena oli antaa kaikille kokemus siitä, että lukeminen on mahtavaa, luoda lapsille tila ilmaista mielikuvitustaan monipuolisesti, ei niinkään opettaa heille jotain. Matka jatkui kirjojen maailmoissa ja teemoissa draamaleikeillä, kuvataiteella, keskustelemalla ja kevättä kohti myös kirjoittamalla hieman.

Isompien ryhmässä kirjoitettiin alusta asti enemmän. Harjoitteiden tarkoitus oli madaltaa kirjoittamisen kynnyksiä, tehdä siitä hauskeempaa ja jännittävämpää. Pelillisyyden elementit harjoit-

teissa, yllättävyys, leikkisyys ja sopivasti rajatut haasteet auttoivat jaksamaan.

Mikä oli tärkeää lapsille? Mitä onnistumisia koettiin? Pienten ryhmässä uusien yksityiskohtien keksiminen kirjoihin tai omien samantapaisten seikkailujen keksiminen puhumalla innosti lapsia koko vuoden. Erilaisista draamallisista patsasharjoitteista oli helppo keksiä tarinoita puhumalla. Lapsille oli myös erittäin tärkeää saada näyttää omia piirroksiaan ja tekstejään dokumenttikameralla. Huippujuttu oli omien kehon rajojen saaminen isolle paperille kaverin piirtämänä ja mielikuvitusaaren suunnitteleminen niiden sisään. Isompien ryhmässä kirjoitimme tekstit kehon ääriiviä pitkin. Se antoi kirjoitukselle sopivasti haastavan mitan ja näytti visuaalisesti hienolta. Myös runojen järjestäminen erivärisistä sanoista onnistui hienosti. Tärkeintä lapsille oli kuitenkin yhdessä tekeminen: koko porukalla piirretty fantasiamaailman kartta ja piiloleikki koulun käytävillä.

Koskelan koulun 4H-kerho

Useita vuosia toiminut 4H-kerhotoiminta jatkui myös lukuvuonna 2019–2020. Koulun kanssa yhteistyö on ollut sujuvaa ja sopivat tilat kerhotoiminnalle on aina löytynyt. Aiempina vuosina Kos-

kelan taitelijat -kerhoksi nimetty kerho päivitettiin nyt monitoimikerhoksi. Kuitenkin tuttu kerhohojajamme Sini jatkoi puuhailuja kerholaisien kanssa. Monitoimikerhossa harrasteltiin liikuntapainotteisesti monia pelejä ja leikkejä, muun muassa suosittu ilmapallorata laittoi kerholaiset huomaamatta liikkumaan ja venymään monenmoiseen asentoon! Lisäksi kisattiin leikkimielisesti paperilennokkisassa. Siinä tärkeäksi osaksi kisaa nousi yllättäen kädentaidot ja tarkkuus taittelussa, eikä pelkästään voima. Askartelua tehtiin myös teemoittain ja joulun alla pidettiin myös pikkujoulu.

Kevät toi kerhotoimintaan uusia haasteita maaliskuussa. Kaikesta huolimatta kaikille kerholaisille oli tarjolla etäkerhoja koko kerhokauden ajaksi viikoittain vaihtuvien tehtävien ja toimintojen: metsälapoliisit tutkivat lähiluontoa ja lemmikkieläinkerhoon osallistuvat puuhailivat lemmikkien kanssa, puuhiskerhossa tehtiin paljon askartelua ja erilaisia kädentaitoja ja kokkailukerhossa pääsi ilahduttamaan vaikka koko perheen kokkailutaidoilla. Varmasti kaikille jotain puuhaa, vaikka kokoontumiset peruttiinkin!

Tiedot kokosivat kerhokoordinaattorit Kaisu Kangas ja Jani Polvinen

Vapaaehtoistyön kerho VARES

Aloitimme 8. luokalla vapaaehtoistoiminnan kerhon kahdella koulutuspäivällä ja pääsimme melkein heti mukaan toimintaan. Osallistuimme muun muassa vaatteiden lajitteluun Hope ry:llä, ompelimme kirjoja näkövammaisille lapsille, musisoimme vanhuksille sekä osallistuimme Ensi- ja turvakodin lasten leikkipäivään. Osa kerholaisista talkoili Ikinuorten discossa sekä tuotti iloa SPR:n Ihmisyyden juhlaan osallistujille. Osallistuimme myös yhdessä oppilaskunnan kanssa nälkääpäiväkeräykseen, ja keräsimme eniten rahaa Oulussa. Vapaaehtoistoiminta on ollut meille todella palkitsevaa ja se on tuonut meille paljon hyvää mieltä.

Anni Romakkaniemi, Venla Ilola ja Enni Kannianen, luokka 9b

Kielirikasteinen opetus Oulun normaalikoulussa

Kielirikasteisella opetuksella tarkoitetaan opetusta, jossa alle 25 prosenttia toteutetaan jollakin muulla kuin opetuskielellä. Oulun normaalikoulussa kielirikasteista opetusta voidaan toteuttaa englannin tai ruotsin kielellä. Opetus aloitettiin syksyllä 2019 perusasteen vuosiluokilla 1–9.

Kielirikasteisen opetuksen tavoitteena on kannustaa ja aktivoida kohdekielen käyttöön varsinaisen opetuskielen lisäksi ja lisätä oppilaiden, opettajien sekä opetusharjoittelijoiden kielipääomaa ja edellytyksiä kansainväliseen yhteistyöhön. Tarkoituksena on vahvistaa kohdekielen osaamista ja siten kannustaa oppilaita opiskelemaan myös muita vieraita kieliä. Kielirikasteisessa opetuksessa huomioidaan oppilaiden ikäkaus ja kielelliset valmiudet.

Syksyllä 2019 henkilökuntaa, koteja ja opettajia tiedotettiin kielirikasteisen opetuksen aloittamisesta. Asiasta käytiin keskustelua opettajien kokouksissa ja opettajakunnalle toteutettiin kysely, jossa selvitettiin heidän tapojaan ja suunnitelmiaan käyttää vierasta kieltä omassa opetuk-

sessaan. Pääsääntöisesti kielirikasteista opetusta toteutetaan matalarikasteisesti. Tällä tarkoitetaan opetusta, jossa korkeintaan 7,5 % opetuksesta toteutetaan vieraalla kielellä.

Vieraan kielen käyttöä opetuksessa on hyödynnetty eri tavoin. Alkuopetuksessa toteutus on painottunut arkirutiinien läpikäymiseen sekä leikkeihin ja lorutteluun vieraalla kielellä. Vanhempien oppilaiden kohdalla on käytetty muun muassa vieraskielisiä materiaaleja ja harjoiteltu käsitteiden määrittelyä vieraalla kielellä.

Opettajien edellytyksiä vieraan kielen käyttöön on parannettu muun muassa järjestämällä koulutuksia ja hankkimalla uusia opetusmateriaaleja. Syksyllä 2020 kielirikasteinen opetus jatkuu koulussamme opetussuunnitelman mukaisesti. Koordinaattorit keräävät opettajien kokemuksia, joiden pohjalta tehdään suunnitelma tulevalle lukuvuodelle.

Kielirikasteisen opetuksen koordinaattorit, Katja Hieta, Sini Liimatta ja Kaisa Marjamaa

Jääkärien testamentti Suomen nuorisolle

Tiistaina 12.12.2019 johtoryhmä sai vieraakseen Teuvo Laurinollin, joka lahjoitti koulullemme Jääkäripataljoonan Perinneyhdistyksen Oulun osaston puolesta ”Suomen nuorisolle” -taulun. Kyseessä on viimeisten jääkärien testamentti muistutuksena meille luottamuksesta, uskosta ja uskalluksesta Suomen tulevaisuuteen. Taulu ripustetaan arvoiselle paikalle Norssin sankaritaulujen viereen, joihin on kaiverrettu kouluamme käyneiden sankarivainajien nimet.

Minna 't Lam

Hei, me tykitetään taas! – Norssin etäopetus ennen ja nyt

Koronavirus eli COVID-19 toi mukanaan paineen koulukulttuurin äkilliselle muutokselle. Lauantaina 13.3.2020 koulun johtava rehtori Kari Kumpulainen nimesi koululle VOT-työryhmän (verkko-opetuksen tuki) laatimaan ohjeistuksen verkkomuotoisena toteutettavan opetuksen järjestämisestä tilanteessa, jossa tavanomainen lähiopetus ei ole mahdollista.

Työryhmä Jari Honkasen johdolla sai suunnitelmansa valmiiksi maanantaina 16.3.2020, jolloin lukiomme siirtyi verkkoperustaiseen opetukseen sekä tuettuun itsenäiseen opiskeluun. Peruskoulu seurasi lukion perässä etäopiskeluun vain muutama päivä myöhemmin keskiviikkona 18.3.2020. Osalle 1.–3. luokkien oppilaita tarjottiin lakisääteisesti koronakriisin ajalle mahdollisuus lähiopetukseen.

Etäopetuksen toteuttaminen synnytti kiivaan viestinnän opettajien keskuudessa etäopetusmallien ja -välineiden löytämiseksi. VOT-työryhmä täsmensi verkkopohjaisen opiskelun ohjeita ja perusti Teamsiin henkilökunnan yhteisen keskusteluareenan. Siirtyminen etä-/verkkoperustaiseen opetukseen synnytti epävarmuutta monin paikoin niin kotona kuin koulussakin, joten lisäohjeistamisen tarve eri verkkopohjaisissa ympäristöissä oli alkuun kiivasta. Osalle opettajista etäopetuksen käytänteet olivat entuudestaan tuttuja, osalle etäopetus oli askel tuntemattomaan. Oman haasteensa mukanaan toi aineen- ja luokanopettajajarjoittelun toteuttaminen kriisitilanteessa etäharjoitteluna. Koulussamme piti luoda nopeasti opetuksen etäseuraamisen mahdollistavia uusia ja luovia toteutuksia oppituntien havainnoinnin ja etäharjoitustuntien pitämiseksi koronarajoitusten aikana. Uudessa tilanteessa koulussamme kaiveltiin esille vanhat etä- ja monimuoto-opetuksen mallit.

Etäopetuksen pioneerityötä 1990-luvulta alkaen

Oulun normaalikoulussa aineen opetusharjoittelijoille tarjottiin jo 1990-luvulla ”TELEMA-TIIKKA”-opintoja etäopettamisen harjoitteluun. Norssin lukio oli mukana mm. LUMO-projektissa synnyttämässä etä- ja monimuoto-opetuksen käytänteitä Tyrnävän ja Ylikiimingin etälukioon. Kurssien opettajat ylläpitivät kontaktia opiskelijoihin pääasiassa videoneuvottelun, sähköpostin ja puhelimen sekä Nebed-opiskeluympäristön avulla. Nebedissä käytiin jatkuvaa ajasta ja paikasta riippumatonta keskustelua sekä annettiin ohjeita ja palautetta opiskelijoille. Opiskelijoiden itsenäisen työskentelyn osuus oli kohtuullisen iso osa kurssia. Itsenäisen opiskelun tueksi kurseille tuotettiin internetiin monipuolista internetin tietokantoja ja tietokoneen eri sovelluksia hyödyntävää oppimateriaalia. (Toimintakertomus 1997–1998)

Lukuvuonna 2002–03 aineenopettajan pedagogisiin opintoihin sisällytettiin kaikkiaan viiden opintoviikon verran tieto- ja viestintätekniikkaa. Perusajatuksena oli ottaa tietotekniikka luonnolliseksi osaksi koulukulttuuria ja opetusharjoittelua kaikissa oppiaineissa. Historian opetusharjoittelijat perehtyivät etäopetukseen pitäen kukin oppitunteja etälukioon. (Toimintakertomus 2002–2003)

Historian etätunnin pitoa tiistaina 14.4.2020 klo 9.59 lukion kurssilla HI03.2. Äänessä opetusharjoittelija Emmi Haaraoja (kuva Jari Honkanen).

Opetusharjoittelijat Marja-Terttu Frondelius ja Merja Ihalainen pitämässä historian tuntia Norssista Haapaveden lukioon maanantaina 28.10.2002 klo 9.59 (kuva Jari Honkanen).

2020-luvun digiympäristöt haltuun koronan myötä

Tekniikka on kehittynyt 20 vuodessa ja muuttunut käyttäjäystävällisemmäksi. Koulussamme on riittävästi laitteita oppilaiden henkilökohtaiseen käyttöön ja niiden käyttö on tullut tutuksi jo normaaliopetuksen osana. Internet-yhteyksien nopeudet ovat mullistuneet sellaiseen vauhtiin, että entisiä etäopetuksen pullonkau-

loja, kuten videon jako, ei enää ole. Menetelmät ovat samat kuin ennenkin, mutta ympäristöt ovat vaihtuneet. Nebed on muuttunut Pedanetiksi, Classroomiksi tai O365:ksi, Videran videoneuvottelulaitteisto Zoom-oppitunniksi ja puhelinsoitot Wilma- ja WhatsApp-viesteiksi.

Oulussa 20.4.2020
Jari Honkanen

2. Perusasteen luokat 1–6 Koskela

Esimerkki neljäsluokkalaisten tekemästä ihanteellisesta oppimisympäristöstä.

Apulaisrehtorin terveiset

Hyvät oppilaat, huoltajat, opiskelijat ja henkilökunta! Lukuvuosi on kohta lopuillaan, ja on aika katsoa taaksepäin ja pohtia, mitä kaikkea olemme vuoden aikana oppineet ja missä meillä on vielä kehittämisen ja kehittymisen tarpeita. Tässä terveississäni nostan esille kaksi tänä vuonna aloitettua kehittämistyötä: kielirikasteisen opetuksen ja hyvinvoinnin vuosikellon.

Kielirikasteisen opetuksen kehittäminen koskettaa koko Oulun normaalikoulua, ja tämä kehittämistyö jatkuu edelleen. Koskelan yksikössä on toteutettu pääasiassa ns. matalarikasteista opetusta, eli opetuksesta 0–7,5% on toteutettu lähinnä englannin kielellä. Kansainväliset vierailut ovat tarjonneet oppilaille myös mahdollisuuksia käyttää englantia arkipäivän tilanteissa. Kehittäminen on otettu myönteisesti vastaan, ja sitä on selvästi alkuopetuksessa tukenut A1-kielen opetuksen aloittaminen ensimmäiseltä luokalta lähtien.

Toinen laajempi kehittämistavoite on ollut ”hyvinvoinnin vuosikellon” jalkauttaminen koulun toimintaan. Vuosikellossa olevat teemat ovat sulautuneet koulun arkeen, ja kaksi vanhempainiltaa on myös perustunut vuosikellon teemoihin. Syksyllä teimme näkyväksi hyvinvoinnin parantamiseen liittyvää koulun ja opetuksen toimintaa työpajojen merkeissä. Vanhempainillassa sai tutustua tunnetaitotunteihin, kerhotarjontaan, Breikkeri-sovellukseen, koulukirjastoon, kouluruokailuun ja KiVa-toimintaan sekä ottaa osaa yhteiseen musisointihetkeen. Talvella Heli Kiema-Junes, Mannerheimin Lastensuojeluliiton kouluttaja ja kasvatuspsykologian yliopisto-opettaja, luennoi huoltajille ja henkilökunnalle median ja sosiaalisen median merkityksestä lapsen kehitykselle ja hyvinvoinnille. Tilaisuuden jälkeen aiheesta keskusteltiin luokittain. Selkeästi hyvinvoinnin nostamiselle ”näkyväksi” koulun arkeen on ollut merkitystä. Teemojen kautta on voitu keskittyä monipuolisesti hyvinvointiimme vaikuttaviin eri tekijöihin. Vuosikelloamme on toki syytä kehittää edelleen ja jatkaa yhteistä työtä hyvinvoinnin hyväksi koko yhteisössä.

Ensi lukuvuonna meillä pyrkään käyntiin myös uusia kehittämishankkeita, joihin olemme saaneet rahoitusta Opetushallitukselta. KIT-KA-hanke keskittyy varhaisenglannin opetuksen kehittämiseen ja erityisesti englantia opettavien opettajien yhteisopettajuuteen ja ammatilliseen oppimiseen. Tavoitteena on tiivistää englannin aineopettajien ja luokanopettajien yhteistyötä. Tsemppiä, tsemppiä -hanke puolestaan painottuu taito- ja taideaineiden opetuksen ja oppimisen kehittämiseen erityisopettajan ja aineen opettajan yhteistyönä. On mahtavaa, että koulumme saa olla mukana hyvin monenlaisessa toiminnassa ja kehittyä monipuolisesti.

Näitä terveisiä kirjoittaessani olemme olleet COVID-19-taudin aiheuttaman poikkeustilan vuoksi kuukauden verran etäopetuksen parissa kahta lähiopetuksen 1.–3.-luokkalaisten ryhmää lukuun ottamatta. Näillä näkymin varmuutta ei kouluun palaamisesta vielä ole. Tämä poikkeava tilanne hallitsee paljolti ajatuksia tästä kuluvalta ja kohta päättyvältä lukukaudelta. Muutos on ollut suuri oppilaille, huoltajille, henkilökunnalle ja opiskelijoille. Tilanne on vaatinut luovuutta, yhteistyötä, osaamisen jakamista ja huolenpitoa. Kaipuu kouluun ja kavereiden luo on välittynyt oppilailta. Ja me aikuiset kaipaamme myös yhteisöämme. Toivonkin, että sitten kun taas pääsemme kaikki takaisin kouluun, osaamme entistä enemmän arvostaa toisiamme ja arjen rutiineja sekä vuosittaisia koulun tapahtumia. Miten kaukaiselta nyt tuntuvatkaan viime syksyn pihatapahtuman aika, viidesluokkalaisten upea ooppera ”Djurens Planet” yhdessä Kansallisoopperan kanssa ja joulujuhlan iloiset esitykset! Monenlaista koskettavaa hetkeä on vuoteen mahtunut – onneksi näitä hetkiä on tulossa tulevaisuudessakin. Kiitän lämpimästi Teitä kaikkia tämän lukuvuoden kohtaamisista, ja toiveikkain mielin toivotan Teille kaikille ihanaa ja rentouttavaa kesää!

Sari Räisänen
Perusasteen 1–6 apulaisrehtori, Koskela

Monialainen oppimiskokonaisuus Koskelassa

Koskelan koulussa järjestettiin monialainen oppimiskokonaisuus viikolla 8. MOK:n aihe nivottiin tällä kertaa koulumme Hyvinvoinnin vuosikellon mukaiseen teemaan ”Minä ja ympäristö”. Tärkeimpiä aiheita olivat muun muassa turvataidot, liikunta ja luonnossa liikkuminen, terveellinen ruoka, someturvallisuus, kestävä kehitys, luonnosta ja omasta työympäristöstä huolehtiminen sekä kotikaupunki. Eri luokka-asteet käsittelivät aihetta valitsemastaan näkökulmasta. Suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin osallistuivat

kaikki koulumme opettajat, oppilaat ja maisterivaiheen opiskelijat. Kahtena päivänä koulusamme oli pajapäiviä, jolloin oppilaat pääsivät työskentelemään yhdessä eri luokka-asteiden oppilaiden kanssa. MOK-viikon päätteeksi oppilaiden tuotoksia oli nähtävillä koulumme käytävillä. Saadun palautteen perusteella viikko oli työntäyteinen, mutta erittäin onnistunut.

Outi Takalo ja Markku Juopperi

Kakkosluokkalaiset toteuttivat yhdessä kuudesluokkalaisten kanssa Oulu-aiheisen mosaiikkityön.

Koululaisooppera Djurens Planet – ruotsiksi laulaminen voi olla hepreaa

Oopperassa mukavaa oli puvustus ja ne eläimet. Vaikeaa oli muistaa sanat alussa. Lopussa sanat tulivat kaupan hyllyltä. Luulin että oopperassa huudetaan kurkkutorvi suorana, mutta ei se ollut sitä. Oopperasta jäi hyvät muistot. (Jimi 5. lk.)

Oopperassa oli mukavaa esittäminen ja puvut. Ruotsin kielellä laulaminen oli ensin vaikeaa, mutta lopussa helppoa. Kovat harjoitukset olivat vaikeita ja tuskaa, mutta ihan viimeisimmät olivat helppoja. Minua yllätti, että mielipiteeni oopperasta muuttui täysin. Oopperasta oli hyvät muistot. (Viljami 5lk)

Mukavaa oli itse esiintyminen ja se kun tajusi, että kuinka paljon teimme sen eteen. Vaikeaa oli opetella koko ooppera ulkoa ja sanat ruotsiksi. Ruotsiksi laulaminen oli aluksi kuin hepreaa, mutta kovien harjoitusten jälkeen se alkoi sujua hyvin. Harjoitukset olivat rankkoja, mutta kova työ palkittiin ihanalla esityksellä. Esityspäivä oli kiva, mutta jännittävä ja rankka. Minua yllätti se, kuinka kiva kieli ruotsi oli ja se miten helppoa se lopulta oli. Ajattelin ensiksi, että mihin ope meidät laittaa, mutta lopuksi ajattelin, että hyvä että laittoi, koska ooppera oli ikimuistoinen kokemus. (Ilona 5. lk.)

Näin luonnehtivat 5. luokan oppilaat kokemuksestaan esiintyjinä ruotsinkielisessä koululaisoopperassa Djurens Planet, jonka säveltäjä on Cecilia Damström ja libreton kirjoittaja Monika Vikström-Jokela lapsijoukon ideoiden siivittämänä.

Teos on Suomen kansallisoopperan ja -baletin ensimmäinen ruotsinkielinen koululaisooppera. Kaikkiaan kansallisooppera on tuottanut koululaisoopperoita alakoululaisten kanssa jo 17 vuoden ajan: omakohtaista kokemusta oopperan tekemisestä on saanut yli 20 000 oppilasta noin kolmessa sadassa koulussa eri puolella Suomea.

Koululaisoopperan pääteema oli tällä kertaa ihmisen suhde eläimiin. Planeettamme on eläinten ja ihmisten, ja olemme kaikki oikeutettuja elämään täällä. Mutta kuinka paljon saamme päättää toisten elämästä?

Oopperan tekemiseen osallistuivat Koskelan 5a ja 5b opettajiensa johdolla. Harjoitusprosessiin osallistuivat myös luokkien neljä MKT-harjoittelijaa. Oopperan harjoittaminen aloitettiin syyskuussa, ja 12.11.2019 se esitettiin kaksi kertaa: päivällä koulun oppilaille, ja illalla oli yleisönäytös.

MINUA YLLÄTTI, ETTÄ MIELIPITEENI OOPERASTA MUUTTUI TÄYSIN.

Molemmilla luokilla oli viikoittain harjoituksia 3–4 tuntia. Harjoituksiin käytettiin musiikkituntien lisäksi muiden oppiaineiden tunteja ja välitunteja soveltuvin osin. Käytännössä oppilaat suihkutettiin oopperalla kahden kuukauden ajan – paitsi opettajien harjoituksilla myös intensiivisellä omalla harjoittelulla kotona. Kuva-taiteen tunnilla tehtiin postereita, äidinkielen tunnilla harjoiteltiin ilmaisua, liikuntatunnilla näyttämöliikkumista ja historiassa tutustuttiin oopperaan taidemuotona.

Esityspäivä oli paitsi voimannäyte oppilailta myös osoitus toimivasta kodin ja koulun yhteistyöstä. Vanhemmat pitivät kahviota ennen oopperaa ja väliajalla ja auttoivat mm. näyttämön

pystyttämisessä ja sen purkamisessa. Uutiskynnys ylittyi komeasti, kun sanomalehti Kaleva kiinnostui oopperasta ja teki siitä kolmen sivun jutun.

Lavasteita, rekvisiittaa, pukuja, soittimia ja valoja tuli Helsingistä täysi rekka-autollinen. Ääni- ja valomiehet, ohjaaja Anna Nora, kapellimestari Tuomas Juutilainen ja orkesteri, joka koostui pääosin oman koulun ammattimuusikoista sekä oopperan laulusolistit Elli Vallinoja, Miia Heikkinen ja Tiitus Ylipää toimivat niin kuin vain ammattilaiset voivat: tekivät siitä totta, että lavalla sai loistaa oman koulun 50 oopperatähteä!

Marja Koskivirta ja Mika Ruikka

Hyvinvoinnin vuosi

Me Koskelan koulussa halusimme tänä lukuvuonna kiinnittää erityistä huomiota oppilaiden ja koulun aikuisten hyvinvointiin ja hyvän huomaimiseen sekä itessämme että muissa. Laadimme moniammatillisessa yhteistyössä oppilashuolto-työryhmän, opettajien ja oppilaskunnan kanssa hyvinvoinnin vuosikellon edellisena lukuvuonna ja otimme suunnitelman käyttöön heti tämän lukuvuoden alusta alkaen. Ajatuksemme lähti liikkeelle siitä, että se, mihin keskitymme, lisääntyy, ja että hyvinvointitaidot ovat opeteltavissa siinä missä muutkin asiat.

Hyvinvoinnin vuosikellossa lukuvuosi on jaettu neljään teemaan:

- Minä ja hyvät teot
- Minä ja kaverit
- Minä ja ympäristö
- Minä ja tunteet

Elokuussa aloitimme Minä ja hyvät teot -teemalla keskittymällä omiin ja toisten hyviin tekoihin. Oppilaat keräsivät mm. yhteiseen puuhun terälehtiä bongailamalla toisten hyviä tekoja ja käräyttämällä kavereita niistä. Koulu myös täyttyi piristävästä ja hyvää mieltä tuovista oppilaiden kirjoittamista viesteistä, joita löytyi ympäri koulua.

Minä ja kaverit -teeman käsittely keskittyi kaveritaitoihin sekä niiden läpikäymiseen ja opetteluun. Edellisen teeman mukaisia hyviä tekoja pyrittiin jatkamaan luokissa ja viemään luokkahenkeä eteenpäin. Yhteisöllisyyden ja empatian käsitteet tulivat kaikille tutuiksi. Salaiset ystävät olivat käytössä useassa luokassa, ja eri-

Koristeita ja kortteja naapureiden iloksi

tyisenä huomiona oli se, että kukaan ei jää yksin.

Koulumme monialainen oppimiskokonaisuus MOK rakentui talvella Minä ja ympäristö -teeman ympärille. Eri luokka-asteet tarkastelivat teemaa eri lähtökohdista: osa luokista keskittyi lasten fyysiseen ympäristöön ja sen vaikutukseen hyvinvointiin, kun taas osa luokista tarkasteli teemaa sosiaalisen ympäristön näkökulmasta. Ympäristöteemassa keskeiseksi nousi myös sosiaalinen media ja lasten toimiminen some-ympäristössä.

Minä ja tunteet -teema osui etäopetusaikaan. Poikkeuksellinen tilanne olikin omiaan nostamaan esille niitä tunteita, joita lapsille nousi erikoisessa tilanteessa. Teeman keskeisenä asiana oli erilaisten tunteiden nimeäminen ja tunnistaminen sekä omien tunteiden sanoittaminen ja toisten tunteiden tulkinta. Tämän lisäksi opeltiin omien tunteiden säätelyä sekä itsesäätelytoimen merkitystä jokaisen arjessa.

Hyvinvoinnin teemat ovat olleet näkyvästi mukana lasten arjessa. Teemoja on lukuvuoden aikana käsitelty luokissa eri oppiaineiden oppitunneilla ikäkausi huomioon ottaen. Useat luokat ovat ottaneet tunnetaitotunnit osaksi viikko-ohjelmaansa, kun taas osa luokista on työskennellyt aiheen parissa jaksoittain. Hyvinvoinnin teemat ovat olleet yhteisesti esillä aamunavauksissa, vanhempainilloissa sekä koko koulun yhteisissä tapahtumissa.

Hanna Meriläinen

Koskelan koulun oppilaita kaikilta luokka-asteilta työskenteli perjantaiaamuna 29.11. 2019 työpajoissa. Oppilaat halusivat ilahduttaa Koskelan palvelukeskuksen väkeä itsenäisyyspäivään liittyvillä koristeilla sekä talvitervehdyksillä ja -tarinoilla. Työpajoissa ahkerointiin muun muassa lippunauhoja, sinivalkeisia tupsupalloja, silkkipaperisia lumihietaleitä ja kynttilöitä sekä talviaiheisiä kortteja. Koskelan koulun oppilaskunta toimitti koristeet ja kortit palvelukeskuksen väen iloksi.

Anu Tenhunen

Koskelan 5A ja 5B Leirikoulussa Kuusamossa 19.–20.9.2019

Koskelan yksikön 5.-luokkalaiset suuntasivat aamulla torstaina 19.9. oppilaiden ensimmäiseen leirikouluun kohti Kuusamo. Ensimmäinen kohde oli Keron suurpetotarha, missä aurinkoisena syysaamuna tapasimme poroja ja suurpetoja aivan lähietäisyydeltä.

Sen jälkeen ajelimme Oivangin leirikouluksukseen, missä meitä odotti majoittuminen ja erätehtävät. Erätehtävissä yritimme saada rakennettua itsellemme suojan maastoon ja saada nuotio palamaan. Muutama oppilas huomasi ajan mittaan, että nuotioon on hyvä käyttää kuivaa puuta.

Ilta kului järvellä kalastaessa, saunoessa ja erilaisten yhteisten pelien merkeissä. Aktiivisen päivän jälkeen nukkumaan olisi tarvinnut mennä vasta kymmeneltä, mutta monet nukahtivat jo aiemmin.

Perjantaina kävimme vaeltamassa pienen karhunkierroksen reittiä Korouoman putouksella.

Saimme paljon hyvää kokemusta leirikouluelämästä tulevaa 6. luokan leirikoulua varten.

Mika Ruikka

Vanhempaintoimikunta Kimppa

Koskelan kouluun on vuosien mittaan syntynyt vahva ja voimakas yhdessä tekemisen ja yhteen hiileen puhaltamisen kulttuuri. Vanhemmat ovat halunneet aktiivisesti rakentaa parempaa huomista Koskelan oppilaille yhdessä koulun henkilökunnan kanssa. Yhteistyön edistämiseksi huoltajat perustivat vuonna 1993 vanhempaintoimikunnan, jota aluksi kutsuttiin Linkiksi ja vuodesta 2000 alkaen Kimpaksi. Kimpan tavoitteena on koota koulun vanhemmat yhteen ja toimia vanhempien vaikutuskanavana Oulun normaalikoulun Koskelan yksikössä.

Kimppa aloitti lukuvuoden 2019–2020 perinteisesti pihatapahtumassa. Pihatapahtumassa 5.-luokkalaisten keräävät rahaa 6. luokan syksyllä pidettävää leirikoulua varten. Kimppa puolestaan myi tilaisuudessa kahvia ja pulaa sekä arpoja. Yhtenä suosikkimerona pihatapahtumassa oli Potnapekka-ajelu, jonka järjestämisestä Kimppa on vastannut. Tänä vuonna vanhempaintoimikunnalle myönnettiin alueellista toimintarahaa tapahtuman järjestämiseen. Tämän ansiosta tapahtumaan saatiin lisää sisältöä. Linnunradan tilalta saapui tapahtumaan kolme Alpakkaa, joita sai syöttää ja rapsutella. Lisäksi FortDance-aamulämmitteilyn tuli vetämään Teemu Oulun City Dancesta. Oulun vapaapalokunnalta paikalle saapui myös paloauto, johon lapset pääsivät tutustumaan tapahtuman aikana. Lisäksi oululainen naisten harrastelijapyöräily-yhdistys Team Donna Agile järjesti alapihalle polkupyörien katsastuspisteen. Kaiken kaikkiaan sää suosi, tapahtuma oli erittäin onnistunut ja kävijöitä oli runsaasti.

Kimpan aktiivijäsenet aloittivat uuden perinteen Koskelassa järjestämällä lokakuussa 2014 oppilaille ja huoltajille Halloween-tapahtuman koulun liikuntasalissa. Tilaisuus järjestettiin kuudetta kertaa lokakuussa 2019 ja Halloween-ilotteluun osallistui jälleen lähes 300 oppilasta, huoltajaa ja koulun henkilökuntaa. Tilaisuudessa 4.-luokkalaisten kartuttivat leirikoulurahastoaan myymällä virvokkeita ja karamelleja. Huoltajat paistoivat popcornia ja pyörittivät hattaroita. Ulkopuolinen DJ huolehti musiikista ja kimppalaiset pyörittivät vanhem-

painkahvilaa sekä pinssien askartelupistettä alakerran kirjastossa. Kimppa lahjoitti Halloween-tuoton 4.-luokkalaisten leirikoulua varten.

Kimppalla on Facebook-sivut osoitteessa <https://www.facebook.com/KoskelanKouluKimppa>, joiden kautta Kimppa tiedottaa aktiivisesti tulevista tapahtumista. Sivulla on myös nähtävissä vuosikello, johon on listattu kaikki vuoden tapahtumat ja Kimpan kokoukset. Vanhempaintoimikunnan tavoitteena on tukea koulun toimintaa Pikkuparlamentilta ja koulun henkilökunnalta tulevien ehdotusten pohjalta. Lukuvuoden päättyessä Kimppa jakaa vuosittain reilun kaverin stipendit 1., 3., ja Valo-luokan oppilaille. Oppilaat äänestävät itse jokaiselta luokalta stipendin saajat.

Vanhempaintoimikunta Kimppa on osallistumista, vaikuttamista, koulun työn tukemista ja aktiivista koulutyössä mukanaoloa. Kimpan toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja se on avointa kaikille vanhemmille. Lukuvuonna 2019–2020 Kimpan puheenjohtajana toimi Tanja Sauvola, sihteerinä Kirsi Harju, ja rahastonhoitajana Juha Waulu. Muita vanhempaintoimikunnan aktiivijäseniä olivat Virpi Sirola, Katri Tenetz, Pete Tikkanen, Annika Tervamaa, Niina Kontio, Inga Heikkilä, Suvi Kellokumpu ja Sofia Huurinainen. Lisäksi haluamme kiittää kaikkia talkoolaisia!

Tanja Sauvola
Kimpan puheenjohtaja

Liikuntaa koulupäivään

Koskelassa jatkettiin syksyllä Välkkäri-toimintaa, ja välitunneille sai lainata Välkkäri-varastosta erilaisia välineitä, jotka olivatkin kovassa käytössä. 4.–6.-luokkalaisten toimivat Välkkäreinä omilla vuoroillaan. Talven tullen ylivoimaisesti suosituinta puuhaa välitunneilla oli pulkalla laskeminen koulun pihan rinteessä. Luokissa pyrittiin pitämään Liikkuva koulu -teemaa yllä monin tavoin. Taukoliikuntaohjelma Breikkeri oli myös hyvin käytössä.

Koskelan ensimmäinen yhteinen liikuntatapahtuma pidettiin 5.9. Raatissa, jossa kisattiin 3.–6. luokkien kesken luokkakohtaiset yleisurheilukisat ja 1.–2. luokat leikkivät liikunnallisia leikkejä harjoitusnurmen puolella. MKT-harjoittelijat olivat mukana suunnittelemassa pienten pisteitä ja toimitsijoina isompien kisoissa. Päivä oli jälleen kerran todella onnistunut.

Syksyn ensimmäisen periodin teemana oli ”Minä ja hyvät teot”. 11.9. koulullamme järjestettiin Emme kiusaa -päivä yhteistyössä AC Oulun pelaajien ja MKT-harjoittelijoiden kanssa. Pelaajat pitivät salissa yhteisen kiusaamisen vastaisen tilaisuuden. Sen jälkeen oppilaat pääsivät tekemään erilaisia liikunnallisia pisteitä, jotka

MKT-harjoittelijat olivat suunnitelleet oppilaille. Pisteillä jatkui kiusaamisen vastainen teema.

Viikolla 39 koulullamme vietettiin Superpark-aartenetsintäviikkoa. Viikon jokaisena päivänä yksi välitunti etsittiin koulun pihalle piilotettuja Superpark-logoja. Onnekkait löytäjät saivat vapaalipun Superparkkiin. Viikko oli todella onnistunut ja toi mukavasti säpinää harmaaseen syksyyn.

Lukuvuoden aikana koulumme osallistui erilaisiin koulujenvälisiin kisoihin aktiivisesti. Tänä lukuvuonna ehdimme osallistua yleisurheilukisoihin, KLL-suunnistuskisoihin Raahessa, Pikkusudet-koripallokisoihin Ouluhallissa ja koulujenvälisiin hiihtokilpailuihin Auran majalla.

Valitettavasti huono lumitilanne esti koulun hiihtokisojen järjestämisen viikolla 9. Maaliskuulle oli suunniteltu myös liikuntapäivät Virpiniemeen ja Auran majalle. Toukokuulle oli suunniteltu viikon kestävää Miljoona koppia -välituntitempausta mutta Corona-pandemia vesitti kuitenkin suunnitelmat tältä keväältä.

Jani Polvinen

Yrittäjyyskasvatus valinnaisaineena

Koulussamme aloitettiin Anu Riipan ohjaamana lukuvuonna 2019–2020 uusi valinnaisaine: Minä yrittäjänä. Tunneilla opiskeltiin kaikenlaista yrittäjyydestä Pikku Yrittäjät -ohjelman avulla. Kyseessä on maksuton yrittäjyyskasvatuksen ohjelma 4.–6.-luokkalaisten, jossa lapset tutustuvat yrittäjyyteen, kehittävät taitojaan ja perustavat 2–4 hengen ryhmissä omat pikkuyrityksensä.

Minä yrittäjänä -valinnaiskursilla syntyi kuusi eri yritystä, jotka ovat Ama, Cafe & Lina, Buns' Roses, Rainbow, Tähdentento ja Sweet & smoothies. Yrittäjät järjestivät PYYM – Pikku Yrittäjien Ystävänäpäivämyyjäiset koulukirjastossa.

Anu Riippa

3. Perusasteen luokat 1-6 Linnanmaa

Aina on toivoa

Vuosittaiseen koulutyöhön liittyy vähintään yksi monialainen oppimiskokonaisuus eli MOK-jakso. MOK:ssa on kysymys eri oppiaineita yhdistävästä ja vähintään yhden kouluviikon pituisesta opiskelurupeamasta, jossa keskitytään johonkin laajempaan teemaan sovitamalla sen käytännön toteuttaminen eri-ikäisille oppilaille sopivaksi. Samalla harjoitellaan opetussuunnitelmassa määriteltyjä niin sanottuja laaja-alaisia osaamistaitoja kuten esimerkiksi ajattelun ja oppimaan oppimisen taitoja, itsestä huolehtimisen ja arjen taitoja sekä osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja. Tammikuussa toteutetun MOK-jakson teemana oli TOIVO. Sama teema toteutettiin kaikissa Pohjois-Suomen Unesco-kouluissa, jonka verkostossa olemme myös normaalikouluna olleet jo pitkään mukana.

Oppilaamme käsittelivät toivo-teemaa monipuolisesti eri näkökulmista. Yksi keskeinen kysymys liittyi kaikilla siihen, mitä ”toivo” oikeastaan merkitsee. Perin tuttu käsite, mutta mitä sillä lopulta mahdollista tarkoittaa. Muuttamat luokat selvittivät asiaa haastattelemalla koulun henkilökuntaa, ohikulkijoita Kaijonharjun keskustassa ja kauppoissa sekä yliopistolla. Lopputulena oli, että toivo-sanaan liittyy varsin monenlaisia kielellisiä käyttötapoja ja sanontoja; kaikki ne toimivat hyvin eri yhteyksissään ja jokapäiväisessä elämässämme. Yhteistä niille kaikille on tietynlainen tulevaisuuteen liittyvä oletus siitä, että vaikeinakin hetkinä asiat kääntyvät lopulta parhain päin.

Koronapandemiasta johtuen ovat tämän lukuvuoden viimeiset kuukaudet olleet hyvin poikkeuksellisia koko maailmassa, koskettaen monin tavoin myös meidän suomalaisten elä-

mää. Oppilaat, opettajat ja vanhemmat joutuivat kevään aikana opettelemaan aivan uudenlaisen tavan opiskella ja tehdä työtä kotona. Arki meni kerralla uusiksi. Erilaiset normaalia elämänmenoa rajoittavat ohjeet pakottivat viettämään paljon aikaa neljän seinän sisällä eikä tätä kirjoittaessani ole vielä tietoa siitä, kuinka kauan tilanne jatkuu. Tilanne on ollut hankala ja varmaan monelle meistä myös ahdistava. Tulkassa tilanteesta meitä auttaa jaksamaan toivo paremmasta tulevaisuudesta, usko ja luottamus siihen, että asiat korjaantuvat ja vaikeudet voitetaan, kunhan vain toimimme tavoitteellisesti ja yhdessä valtiovallan asettamia ohjeita noudattaen.

Linnanmaan alakoulussa on tänä vuonna opiskellut 350 oppilasta. Koulunkäynti on erityisesti kevätlukukaudella ollut haastavaa ja vaatinut paljon ponnistelua uuden päivärytmin ja uusien työskentelytapojen oppimiseksi. Ilokseni olen huomannut, että alkuhankaluuksien jälkeen on ”kotikoulu” alkanut sujua koko ajan paremmin. Iso kiitos tästä kuuluu tietenkin hienoille oppilaillemme, mutta myös vanhemmille, jotka ovat tukeneet lastansa erittäin poikkeuksellisessa ja vaativassa tilanteessa.

Sydämellinen kiitos kuluneesta lukuvuodesta koulun upealle ja ammattitaitoiselle henkilökunnalle. Toivo motivoi työtämme ilmeisten keskeisen uskomme aitoon kasvuun. On suuri ilo olla mukana tekemässä tätä arvokasta työtä yhdessä kanssanne erityisesti nyt, kun tummia pilviä on taivaalla. Toivotaan, että niillä lopulta on sittenkin hopeareunus.

Hannu Juuso
Perusopetuksen ja Linnanmaan alakoulun
rehtori

Lukemisen lumoa ja satukirjan sankareita

”Olipa kerran” -sanaparilla on ollut mahtava voima ja on yhä edelleen. Tarinat ja sadut ovat osa ihmisten yhteistä historiaa ja kokemusmaailmaa. Kaikissa kulttuureissa ympäri maailman kerrotaan ja luetaan tarinoita, jotka antavat ihmisille toivoa, rohkaisevat vaikeina aikoina ja paljastavat kipeimmät toiveemme sekä pahimmat pelkomme. Satujen ja tarinoiden taika elää yhä.

Vuosi 2019 oli valtakunnallinen lukemisen juhluvuosi, jota Oulun kaupungissa vietettiin Koko Oulu lukee -kampanjan merkeissä. Oulun normaalikoulun koulukirjastossa ja luokkahuoneissa tämä koko syyslukukauden 2019 kestänyt kampanja lukemisen lumosta ja lukutaidon merkityksestä avattiin koulumme perinteisenä Lukulauantaina 5.10.2019.

Tuona lauantaiana aamuna saattoi yllättyä: Robin Hood, Risto Rappääjä, Zorro, Peppi Pitkätossu, rehtori Dumbledore, Vilijonkka ja moni muu tuttu hahmo odotti koulumme tiloissa. Lukulauantain 2019 teemaksi oli tänä vuonna valittu ”Satukirjan sankarit”.

Päivä alkoi koko koulun yhteisellä tilaisuudella, jossa satukirjan sankareiksi pukeutuneet Noppa-solun oppilaat yhdessä koulumme kirjastoluotsien kanssa saattelivat koko koulun väen satujen ja tarinoiden maailmaan.

Lukuvuoden 2019–2020 kirjastoluotsit Juho Aikio, Sara Andersin, Ella Lepistö, Roosa Manninen, Janette Naamanka, Emmi Niskala, Ninni Orre ja Viivi Ukkola vastailivat ansiokkaasti ja perustellen koulumme oppilaiden esittämään kysymykseen: Miksi lukeminen kannattaa?

Omissa puheenvuoroissaan kirjastoluotsit valaisivat asiaa omilla ajatuksillaan sekä tutkimuksiin perustuvilla faktoilla. Lukeminen kannattaa, koska sen ansiosta kehitty-

1. MIELIKUVITUS

Lukeminen kehittää mielikuvitusta ja luovaa ajattelua. Tätä kykyä tarvitaan, kun etsitään uusia ratkaisuja ongelmiin. Tämän päivän ahkera lukija kenties keksii uuden, mullistavan ratkaisun vaikkapa ilmasto-ongelmaan.

2. KOULUMENESTYS

Samalla kun lukeminen kehittää mielikuvitustasi, sanavarastosi kasvaa. Hyvä lukutaito on yhteydessä koulumenestykseen, sillä lukutaitoa tarvitaan kaikissa koulun oppiaineissa.

3. YMMÄRRYS

Kirjoja lukemalla pääset kurkistamaan erilaisiin maailmoihin ja erilaisiin tapoihin ajatella ja elää. Kirjat ja niiden tarinat opettavat lähes aina jotain ja antavat ajattelemisen aihetta. Tätä toisen ymmärtämisen taitoa tarvitaan, kun tapaavat erilaisia ihmisiä.

4. YSTÄVYYSSUHTEET

Lukemisen ansiosta voit saada uusia ystäviä. Kirjoista keskustelemalla voit yllättäen löytää uuden ihmisen, joka ajattelee samalla tavalla kuin sinä tai jolla on kiinnostavia ajatuksia.

Yhteisen päivänavauksen jälkeen koko koulu keskittyi lukemiseen. Lukemista, tarinoiden kerrontaa ja kuuntelua toteutettiin monella

Linnaan alakoulun kirjastoluotsit.

tavalla koulun eri paikoissa. Osa oppilaista hiljentyi lukemaan rauhalliseen lukusoppeen toisten taas syventyessä yhteiseen kirjaan kirjallisuuspiirissä. Pikkuoppilaat pääsivät nauttimaan mielitarinansa juonenkäänteistä yhdessä oman lukukaverinsa kanssa. Koulukirjastossa tarjottiin kuuntelijoille satuaarteita ja kirjastoluotsit opastivat koulukirjaston käytössä sekä vinkkasivat sopivaa luettavaa koulumme nuorimmille lukijoille. Koko päivä omistettiin lukemiselle ja tarinoiden kuuntelulle.

Satujen ja tarinoiden taika elää nyt ja tulevaisuudessa. Lukulauantain jälkeen lukemisen lumoa voi jatkaa mielenkiintoisella ajatusleikillä: Koska jokainen meistä on oman elämänsä päähenkilö, millainen sankarihahmo oletkaan – ja millaista sankaritarinaa sinusta joskus kenties kerrotaan?

Lukemisen lumoissa,
Aila Hartikainen, Auli Siitonen, Sanna Merinen, Kaisu Kangas ja Tarja Tikkanen

Lukulauantaina koulu täyttyi erilaisista satukirjan sankareista.

Lukukoira Onna on tarkkakorvainen kuuntelija

Oulun normaalikoulun Linnanmaan alakoulussa on saatu jo kahtena lukuvuonna iloita lukukoira Onnan vierailuista. Onna on 3,5-vuotias iloinen, valpas ja luottavainen shetlannilammaskoira, joka pitää lapsista. Onna on opiskellut Kennelliiton lukukoira- ja koirakurssilla Raahessa keväällä 2018 ja on sen jälkeen työskennellyt lukukoira koulussa. Vapaaehtoistyönä toteutettaville lukukoira- ja koirakurssin Onna ottaa mukaan myös ohjaajansa Sirpan.

Lukukoira- ja koirakurssit ovat 15 minuutin mittaisia tuokioita, jossa lukemista harjoitteleva lapsi saa rauhallisessa tilassa lukea Onnalle. Lapset tulevat Onnan luo yksin tai pareina lukemaan valitsemaansa kirjaa tai vaikkapa lukuläksyä. Lapset saattavat aluksi kertoa, miksi haluavat lukea juuri tietyn kirjan koiralle. Ohjaaja ei lukuhetken aikana puutu lapsen lukemiseen, vaan on paikalla nimenomaan koiran ohjaajana. Usein lapsi unohtaakin kokonaan ohjaajan läsnäolon ja keskittyy lukemaan Onnalle, joka kuuntelee kiinnostuneena kaikenlaisia lukijoita ja kaikenlaisia tekstejä.

Lukukoira- ja koirakurssit ovat Onnalle mieluisia tapahtumia. Onnan ohjaaja kertoo, että Onna on aivan innoissaan nähdessään, että lukukoira- ja koirakurssit ollaan pakkaamassa laukuun – se tietää, että tulossa on mukava päivä. Kun koulua lähestytään, koiran vauhti kiihtyy ja häntä alkaa heilua. Siinä vaiheessa, kun keltainen lukukoira- ja koirakurssi solmitaan Onnalle, se yleensä rauhoittuu ja ottaa päälle työroolinsa. Lukukoira- ja koirakurssin on oppilaille mieluisaa, ja rapsutukset ja lasten läsnäolo tekevät puolestaan Onnan onnelliseksi. Ohjaaja taas ilahduttaa seurata lapsen ja koiran välistä vuorovaikutusta ja oikeasti huomata, kuinka koiran läsnäolo rentouttaa lukemista harjoittelevaa lasta. Lukukoira- ja koirakurssit tuottavat siten iloa kaikille osapuolille.

Onnan työpäivät eivät voi olla kovin pitkiä. Yhden kouluvierailun aikana on yleensä kaksi 45 minuutin oppituntia, joissa kummassakin

on kolme lukutuokioita. Oppituntien välissä on 15–20 minuutin tauko. Lukutuokioihin on Linnanmaan alakoulussa valittu pääasiassa lukutaidon alkuvaiheessa olevia oppilaita, joiden huoltajilta on vielä varmistettu, ettei lukukoira- ja koirakurssin ole mitään estettä, kuten voimakasta allergiaa tai koirapelkoa. Muut oppilaat pääsevät välitunnin aikana rapsuttelemaan Onnaa pihalla, ja Onna onkin saanut Linnanmaalla suuren joukon pieniä ja vähän isompiakin ihailijoita.

Lukukoira- ja koirakurssin on tuonut mukavan lisän lukemisen opetukseen, vaikka Onnan käynnit on vain 1–2 kertaa lukuvuodessa. Koiralle lukeminen tekee lukemishetkestä positiivisen kokemuksen, joka tukee oppilaan oppimista ja tuo hyvää mieltä. Toive siitä, että yhteistyö Onnan kanssa jatkuu ensi lukuvuonnakin, on varmasti kaikilla osapuolilla. Lukukoira- ja koirakurssin on neuvotteluhuoneessa rehtorin seinän takana, ja iloisen haukahduksen kuuluttuaan Hannukin tietää, että häntä heiluttava lukemisen erikoispedagogi on taas tullut paikalle. Rehtorin antamat rapsutukset taitavatkin olla Onnan työhön kuuluva luontaisetu.

Lisää tietoa lukukoira- ja koirakurssista voi lukea Kennelliiton sivulta: <https://www.kennelliitto.fi/koirat/lukukoirat>

Erityisopettaja Kerttu Ristola

Vaikuttava ja osallistava oppilaskunnan hallitus

Oulun normaalikoulun perusopetuksen opetussuunnitelmassa todetaan, että ”osallisuutta edistävä, ihmisoikeuksia toteuttava ja demokraattinen toimintakulttuuri luo perustan oppilaiden kasvulle aktiivisiksi kansalaisiksi” (Perusopetuksen OPS 2016, 41). Tässä kasvatustehtävässä oppilaskuntatoiminnalla on keskeinen rooli, sillä se tarjoaa oppilaille alustan demokraattiseen vaikuttamiseen. Oppilaskunnan kokouksissa ja muissa tapaamisissa oppilaiden ajatukset, ideat ja ongelmat ovat kaiken keskiössä, ja toiminnan sytykkeenä toimii yksinomaan oppilaiden ääni. Näin ollen oppilaita ei kasvateta ainoastaan kohti demokraattista kansalaisuutta, vaan he niin sanotusti elävät demokratian läpi tekemällä kouluyhteisöön vaikuttavia ehdotuksia ja päätöksiä.

Kuluneena lukuvuonna Linnanmaan perusasteen 1.–6. luokkien oppilaskunnan hallitus valittiin perinteiden mukaisesti syksyllä. Syyskuussa 2019 jokaisesta luokasta valittiin yksi varsinainen ja yksi varajäsen oppilaskunnan hallitukseen. Puheenjohtajaksi valittiin Inka Saastamoinen. Sihteerin tehtäviä hoiti Ella Lepistö, joka toimi samalla myös varapuheen-

johtajana. Hallitus asetti syksyllä työryhmiä, jotka edistivät kiusaamisen ehkäisyä, ympäristöystävällisyyden toteutumisen huolehtimista ja tapahtumien suunnittelua ja järjestelyä. Syksyn aikana oppilaskunnan hallitus vastasi Nälkääpäivä- ja keräyksenkin järjestämisestä. Oppilaskunnan hallitus osallistui syksyllä koulumme strategian valmisteluun suunnittelija Minna Lammin avustuksella. Edellisenä vuonna käyttöön otettua aloitetyökalua käytettiin myös tänä lukuvuonna. Työkalun avulla oppilaiden on mahdollista kirjoittaa aloite sähköisellä lomakkeella.

Kevään toimintaan oli suunniteltu Talent-tapahtuma ja salibandy-turnaus, jotka jouduttiin perumaan Koronaepidemian vuoksi. Oppilaskunnan hallitus oli myös päättänyt, että koulumme ruokailua edistetään lisäämällä toiveruokapäiviä. Koronan aiheuttaman etäopiskelun aikana oppilaskunnan hallitus toteutti koko koulun Kahoot-tietovisan, ja kokoontui pohtimaan myös muita koulun yhteishenkeä kohottavia keinoja.

Riku Väliälä ja Elisa Vanttilä

**SYTYKKEENÄ TOIMII
OPPILAIEN ÄÄNI**

VEX IQ haaste 2019–20: Squared Away

Koulumme VEX IQ -robotiikan joukkueilla oli vilkas ja menestyksenkäs vuosi. Joukkueitamme osallistui Oulun aluekilpailuihin lokakuussa 2019, Pärnussa pidettyyn kansainväliseen European Challenge turnaukseen marraskuussa ja Riihimäellä pidettyihin SM-kisoihin helmikuussa 2020. Maailman rankinglistalla hienosti menestynyt Team ONKA sai kutsun myös USA:n MM-kisoihin, mutta valitetta-

vasti kisat peruttiin koronapandemian vuoksi. Lokakuussa koulullamme järjestetyissä VEX IQ -robotiikan Oulun aluekilpailuissa oli mukava tunnelma. Kisoissa käytiin myös tiukka taistelu tulevista edustuspaikoista.

Eero Hietapelto, Erkki Pekkala, Pentti Mankinen ja Vuokko Kangas

Robottien rakentaminen ja tuotekehittäminen ovat tarkkaa puuhaa. Kuvassa ylhäällä vasemmalla Team MAJO:n Matias asennuspuihissa.

Oikealla ylhäällä 5–6-luokan Team ONKA (Nooa, Niila ja Urho) edusti hienosti Oulun normaalikoulua Pärnussa marraskuussa pidetyssä Baltic Open Challenge -turnauksessa. Mukana oli myös yläkoulun sarjaan siirtynyt viimevuotinen menestysjoukkueemme, Jannut. Joukkueiden valmentajina/huoltajina olivat Eero ja Erkki.

Vasemmalla alhaalla Oulun normaalikoulun Team MAJO (Oliver 5a, Aatu 5a, Matias 5b ja Tomi 6b) voitti Riihimäellä järjestetyissä VEX IQ:n SM-kisoissa arvostetun Build Award -palkinnon turnauksen parhaiten rakennetusta robotista. Tiimihaasteessa Team MAJO selviytyi hienosti yläkoulun sarjassa finaalipeleihin ja SM-kisoista tuomisina oli Teamwork Challenge toinen palkinto. Team MAJO teki finaalin välierässä yhteishaasteen ennätyspisteet. Mukana turnauksessa oli ennätysellisesti 35 joukkuetta.

Inarin leirikoulu

Oulun normaalikoulun kuudesluokkalaiset kävivät Inarissa tutustumassa pohjoisen luontoon ja saamelaiseen kulttuuriin. Viikon aikana ehti tapahtua kaikenlaista.

Maanantaina 19.8. lähdimme bussilla kohti leirikeskus Vasatokka. Bussikuskina toimi Mauri Riestola. Matka kesti noin 8 tuntia ja olimme perillä neljältä. Söimme kebabia ja sen jälkeen leirikoulun ohjaajamme, Mikko Ljetof, kertoi tulevan viikon ohjelmasta.

Seuraavana aamuna heräsimme ajoissa maittavalle aamupalalle, jonka jälkeen suuntasimme kohti Inarijärven risteilyä. Suunnitelmana oli kävellä Inarijärven keskellä sijaitsevan Ukonkiven huipulle, mutta emme päässeet rantautumaan kovan tuulen takia. Koska emme päässeet rantautumaan, kävimme kävelemässä Juutuan polun ja ylitimme Jäniskosken riippusillan. Riippusillan toisella puolella paistoimme makkarat ja söimme eväitä. Sieltä kävelimme Juutuan päivätuvalle ja heittelimme leipäkiviä. Retken jälkeen menimme bussilla takaisin Vasatokkaan.

Keskiviikkoamuna jakauduimme kahteen ryhmään, joista puolet menivät melomaan kanooteilla ja toiset menivät opettelemaan erätaitoja, kuten kiehisten tekemistä, tulen tekoa ja kodan rakentamista. Päivälliseksi söimme tortilloja. Iltapäivällä meillä oli vapaa-aikaa, jolloin jotkut kävivät uimassa. Illalla paistoimme

lettuja ja makkaraa.

Torstaina lähdimme aamupalan jälkeen vaeltamaan kohti Otsamotunturin huippua. Ylhäällä oli todella upeat maisemat! Kun kävelimme alas Otsamotunturia, aloimme kuulla ukkosen jyrinää. Söimme kalakeittoa, jonka jälkeen ukkonen tuli niin lähelle, että Maurin piti tulla hakemaan meidät sateen keskeltä. Kun olimme saapuneet takaisin Vasatokkaan, meillä oli vähän vapaa-aikaa ennen saamen kielen oppituntia. Siellä opimme mm. laskemaan nollasta kymmeneen ja kiittämään pohjoissaameksi. Sitten aloimme siivoamaan, koska lähdimme seuraavana aamuna kohti Oulua.

Perjantaiamuna heräsimme jo 6.30 pakkaamaan loput tavaroista ja hyvästelemään Vasatokan. Kävimme matkan varrella saamelaiskulttuurikeskus Siidassa ja matkamuistomyymälässä. Saavuimme takaisin Ouluun n. 21.15.

Leirikoulu oli kokonaisuudessaan todella mukava, ja siitä jäi hyviä muistoja. Suuret kiitokset Vasatokan henkilökunnalle, mukana olleille opettajille Marille, Rikulle, Kaisalle ja Pasille ja huoltajille Antille, Susannalle ja Jaanelle sekä bussikuski Maurille!

Oulussa, 29.8.2019

Inka Saastamoinen (6a), Taika Mikkonen (6b) & Ella Lepistö (5–6ab)

Hyvää kierrättämässä

3–4b-luokassamme on menneenä lukuvuonna puhuttu paljon supervoimista eli luontevahvuuksista. Lukuvuoden alkaessa selvitimme jokaisen lapsen yksilölliset supervoimat ja koko vuoden olemme treenanneet sellaisia vahvuuksia, joista lapsille olisi erityisen paljon hyötyä. Alkusuksystä lähtien huomiomme kohteena ovat olleet ystävällisyyden ja myötätunnon supervoimat, koska ilman niitä on hyvin vaikea pärjätä elämässä. Ja toisaalta – tekemällä hyviä tekoja voimme jokainen kirkastaa päivittäistä arkeamme huomattavalla tavalla.

Hyvää on laitettu kiertoön kolmella eri tasolla: luokkayhteisömme sisällä, koko koulun väen iloksi ja myös koulun rajojen ulkopuolella. Huomasimme, ettei hyvän tekeminen välttämättä onnistukaan kaikilta ihan luonnostaan, vaan sitäkin pitää opetella ja harjoitella. Oman luokan sisällä aloitimme tekemällä listoja erilaisista ystävällisistä teoista, joita päivän aikana voi toiselle tehdä. Päätimme bongaila hyviä tekoja ja käräyttää luokkakavereita ystävällisyyden ja myötätunnon osoittamisesta. Opettelimme myös huomaamaan ja sanoittamaan hyvää kehumalla kaveria, kirjoittamalla kauniita viestejä tai lisäämällä sydänlappuja luokan Kiitä ja kehu -tauluun. Ystävänäpäivänä arvoimme kaikille salaiset ystävät, joita ilahduttimme pitkin viikkoa pienillä mukavilla yllätyksillä.

Suurta iloa oppilaillemme ovat tuottaneet pienet täsmäiskut, joita olemme tehneet koko koulun väen ilahduttamiseksi. Koulun aikuiset ovat saaneet post it -lapuilla kiitosviestejä sekä pidempiä kiitoskirjeitä ja joului- ja ystävänäpäiväkortteja. Ystävänäpäivänä koulun tiloihin ilmaantui somia pieniä tsemppikortteja, joihin oppilaat kirjasiivat positiivisia ja voimaannuttavia sloganeita: ”Olet mahtava!”, ”Älä luovuta – se on aina liian aikaista!”, ”Tänään on hyvä päivä!” jne.

Ehdimme toteuttaa muutaman hyvän mielen tempauksen myös koulun ulkopuolella.

Syksyllä väkersimme yhteistyössä naapuriluokan kanssa huikean määrän jääkaappimagneetteja ja rintamerkkejä, joihin kirjoitimme hyvän mielen sanoja. Magneetit ja rintamerkit pusseissamme suuntasimme yliopistolle, jossa vietimme ikimuistoisen aamupäivän ja jaoimme niitä opiskelijoille ja yliopiston henkilökunnalle. Syyskuussa saimme mahdollisuuden lähettää oppilaiden piirustusten muodossa ison nivaskan iloa ugandalaiseen kouluun, kun eräs äiti teki sinne työmatkan. Helmikuussa vietimme ystävyyden viikkoa, johon kuului esimerkiksi kaverikuvan ottamista naapureiden kanssa, tuntemattoman ilahduttamista suklaalevyllä sekä oman kotiväen hellimistä kotitöillä.

Myös helmikuun MOK-viikolla harjoitelimme vieraiden ihmisten kohtaamista ja ilahduttamista. Matkasimme viikon jokaisena päivänä eri puolille Linnanmaata ja teimme videohaastatteluja siitä, mitä toivo tarkoittaa alueen ihmisille. Keräsimme samalla toiveikkuutta ylläpitäviä tsemppi-lauseita. Kohtasimme kymmeniä lapsia ja aikuisia yliopistolla, päiväkodissa, koulussamme, kirjastossa ja alueen lähikaupoissa. Saimme talteen upeita haastatteluja ja ihania muistoja. Haastateltavat saivat pienet toivokortit kiitokseksi ja muistoksi keskusteluilta.

Menneiden kuukausien aikana olemme monessa eri tilanteessa saaneet oppilaiden kanssa oivaltaa, että auttaminen ja ystävällisyyden osoittaminen tuottavat suunnatonta iloa itselle ja muille. Etäopetuksen aikana emme ole unohtaneet niiden merkitystä. Olemme päättäneet, että hyvän kierrättäminen jatkuu taas ensi lukuvuonna. Kuka ties kek-simme jotain sellaista, jossa voimme koko koulun voimin laittaa hyvän liikkeelle!

Eliisa Leskisenoja

Ihania ja mieleenpainuvia kohtauksia yliopistolla jakaessamme magneetteja ja rintamerkkejä.

4. Perusasteen luokat 7–9

Kiitokset kaikille oppilaille, oppilaiden kanssa työskenteleville, koulun yhteistyökumppaneille ja oppilaiden huoltajille rakentavasta yhteistyöstä nuorten parhaaksi.

Kaksijakoinen lukuvuosi

Maaliskuuhun 2020 saakka koulutyö eteni totuttuja toimintatapoja ja päivärytmiä noudatellen. Saimme kehitettyä monia tärkeitä asioita kuten yhteistyötä opettajien ja oppilashuoltohenkilöstön välillä, luokanvalvojan työn suunnitelmallisuutta ja yhteistyötä monien eri tahojen kanssa. Kielirikasteisen opetuksen aloittaminen oli merkittävä kehitysaskel. Hyvä yhteistyö oppilaiden ja henkilökunnan välillä tuotti laadukkaamman oppimisen lisäksi myös menestystä kilpailuissa. Esimerkkinä mainittakoon yhdeksäsluokkalaisten Sagan ja Alisan harjoitusyrityksen Qoivu NY:n voitto valtakunnallisen NY-yritysten kilpailun internetsivu-sarjassa.

Maaliskuussa tulikin muutos kaikkeen totuttuun, kun maailmanlaajuisen koronapandemian vuoksi opetusta alettiin antaa etäyhteyksiä hyödyntäen. Oppilaat opiskelivat ja henkilökunta työskenteli kotoa käsin 18.3.2020 alkaen. Lähes kaikki käytännöt ja toimintatavat piti soveltaa uuden tilanteen mukaisiksi. Tämä vaati valtavan määrän työtä kaikilta koulu yhteisön jäseniltä. Kiitos kaikille ponnisteluista, joiden ansiosta koulutyö jatkui sujuvasti. Joiltakin osin etäopetus tuotti odottamattomia onnistumisen kokemuksia, toisissa asioissa se pakotti miettimään, miten toimintaa priorisoidaan tilanteessa, jossa kaikki ei ole mahdollista. Yleinen kokemus kuitenkin oli, että koulutyö jatkui olosuhteisiin nähden yllättävänkin hyvin.

Koronakevään kokemuksia

Noudatimme etäyöskentelyssä olemassa olevaa lukujärjestystä, ja kaikkien oppiaineiden opetus jatkui. Tämä oli opettajakunnan yksimielinen päätös. Lukujärjestys tuki päivärytmiä ja ajankäytön rutiineja, ja ratkaisusta tuli hyvää palautetta niin oppilailta kuin huoltajiltakin. Opetusta toteutettiin ohjattuna itsenäisenä työskentelynä ja kontaktiopetuksena etäyhteyssovellusten kuten Zoomin ja Google Meetin välityksellä. Työtavat kehittyivät luonnollisesti kevään aikana, kun uusiin työtapoihin opittiin

ja totuttiin. Yksi yleinen kehityssuunta oli se, että etäyhteyksien kautta tapahtuvan kontaktiopetuksen määrä lisääntyi. Oppilaat toivoivat sitä, ja opettajien kokemus oli, että kontakti oppilaisiin edistää oppimista.

Toimintatapojen muuttaminen aiheutti monenlaista päänvaivaa. Oppimateriaalien jakaminen viidettä jaksoa varten oli mittava operaatio, jossa koululla työskennellyt henkilökunta näki suuren vaivan kootessaan materiaalit jaettavaksi. Materiaalien noutaminen porrastettiin pieniin ryhmiin ja kontaktit henkilöiden välillä minimoitiin. Kouluruokailu keskeytyi luonnollisesti etäopetuksen aikana. Sekä peruskoulun oppilaille että lukion opiskelijoille jaettiin kaksi ruokapakkausta huhti-toukokuussa. Kevään opetusharjoittelujakso suunniteltiin myös etäyhteyksien toteutettavaksi. Opettajan työn harjoittelun aloittaminen etäyöskentelynä oli vaativa tehtävä niin opiskelijoille kuin ohjaajillekin, mutta harjoittelu saatiin kuitenkin toteutettua menestyksekkäästi toukokuun puoleen väliin mennessä.

Kevään aikana otettiin Norssin 411-vuotisen historian pisin digiloikka. Toisissa asioissa uusia toimintatapoja oli kohtuullisen helppo soveltaa, ja etäyöskentely jopa helpotti työtä joissain asioissa. Esimerkiksi tavanomaisessa koulutyössä jatkuvan sosiaalisen kanssakäymisen väheneminen helpotti toisilla oppilailta keskittymistä koulutyöhön. Suurin osa oppilaista pystyi jatkamaan koulutyötä hyvin. Toisilla poikkeustilanne syvensi koulutyön haasteita, ja heidän tukemisekseen tehtiin paljon työtä. Tulevalle lukuvuodelle on jo suunniteltu toimia tilanteen aiheuttamien tukitarpeiden kohtaamiseksi. Esimerkiksi otamme useissa oppiaineissa käyttöön jakotunteja, jotka pienentävät ryhmiä ja jakavat pedagogisen tuen toteuttamisen työtaakkaa laajemmin kuin tavallisesti.

Hyvinvointi edistää oppimista

Normaalikoulu toimii matalimman keskimääräisen tulotason alueella Oulussa. Koulu ei ole ympäris-

töstään erillinen saareke vaan sosiaaliset haasteet heijastuvat luonnollisesti myös kouluun. Sitä taustaa vasten voi olla erittäin tyytyväinen siihen, että koulu-terveyskyselyssä oppilaiden hyvinvointia mittaavien kysymysten tulokset olivat selvästi valtakunnallisten keskiarvojen yläpuolella. Ponnistelut hyvinvoinnin tukemiseksi eivät ole menneet hukkaan. Norssi on toiminut Kaijonharjun ja Linnanmaan alueella jo lähes 40 vuotta ja ollut aina hyvässä vuorovaikutuksessa alueen toimijoiden kanssa. Tänä keväänä koulumme on ollut aktiivinen suunnitteluvaiheessa olevan Kaijonharjun lähiöohjelman käynnistämässä.

Yläkoulun oppilaskuntatoiminnalla on vanhat perinteet, ja kuluvana vuonna oppilaskunnan hallitus on toiminut jälleen aktiivisesti. Uusi avaus oli ”Junior talk” -tilaisuus, jossa oppilaskunnat keskustelivat koulun johtoryhmän kanssa tärkeiksi katsomistaan asioista. Oppilaskunnan edustajat ovat olleet mukana oppilashuoltoryhmän kokouksessa ja suunnitelleet koulun kalustusta.

Henkilöstön hyvinvointiin ja työkyvyn ylläpitoon tehtiin myös satsauksia niin kalusteiden, työtilojen kuin koulutuksenkin muodossa. Syksyllä pidetyssä koulutuksessa pohdittiin fyysisen aktiivisuuden lisäämistä koulupäivän aikana Liikkuva koulu -hengessä. Yliopiston järjestämän työhyvinvointikyselyn tulokset ovat parantuneet jatkuvasti vuodesta 2013 lähtien. Se ei tietenkään tarkoita sitä, etteikö asioita voisi edelleen parantaa, mutta monet tehdyt toimet ovat osoittautuneet onnistuneiksi, ja työhyvinvoinnin kehittämistä jatketaan edelleen tarmokkaasti. Työhyvinvointitiimi järjesti tänäkin lukuvuonna paljon onnistuneita tilaisuuksia henkilökunnalle.

Yhteistyö laajentaa mahdollisuuksia

Hyvinvointiin ovat vaikuttaneet myös monet koulun ulkopuoliset yhteistyökumppanit. Oulun kaupungin nuorisotoimi on ollut mukana ryhmäytymisissä ja järjestänyt välituntitoimintaa sisällä ja ulkona. Jaksonvaihtopäivinä ja Rauhan ja suvaitsevaisuuden viikolla on ollut vierailijoiden järjestämää tasokasta ohjelmaa, joka ovat edistänyt UNESCO-koulullemme tärkeitä arvoja, esimerkiksi erilaisuuden ymmärtämistä ja sivistynyttä maailmankansalaisuutta.

Erittäin merkittävä askel tiiviimpään yhteistyöhön huoltajien kanssa oli vanhempainseminaarin aloittaminen. Toiminnan lähtölaukauksena oli Kodin ja koulun päivä syyskuussa. Toiminnassa oli mukana kymmenkunta

aktiivista vanhempaa. Ryhmä suunnitteli ohjelmaa toukokuulle kaavailtuun Norssinpäivään, joka valitettavasti jouduttiin perumaan poikkeusolojen takia. Suunnitelmat ovat kuitenkin tallessa ja niitä hyödynnetään tulevaisuudessa.

Opetussuunnitelmatyö jatkuu

Nykyinen opetussuunnitelma tuli käyttöön vuoden 2016 alusta. Siirtymäkauden vuoksi kulunut lukuvuosi oli ensimmäinen, kun koko peruskoulu yhdeksättä luokkaa myöten opiskeli uuden opetussuunnitelman mukaisesti. Kuluvana lukuvuonna päivitettiin opetussuunnitelman arviointia koskeva luku ja tarkennettiin opetussuunnitelmaan sisältyvä ohjaussuunnitelmaa. Vuoden kuluttua julkaistavat uudistetut päättöarviointit kriteerit ovat seuraava etappi opetussuunnitelmatyössä ja arvioinnin kehittämisessä.

Lukuvuoden lopuksi

Koulu muuttuu koko ajan. Tutkimuksen kautta lisääntyvä tieto ja oman toiminnan jatkuva arviointi mahdollistavat jo ennestään laadukkaan perusopetuksen kehittämisen. Suuren kiitoksen kehittämistyöstä ansaitsevat asiantuntevat opettajat, aktiiviset oppilaat ja toimiva vuorovaikutus heidän välillään. Luottamukselliset ja välittömät ihmissuhteet ovat koulumme vahvuus, joka mahdollistaa uudet ideat esille tuovan avoimen keskustelun. Viisautta tarvitaan, kun valitaan, mistä vanhasta pidetään kiinni, ja siinä, että nähdään, mitä hyvää uusi palvelee.

Norssilaisuuteen kuuluu myös se, että opetusharjoittelun kautta uudet ideat päätyvät suoraan suomalaisille kouluille uusien opettajien mukana. Koulumme on vahvasti mukana yhteistyössä kaikkien Suomen harjoittelukoulujen kanssa, ja siksi isännöimme mielellämme elokuussa 2019 Suomen harjoittelukoulujen opettajat ry:n kesäpäiviä Oulussa. Olen ylpeä ja kiitollinen opetusharjoittelijoiden loistavasta työstä ja harjoittelukoulujen merkittävästä panoksesta suomalaisessa maailman parhaassa opettajankoulutuksessa.

Haluan kiittää kaikkia tahoja, jotka ovat olleet mukana yläkoulun elämässä lukuvuoden aikana. Toivon, että rakentava yhteistyö jatkuu tulevaisuudessakin.

Pasi Hieta

Perusopetuksen 7–9 apulaisrehtori

Yläkoulun oppilaskunnan toiminta 2019–2020

Yläkoulun oppilaskunnan hallituksessa oli jäseniä jokaiselta luokka-asteelta 7–9. Hallituksen puheenjohtajana toimi Nanna Tuorila. Oppilaskunnan ohjaava opettaja oli Hellevi Kupila. Hallituksessa oli jäseniä 12, ja toiminta oli säännöllistä sekä kantaa ottavaa.

Lukuvuoden alussa uusille seiskaluokkalaisille esiteltiin oppilaskunnan toimintaa, jonka jälkeen jokainen luokka äänesti oman ehdokkaansa. Oppilaskunnan hallituksemme on järjestänyt kuluneen lukuvuoden aikana monenlaista toimintaa, kuten heijastinkisan, ”kavalla kaveri” -tapahtuman sekä jaksonvaihtopäivätapahtuman. Paljon oli vielä suunnitelmia keväälle. Hallituksemme on myös edistänyt parempien kierrätysmahdollisuuksien saamisessa, ja onnistunein tuloksin saimme hyvät roskikset koulullemme. Erityisesti alkanut muovin kierrätys oli hienoa.

Olemme tehneet yhteistyötä koulumme ruokailusta huolehtivan Fazer Amican, Kaijonhar-

jun nuorisotalon sekä koulumme Unesco-tiimin kanssa. Osallistuimme myös Nuorten Foorumiin kaupungintalolla, jossa tapasimme myös Oulun suurlähtetilään Ernest Lawsonin. Perinteiseen tapaan valitsimme lahjoituskohteen, johon osa taksvärkkiavustuksesta käytetään. Tänä vuonna valitsimme kohteeksi Parasta lapsille ry:n Poppoo-hankkeen. Poppoo-toiminta on ympärivuotista ja monikulttuurista toimintaa Oulun alueen lapsiperheille.

Vaikuttamisen alueella olemme keränneet tietoa oppilailta siitä, mitä he toivoisivat koulussa kehitettävän, ja veimme näitä asioita eteenpäin. Osallistuimme myös koulun strategiatyöhön Minna 't Lamin johdolla.

Olimme aikeissa osallistua Oulun kaupungin järjestämiin kevään tapahtumiin.

Oppilaskunnan hallituksen puolesta,
Nanna Tuorila ja Hellevi Kupila

KiVa-koulutoiminta yläkoulussa

KiVa-koulutoimintaa koordinoi Kivatiimi. Siihen kuuluivat lukuvuonna 2019–2020 Riikka Kiiveri-Raappana, Janne Marjamaa, Emma Marjakan-gas ja Terhi Ylöniemi. Tiimin jäsenet esittäytyivät oppilaille Koulurauhan julistustapahtumassa. KiVa-koulutoiminnan tarkoituksena on ennaltaehkäistä kiusaamista ja vähentää sitä. Tiimin

tehtävänä on esille tulevien kiusaamistapausten selvittäminen yhdessä oppilaiden ja luokanvalvojen kanssa. Kivatiimi tekee tiivistä yhteistyötä myös huoltajien kanssa.’

Terhi Ylöniemi

Ilmastomielenilmaus koulun pihalla

27.9.2019 oli kansainvälinen ilmastolakkopäivä, johon liittyen järjestettiin mielenosoituksia ja erilaisia tapahtumia ympäri Suomea. Myös Oulussa oli siihen liittyen tapahtumia kaupungintalolla ja torilla. Koululla linjattiin, että tapahtumaan saa osallistua huoltajan etukäteen anomalla luvalla. Kestävän kehityksen -tiimi halusi kuitenkin järjestää myös koululla mahdollisuuden kaikille oppilaille osallistua päivän teemaan.

Koska ylioppilaskirjoitukset ja lukion koeviikko olivat tuolloin juuri menossa, koulun sisällä ei voinut järjestää äänekkästä välituntitem-

pausta. Siksi päädyimme koulun välituntipihalle katuliitujen kanssa. Ilma oli onneksi kaunis, ja tapahtumasta muodostuikin erittäin onnistunut. Piirsimme yhteistyössä pihan asfalttiin suuren pyöreän maapallon, jonka ympärille kaikki halukkaat saivat käydä kirjoittamassa ”kylttejä” ja tekstejä ilmaston puolesta. Työskentelyn lomassa käytiin monia hyviä keskusteluja, ja yhteisteos laajeni koulupäivän aikana lähes koko pihan kokoiseksi.

Tytti Haapamäki

Tukioppilastoiminnalla luodaan yhteishenkeä

Tukioppilastoiminnan tavoitteena on edistää toiset huomioivaa käyttäytymistä, luoda koulun yhteishenkeä, torjua yksinäisyyttä ja lisätä nuorten osallisuutta koulussa. Tähän kaikkeen koulumme tukioppilastoiminnalla on pyritty tämänkin lukuvuoden aikana.

Jo perinteeksi muodostunut seiskaluokkalaisten ryhmäytymispäivä ja siihen liittyvä suunnittelu käynnisti lukuvuoden elokuussa. Ennen syyslomaa järjestimme Lomalle Lomps-tapahtuman, jossa oppilaat etsivät piilotettuja kuvia koululta ja sitä vastaan saivat palkintoja. Syksyn aikana tukarit pitivät omille seiskaluokilleen oppitunteja, joissa leikin ja toiminnan avulla käsiteltiin muun muassa kiusaamista ja yksinäisyyden kokemista sekä pyrittiin luomaan ja vahvistamaan yhteishenkeä luokissa. Tukioppilaat myös pitivät aamunavauksen elokuussa keskusradion kautta koko koululle.

Tukarikoulutuksessa, jonka piti MLL:n Pohjois-Pohjanmaan piiri, tukioppilaat saivat paljon tietoa sekä käytännön ohjeita ryhmien toiminnasta. Halloweenina ruokala koristeltiin aiheeseen liittyen Amican kanssa yhteistyössä. Seiskaluokille järjestettiin jo perinteeksi muodostuneet pikkujoulut ennen joulua ja keväällä tukarit askartelivat ystävänpäivätempaukseen halisydämet.

Kaikki kokoonnuimme yhden päämäärän saavuttamisen vuoksi; oppilaidemme sosiaalisen terveyden kehittämiseksi koulussa. Teimme paljon asioita auttaaksemme ja kehitteäksemme yhteishenkeä sekä helpottaaksemme seiskojen uusien kaverisuhteiden luomista. Ajattelemme, että tukioppilastoiminta on tärkeää ja sitä pitäisi aina olla saatavissa, koska se voi parantaa oppilaiden oltavia koulussa, joka on tärkeää.

Mukavaa oli suunnittelukokous pizzalla tukareiden kesken ja suunnitella toimin-

taamme. Kokouksia pidettiin melkeinpä poikkeuksetta joka viikko – monesti montakin kertaa viikossa. Kokemuksemme tukioppilastoimimisesta ovat olleet positiivisia.

Meillä oli myös paljon muita suunnitelmia loppukevääälle, mutta kaikkea emme ehtineet toteuttaa, kun kevään koulutyö livenä loppui kaikilta 17.3.2020. Ohjaajat joutuivat miettimään: Miten tukaritoiminta pyörii etänä? Miten kouluttaa uudet tukarit? Entä miten suunnitella uusien seiskojen ryhmäyttämisiä? Miten valitaan uudet tukioppilaat uudelle lukuvuodelle? Tukioppilasohjaajat Hellevi Kupila ja Riikka Kiiveri-Raappana osallistuivat toukokuun alussa etävertaistapaamiseen, jossa vaihdimme valtakunnallisesti ideoita.

Koulussamme oli kuluneena lukuvuonna 18 tukioppilasta, joista seitsemän 9. luokan tukaria ja loput olivat 8. luokalta.

Tukioppilaiden puolesta,
Nazife Marolli (9B)

Elintarvikehygienia-osaamista Norssissa

Kuluneena lukuvuonna on norssilaisilla ollut edelleen mahdollisuus suorittaa hygienia-osaamistestejä ja saada hygieniapassi. Tästä mahdollisuudesta oltiin kiinnostuneita sekä yläkoulussa että lukiassa.

Valtakunnallisesti Norssi kulkee myös edelläkävijänä hygieniasaamisasiassa, sillä tänäkin lukuvuonna on ollut mahdollisuus suorittaa Elintarvikehygieniakurssi yhteistyössä eNorssin kanssa verkkokurssina Ouluun – ainoana Suomessa! Kurssi koostuu erilaisista hygieniasaamiseen liittyvistä viikkotehtävistä, jotka opiskelijoiden palautteen mukaan koettiin tarpeellisiksi sekä kiinnostaviksi ja sopivan haastaviksi.

Hygieniapassikokonaisuus edistää elintarvikehygienian osaamista erityisesti peruskoulu- ja lukiolaisten keskuudessa. Se parantaa myös opiskelijoiden tietoisuutta elintarvikealan toiminnasta ja alan yrityksistä.

Internetissä julkaistun Lupa kokata -oppi-materiaalin pohjalta opettajien on mahdollista opettaa elintarvikehygieniää osana peruskoulun ja lukion valinnaista opetusta. Oppimateriaali on tehty erityisesti nuoria opiskelijoita puhuttelevaksi ja innostavaksi kokonaisuudeksi.

Lupa kokata -aineisto on ensimmäinen erityisesti peruskoulun ja lukion opetukseen

suunniteltu valinnaisainekokonaisuus, jonka pohjalta oppilaan on mahdollista suorittaa Ruokaviraston virallinen hygieniasaamistodistus eli ”hygieniapassi”.

Hygieniasaamisen osoittaminen ja osaamistestaajat

Elintarvikehygieeninen osaaminen osoitetaan Ruokaviraston mallin mukaisella hygieniasaamistodistuksella eli ”hygieniapassilla”. Hygieniasaamistodistuksen voi saada suorittamalla hyväksytysti Ruokaviraston laatiman erityisen hygieniasaamistestin tai esittämällä todistuksen sellaisesta tutkinnosta tai koulutuksesta, johon vastaavat tiedot katsotaan sisältyvän.

Hygieniasaamistodistus muodostuu A4-kokoisesta paperitodistuksesta sekä muovisesta osaamiskortista. Kumpaakin todistuksen osaa voi käyttää osaamisen osoittamiseen. Hygieniasaamistestejä järjestävät ja hygieniasaamistodistuksia myöntävät eri puolilla Suomea itsenäisesti toimivat, Ruokaviraston hyväksymät osaamistestaajat – meillä Norssilla kotitalouden ja terveystiedon lehtori Riikka Kiiveri-Raappana.

Riikka Kiiveri-Raappana

NY-yritys Qoivu Design

Me ollaan Saga ja Alisa 9C luokalta. Lähdimme mukaan Vuosi yrittäjänä -toimintaan koska meille kerrottiin siitä koulussa ja se kuulosti hauskalta. Aluksi oli vaikea keksiä yritysideaa ja ensin mietittiinkin kynttilöiden valamista. Sitten meille ehdotettiin koruja ja innostuimme siitä ajatuksesta. Lähdimme mukaan toimintaan tavoitteena saada uusia kokemuksia ja hie- man omaa taskurahaa.

Yritystoiminnan kanssa ei juuri ole ollut haasteita. Enemmänkin haasteita toi korona, joka perui kaikki sovitut myyntitapahtumat ja kevään myynti jäikin tekemättä. Opimme myös, että verkkokaupan pyörittäminen on haasteellista, jos näkyvyyttä ei osta rahalla. Koululta saimme luvan käyttää koulun laserleikkuria sekä opettaja Heli Heino neuvoi meitä aina tarvittaessa. Yritysneuvonantajaltamme saimme apua korujen tekoprosessin eri vaiheisiin sekä brändin luomiseen.

Yrityksemme myy suomalaisesta koivu-

vanerista valmistettuja näyttäviä ja kauniita puukoruja. Korumme on käsityönä tehty, ja olemme käyttäneet kestäviä luontoystävällisiä materiaaleja. Korut on käsitelty luontoystävällisellä lakalla niin, että pinta on hieman likaa ja kosteutta hylkivä. Korut on valmistettu 100 % käsityönä ja olemme itse vastanneet korujen suunnittelusta, leikkauksesta ja kokoamisesta. Malleissa on kantavana ajatuksena puhtaat linjat ja selkeät perusmuodot. Koruissa yhdistyvät kotimaisuus, luonnonmateriaalit sekä käsityö.

Merkittävimmät tapahtumat vuoden aikana olivat eri myyjäiset, joihin osallistuimme, sekä Vuosi yrittäjänä -ohjelman ”Paras internet-kokonaisuus, perusaste” -verkkokilpailun voitto. Koronakevät hieman sotki suunnitelmia ja emme päässeet toteuttamaan suunniteltuja kevätmyyjäisiä, mutta kaiken kaikkiaan tämä oli hyvä kokemus.

Saga Sauvola ja Alisa Auvinen (9C)

Oppilaiden hyvinvoinnin kehittäminen yläkoulussa

Hyvinvointi on oppimisen edellytys, ja toimimme jatkuvasti laajassa yhteistyössä sen edistämiseksi. Koulumme yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä on toiminut tuloksetta kevään poikkeusolojen aiheuttamista haasteista huolimatta. Syksyllä pidetty koko harjoittelukoulun oppilashuoltoseminaari antoi hyvän yleiskuvan oppilashuoltotyöstä, ja työtä on jatkettu yksikkökohtaisesti.

Yhteiset tapahtumat rakentavat yhteisöllisyyttä ja tukevat hyvinvointia. Yksi lukuvuoden unohtumattomista hetkistä oli sukeltaja Mikko Paasin kertomus työstään nuorten jalkapallojoukkueen pelastamiseksi tulvan sulkemasta luolasta Thaimaassa (kuva Pasi Hieta).

Luokanvalvojat ovat avainhenkilöitä oppilaista huolehtimisessa ja kodin ja koulun yhteistyössä. Olemme kehittäneet luokanvalvojan työtä prosessimaisemmaksi kehittämällä luokanvalvojen tukea ja työn etenemistä lukuvuoden aikana. Viime lukuvuonna otimme käyttöön heidän työtään ohjaavan Luokanvalvojan käsikirjan. Pari

vuotta jatkunut luokkatiimitoiminta on edistänyt merkittävästi opettajien keskinäistä yhteistyötä, ja pariluokanvalvojuudesta on saatu hyviä kokemuksia. Lukuvuoden 2020–2021 alusta aloittaa kolme uutta luokanvalvojaparia – enemmän kuin koskaan aikaisemmin.

Peruskoulutiimi on vararehtori Terhi Ylö-

niemen johdolla luonut kuluvana lukuvuonna hyvinvointikelloa ja siihen liittyviä materiaaleja. Lukuvuoden aikana otetaan tarkasteluun vuosikellon mukaisia hyvinvointiteemoja. Käytännössä luokanvalvojat ovat aina jakson vaihtuessa käsitelleet oman luokkansa kanssa jotain hyvinvointiin liittyvää teemaa. Mallia on otettu Rovaniemen hyvinvoinnin vuosikellosta, jossa on tehty arvokasta työtä tällaisen toimintamallin kehittämisessä. Oppilaiden hyvinvointiin vaikuttavat toki monet muutkin aktiviteetit kouluvuoden aikana, esimerkiksi Unesco-viikko syksyisin ja ryhmäyttämispäivät lukuvuoden alkupuolella yhteistyössä kaupungin nuorisotoimen kanssa.

Oppilaiden hyvinvoinnista saamme tietoa monesta lähteestä. Tärkeä tietolähde on tietysti jatkuva vuorovaikutus niin oppilaiden kuin heidän huoltajiensa kanssa. Osallistumme kouluterveyskyselyyn ja teemme säännöllisesti oppilaille Hyvinvointiprofilin- ja KiVa Koulu-kyselyt. Satunnaisesti tehdään myös muita kyselyitä. Kuluneena lukuvuonna tällainen oli Tampereen yliopiston Refugees Wellschool-hankkeen kysely. Hankkeessa tutkitaan mahdollisuuksia parantaa pakolaisina Suomeen tulleiden lasten koulunkäynnin edellytyksiä. Hanke jatkuu ensi lukuvuonna muun muassa opettajiemme koulutuksella.

Kouluterveyskyselyn valtakunnallisten keskiarvojen yläpuolella olevat tulokset kertovat hyvästä työstä oppilaiden hyvinvoinnin eteen. Paikoilleen ei kuitenkaan voi jäädä. Tärkeä kehittämisnäkökulma on oppilaiden ja huoltajien osallistaminen enemmän yhteisölliseen oppilashuoltotyöhön. Kuluneena lukuvuonna oppilashuoltoryhmän edustajat osallistuivat oppilashuoltoryhmän kokoukseen – ehkä ensi vuonna mukaan saadaan myös juuri toimintansa aloittaneen vanhempaintoimikunnan edustajia.

Pasi Hieta

Yläkoulun vanhempaintoimikunnan toiminta käynnistyi

Normaalikoulun yläkoululla ei ole ollut toimivaa vanhempaintoimikuntaa pitkään aikaan. Huoltajien kanssa on kyllä tehty tiivistä yhteistyötä, ja heillä on ollut edustuksensa esimerkiksi koulun johtokunnassa. Koululla on kuitenkin toivottu mahdollisuutta aloittaa suunnitelmallinen vanhempaintoimikunnan toiminta, jos oppilaiden huoltajilla on siihen halua ja mahdollisuus osallistua.

Kodin ja koulun päivän aamukahveilla syyskuun 2019 lopussa esitimme paikalleille huoltajille kutsun toiminnan aloittamiseen. Mukaan ilmoittautui kymmenkunta halukasta, jotka kokoontuivat hahmottelemaan toimintaa marraskuun alussa. Koulun puolesta mukana olivat yläkoulun rehtori Pasi Hieta ja vararehtori Terhi Ylöniemi. Toimikunta saikin nopeasti kerättyä lukuisia hyviä ideoita.

Vanhempaintoimikunta kokoontui neljä kertaa talven aikana: kolme kertaa perinnehuoneen pöydän ääreen ja neljännen kerran etänä koronatilanteen aikana. Tavoitteeksi kuluneelle lukuvuodelle asetettiin huoltajien mukanaolo toukokuulle suunnitellussa Norssipäivässä. Pahaksi onneksi koronapandemia esti päivän toteuttamisen, mutta suunnitelmat ovat valmiina ensi vuotta varten. Koronapojikkeustilanteen aikana vanhempaintoimikunnalta saatiin hyödyllistä palautetta koulutyön järjestelyistä.

Tunnelma kokouksissa oli innostunut ja aktiivinen. Vanhempaintoimikunnan jäsen Marita Suo ilmaisi asian näin: ”Parasta oli lämmin ja yhteisöllinen ilmapiiri, kaikki koulu yhteisössä puhaltavat yhteen hiileen. Olen kiitollinen siitä, kuinka hyvin henkilökunta on saanut asiat toimimaan koululla.”

Pasi Hieta

5. Lukio

Lukion rehtorin puheenvuoro

Emme osanneet lukuvuoden alkaessa ajatella, mitä kaikkea tämä uusi lukuvuosi tuo tullessaan. Etäopetus aloitettiin maaliskuun 16. päivänä, ja nyt etäkoulua on käyty jo kuusi viikkoa. Ainoastaan abiturientit tulivat kouluun ylioppilaskokeisiin vielä viikon ajaksi. Kokeitakin siirrettiin niin, että kaikki jäljellä olevat kokeet tehtiin peräkkäisinä päivinä tuolla viikolla. Myös peruste siirtyi etäopetukseen samalla viikolla.

Opettajilla oli aikaa muutama päivä ottaa käyttöön sopivat etäopetukseen liittyvät ohjelmit ja muut käytänteet. Tätä varten perustettiin VOT-ryhmä, joka teki ihmeitä yhden viikonlopun aikana. Muutamassa päivässä koulumme taitavat opettajat tekivät ryhmän opastuksella etäopetuksesta uuden normaalin, ja kaikki on sujunut yli odotusten. Asiaa varmaan helpotti lukion osalta se, että kaikilla opiskelijoilla oli tietokoneet ja he olivat tottuneet käyttämään niitä opinnoissaan.

Kevään ohjatun opetusharjoittelun alkua siirrettiin hieman eteenpäin, ja opetusharjoittelun koordinaattorit muuttivat harjoittelusuunnitelman nerokkaasti etäopetustilannetta vastaavaksi.

Palataanpa sitten lukuvuoden alkuun elokuussa. Lukion kakkosvuosikurssi ja abiturientit aloittivat kouluvuotensa varsin perinteisesti oppituntien merkeissä. Uusien lukiolaisten lukuvuoden aloitus oli vauhdikkaampi. Kolmen päivän Norssistartin aikana tutustuttiin Pedanettiin, Wilmaan ja lukion kursseihin. Ykkösten ryhmänohjaajat ja opinto-ohjaaja opastivat uusia lukiolaisia koulun käytänteisiin. Näiden kolmen päivän aikana käytettiin aikaa myös ryhmäytymiseen. Kukin luokka kävi vuorollaan päiväretkellä Liminganlahden luontokeskuksessa. Siellä tutustuttiin uusiin luokkatovereihin, ruokailtiin ja tutkittiin luontokeskuksen toimintaa.

Lukuvuoden aikana ehdittiin viettää kaksi jaksonvaihtopäivää, jotka sijoittuivat toisen ja kolmannen jakson ensimmäisiin päiviin. Lokakuun ensimmäinen päivä vietettiin tiedepäivää ja marraskuun lopussa taidepäivää. Alun perin

oli suunnitteilla kolmaskin päivä viimeisen jakson alkuun, mutta tämä liikunnan ja kestävä kehityksen päivä siirrettiin syksyyn.

Syksyn ylioppilaskokeet jatkuivat lokakuun alkupuolelle saakka. Itsenäisyyspäivän aattona vietetyssä ylioppilasjuhlassa valkolakin sai kolme uutta ylioppilasta.

Yksi suurimmista ilonaiheista kuluvana lukuvuonna oli potkiaisten ja penkkareiden siirtyminen aivan uudelle tasolle. Koulun koristelemine oli todellakin koristelemista, ja juhlien ohjelmat hyvän maun mukaisia, mutta silti hauskoja ja viihdyttäviä. Tästä on kiittäminen opiskelijoiden lisäksi ryhmänohjaajia ja taideaineiden opettajia, jotka valmistelivat juhlia omilla kursseillaan. Ja nähtiinpä tänä keväänä abigallassa myös Norssin ensimmäinen opevideo. Vanhojen tanssit sujuivat entiseen malliin upeasti osaavien liikunnan opettajien ansiosta.

Lukuvuoden aikana koululla on käynyt vieraita kouluttautumassa monista eri maista. Aina on ollut mukavaa tavata kollegoita muualtakin kuin Suomesta ja huomata, kuinka suuresti maamme koulutusjärjestelmää arvostetaan ulkomailla.

Monet koulutapahtumat on jouduttu siirtämään koronatilanteen vuoksi. Suositusten mukaan juhlatila Saalastinsali yliopistolla on varattu elokuun 29. päiväksi, mikäli silloin voidaan suuria yleisötilaisuuksia järjestää. Mahdollisuus on myös järjestää pienimuotoinen juhla toukokuun lopussa etäyhteyksien avulla.

Pitkän ja yllätyksellisen työvuoden jälkeen haluan kiittää koko koulun väkeä kuluneesta lukuvuodesta ja toivotan kaikille aurinkoista kesää. Oppilaat, opiskelijat, opettajat ja muu henkilökunta voivat lukuvuoden jälkeen olla hyvillä mielin. Ahkerasti töitä tehden vuodesta on selvitty hienosti kevään poikkeustilasta huolimatta.

Eija Kumpulainen
Lukion rehtori

Tiedepäivä lukiossa

Syksyn ensimmäisenä jaksonvaihtopäivänä lukiolaisille järjestettiin tiedepäivä. Ajatuksena oli tarjota lukiolaisillemme mahdollisuus tutustua eri tieteen alojen tutkimukseen ja sovelluksiin. Tiedepäivänä lukiolaiset saivat keskustella eri alojen ammattilaisten kanssa ja kysellä heidän tekemästään tutkimuksesta tarkemmin.

Tiedepäivä alkoi Lukiolaisten liiton esittelyllä lukion ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille. Varsinainen tiedepäivän ohjelma alkoi päivänavauksella, jossa pohdittiin, mitä tiede on. Päivänavauksen jälkeen kaikki lukiolaiset aloittivat työskentelyn erilaisissa työpajoissa. Työpajoja oli yhteensä 16 eri tieteen aloilta, ja jokainen lukiolainen osallistui 2–3 työpajaan. Työpajojen vetäjiksi oli kutsuttu niin Oulun

yliopiston eri tieteenalojen tutkijoita kuin oman koulumme opettajiakin. Kaukaisin vieramme oli apulaisprofessori Aku Seppänen Itä-Suomen yliopistosta. Suomen Akatemia kustansi hänet koulullemme Tietobreikki-puhujaksi. Saimme tiedepäivään myös yritysmaailman edustajan, Jarmo Nissin Nokialta.

Iso kiitos päivän onnistumisesta kuuluu kaikille asiantunteville työpajojen vetäjille. Hienoa, että tiede ja tutkimus pääsivät näin hienosti esille päivän aikana. Toivomme yhteistyön yliopiston ja yritysmaailman kanssa jatkuvan myös tulevaisuudessa.

Katja Hieta, Merja Holappa ja
Hellevi Kupila

70

TYÖPAJOJEN AIHEET:

- › matematiikan historia
- › laskennallinen fysiikka ja matemaattisten menetelmien sovellukset
- › keittiökemia
- › Fablab tutuksi
- › kielitieteen olympialaiset
- › VRungius – muumiotutkimusta virtuaalimaailmassa
- › telekommunikaatio
- › Arduino-robottiohjelmointi
- › Camera Obscura
- › led-valojen käyttö kasvien kasvatuksessa
- › yliopistotutkijan ura maantiedon näkökulmasta
- › koodusteoria
- › joustavuutta matematiikkaan
- › inversio-ongelmia ja matematiikkaa
- › fysiikan kokeellinen työpaja
- › ilmastonmuutos lukioon -hanke.

Historian opiskelua kokemuk- sellisesti Unesco-koulussa

71

Lukiolaiset katselemissa vainajien nimiä.

Lukion syventävä kurssi ”Ihmisoikeuksien historia” johdattaa menemään ennen meitä eläneiden ihmisten nahkoihin ja tiedostamaan, millaisessa maailmassa he elivät. Kurssilla perehdytään ihmisoikeuksien olemukseen ja erilaisiin ihmisoikeusrikkomuksiin opiskelijoiden projektitöiden ja opintomatkan kokemusten kautta. Ohjelmassa olivat Keskitysleirimuseo, opastettu kierros Schindler-museossa, synagoga sekä Krakovan ja Puolan historiaa. Nyt opintomatka tehtiin 30.10.–3.11.2019, johon osui puolalaisille tärkeä vainajien päivä. Opintomatkan jälkeen pohdittiin vielä

opittuja asioita koulun oppitunnilla. Kurssi on siis rakennettu niin, että aluksi on johdatus, omatoiminen työskentely ja tuotoksen esittely ryhmälle, sitten johdatus opintomatkkaan sekä matkan toteutus ja lopuksi yhteinen reflektointi kurssin aikana nousseista tunteista ja ajatuksista.

Aloitimme opintomatkan koko päivän kestäneellä opastuksella, jossa tällä kertaa Auschwitzin lisäksi Birkenau I käytiin läpi jalkaisin niin, että alueen laajuus hahmottui paremmin. Uutena asiana tutkimme valokuvia edesmenneistä ennen leirille joutumista, lasten piirroksia, kuolleiden

nimiä valtavilta sivuilta ja kävimme ”saunassa” sekä kaikkein hirveimmissä parakeissa. Vaikutuksen tekivät natsien ennen lähtöään räjäyttämät rakennukset, kun todisteet leireistä oli yritetty hävittää. Opettajan näkökulmasta käsitys saksalaisten ”ei-toivottuihin” väestöryhmiin kohdistamasta vainosta ja juutalaisten kansanmurhasta sekä ymmärrys asioista tulee aivan toiseen mittaan kuin koulussa opiskellessa, vaikka sielläkin käytetään dokumenttitekstejä, kuvia ja videomateriaalia.

Yövyimme Auschwitzin matkan jälkeen Kazimierzin vanhalla juutalaisalueella hotellissa, jota lähes vastapäätä sijaitsee kuuluisa Remun synagoga ja sen yhteydessä oleva hautausmaa. Kertasimme juutalaisuuden piirteitä ja lähdimme seuraamaan tapakulttuuria synagogassa ja hautausmaalla, jossa nuoret kipapäiset miehet tekivät muistorituaalejaan.

Auschwitz-Birkenauun lisäksi Krakovan Vanha kaupunki on Unescon maailmanperintökohde. Me opettajat kertoilimme Wawelin linnasta, Puolan ja Ruotsin yhteisestä historiasta. Katedraalin kryptan haudat toivat tietoa menneisyydestä ja nykyajasta. 1300-luvulta peräisin olevasta Marian kirkosta sekä useista barokkikirkoista tutkittiin yhdessä rakennusten tyylipiirteitä. Huipentuma kulttuuriannissa oli yhdessä koettu, loppuunmyyty vainajien päivän kirkkokonsertti.

Jos vertaa näin toteutettua kurssia luokassa pidettävään kurssiin, niin opettajan näkökulmasta työtä on paljon enemmän, mutta yhteiset kokemukset ja yhdessä oppiminen palkitsevat vaivan. Vaikka tekniikkaa kovasti ajetaan opetukseen, on virtuaalisesti mahdotonta saada samanlaista kokonaisvaltaista tilan ja tapahtumien kokemusta kuin autenttiossa ympäristössä. Tietoisuus siitä, mitä paikassa on tapahtunut ja jäljelle jääneet dokumentit auttavat pohtimaan ja arvioimaan menneisyyden tekoja. Synagoga ja sammaloituneiden, muistokivillä katettujen hautakivien keskellä kuljeskelu ohjasivat ymmärtämään erilaista uskonnollista tapakulttuuria. Myös Puolan mahtava menneisyys ja kytkös Ruotsi-Suomeen avautuivat. Katolisen kirkon merkitys ja upeat kirkot sekä Mozartin Requiem -konsertti toivat Unesco-koulun opiskelijoille kulttuurikokemuksen, jonka he tulevat muistamaan aina.

Opettajat: Katrimaija Lehtinen-Itälä ja Jari Honkanen

Opiskelijat: Ali Ylikoski, Lassi Huttunen, Iikka Ruhkala, Tuomas Horko, Ronja Tauriainen, Mette Cederberg, Aniko Auvinen, Sofia Saine, Viivi Väisänen, Sanni Harju, Venla Luttinen, Iiris Mäki ja Viivi Itälä

Katrimaija Lehtinen-Itälä

Historiaa, kulttuuria ja yhdessäoloa

Meillä on Norssissa useita opintomatkakursseja ja siten upeat mahdollisuudet päästä vierailemaan erilaisissa historiallisissa kohteissa ulkomailla. Viime syksynä pääsimme mekin nauttimaan tästä mahdollisuudesta ja näkemään, kuulemaan ja oppimaan paljon uutta Ihmisoikeuksien historia -kurssin matkalla Puolaan.

Tämän koulukohtaisen historiankurssin ytimessä ovat kansanmurhat ja erityisesti holokausti, kuten kurssin nimestä ja kohdemaasta saattaa arvata. Holokaustin raakuudet ovat kiistatta jättäneet ainutlaatuisen jäljen maailmanhistoriaan, mutta uusille sukupolville tämä aikakausi on yhä kaukaisempi ja tapahtumien mittasuhteet niin käsittämättömiä, että niitä on hankala hahmottaa kunnolla.

Opintomatalla pääsimme tutustumaan näihin tapahtumiin hyvin vaikuttavalla tavalla vierailemalla Auschwitz-Birkenauin keskitysleirillä Puolan eteläosassa, lähellä Krakovaa. Kokemusta rikasti erityisesti oppaamme Katarzyna Kivinen, joka esitteli meille leirin tiloja ja kertoi tapahtumista asiantuntevasti jopa kuuden tunnin ajan. Pääsimme muun muassa vierailemaan alkuperäisessä kunnossa olevissa parakeissa sekä katsomaan videoita, joissa leiriltä selviytyneet kertoivat kokemuksistaan.

Keskitysleirivierailua pohjustettiin katsomalla jo ennen matkaa tapahtumista kertova maailmankuulu Schindlerin lista (1993) ja käymällä Krakovassa sijaitsevassa Schindler-museossa, joissa saimme kuulla tapahtuneista hirveyksistä, mutta toisaalta myös liikuttua jopa tuollaisen kriisin keskellä ihmisistä löytyneestä hyvydestä ja veljeydestä.

Auschwitz-Birkenauin keskitysleiri lienee yksi vaikuttavimmista historiallisista kohteista Euroopassa ja jopa koko maailmassa. Leirillä vieraili myös paljon muita ihmisiä, mikä tavallaan hieman heikensi kokemusta, mutta toisaalta osoitti siellä vierailemisen tärkeyden ja opetusarvon. Nähdyt ja kuullut asiat ovat varmasti jääneet mieleen kaikilla osallistujilla ja saimme pohtia ja käsitellä niitä yhdessä vielä matkan jälkeen.

Neljän yön opintomatkan aikana meillä oli toki aikaa myös muuhun kuin holokaustiin tutustumiseen. Matkaan kuuluikin sopivasti kaikkea, niin historiaa, kulttuuritarjontaa kuin sosiaalista kanssakäymistä muiden kurssilaisten kanssa. Oświęcimim eli Auschwitzin ohella vietimme suurimman osan ajastamme Krakovassa, maan toiseksi suurimmassa kaupungissa, joten meillä oli oiva mahdollisuus tutustua myös puolalaiseen kulttuuriin.

Vahvasti katolisena maana uskonto ja perinteet näkyvät Puolan yhteiskunnassa aivan eri tavalla kuin mihin me Suomessa olemme tottuneet. Vierailimme kaupungissa lukuisissa mahtavissa barokkikirkoissa. Eräässä kirkossa kuulumme, että illalla siellä järjestettäisiin Mozart-konsertti. Ostimme liput ja illalla kirkko oli täpötäynnä kaikenikäisiä ihmisiä kuuntelemassa konserttia, joka oli kerrassaan upea.

Toki pääsimme näkemään myös puolalaista arkea muun muassa lähtiessämme etsimään kauppaa ja ruokapaikkaa sumuiseen iltaan. Erikoista hajua haisteltuamme meille selvisi lopulta, että ilmassa oli seudun ruskohiilivoimaloista kantautunutta smogia. Myös Puolan halvat hinnat yllättivät ja voimme sanoa, että maa on varsin edullinen kohde suomalaisesta näkökulmasta.

Kaikien oppimamme ja kokemamme lomassa meillä oli aikaa myös yhdessäololle kansaopiskelijoidemme kanssa. Opintomatkan aikana tutustuimme paremmin toisiimme ja loimme muistoja, jotka varmasti tulevat mieleen vielä myöhemminkin lukioaikoja muistellessa. Matka oli kaikin puolin onnistunut, ja kaikkien sen aikana koettujen niin opettavaisempien ja vakavampien kuin myös vähemmän vakavien hetkien takia voimme lämpimästi suositella kurssia.

Ali Ylikoski, Iikka Ruhkala ja Lassi Huttunen (2018A)

Päivä Oulun yliopiston rehtorina

YK:n kansainvälisen tyttöjen päivän kunniaksi Oulun yliopisto päätti ottaa osaa Plan Internationalin suunnittelemaan Girls Takeover-tempaukseen. Tarkoituksena siis oli, että tytöt astuvat arvostettuihin ja merkittäviin virkoihin päiväksi. Vaikka Oulun yliopisto ei ollutkaan virallisesti tempauksessa mukana, se oli saanut Planin hyväksynnän ottaa hankkeeseen osaa. Minä sain kunnian nähdä päivän ajan, millaista on toimia Oulun yliopiston rehtorin virassa.

En onneksi joutunut hoitamaan virkatehtäviä yksin, vaan Jouko Niinimäki oli apuna ja neuvomassa miltei koko päivän. Myös hänen läheisimpänä apunaan toimivat henkilöt olivat tukena järjestämässä aikatauluja ja kertomassa tarvittavia taustatietoja. Tästä jälleen huomasin yhteistyön merkityksen. Vaikka rehtorina on vain yksi henkilö, ei hän yksin tehtävistään selviäsi. Hyvä tukiverkko on siis kaiken A ja O.

Päivä alkoi avoimella tilaisuudella, joka oli suunnattu Oulun normaalikoulun lukion tytöille. Siellä pääsin pitämään pienen puheen, sekä kuulemaan lisää naisten tekemästä tutkimustyöstä Oulun yliopistolla. Tarjolla oli aamu-

kahvit ja pientä purtavaa. Seuraavana vuorossa oli tapaaminen Oulun yliopiston ylioppilaskunnan kanssa. Siellä sain kuulla ihan käytännön tasolla, kuinka yliopiston opiskelijat ovat itse vastuussa monista opiskelijoihin liittyvistä asioista. Päivä huipentui Intian suurlähettilään Vani Raon tapaamiseen, johon täytyi tietysti valmistautua kunnolla etukäteen.

Päivän aikana tuli tunne, että meitä nuoria naisia todella kuunnellaan. Oli mahtava nähdä, kuinka esimerkiksi Oulun yliopistossa opiskelijat ovat oikeasti itse tekemässä töitä muutoksen eteen ja heillä on mahdollisuus vaikuttaa ja tehdä päätöksiä opiskeluihinsa liittyen. Erityisesti tietenkin korostui se, että nykymaailmassa tytöt ja naiset voivat menestyä todella hyvin. Etenkin Suomessa, tyttöjen on yhtä helppo kouluttautua kuin poikien ja siksi Oulun yliopistoon tulee suuria määriä vaihto-opiskelijoita muista maista.

Kerta kaikkiaan huippu päivä ja upea suoritus Oulun yliopiston puolelta!

Alexandra Ahtiainen (2017A)

(Kuva Petteri Löppönen)

Vanhojenpäivä ja vanhat tanssit normaalikoululla

(Kuva Minna 't Lam)

Vanhojenpäivää vietettiin tänä vuonna jo 7.2. Perinteiseen tapaan koulumme otti ”varaslähdön” jo edellisenä torstai-iltana, jolloin upeat vanhamme tanssivat vanhemmille, sukulaisille ja ystäville koulumme salissa klo 18.00.

Seuraavana aamuna vierailimme Oulun normaalikoulun Linnanmaan alakoululla, ja päivällä tanssimme omassa koulussamme yläkoulun oppilaille ja lukion ykkösille. Tanssiaiset huipentuivat iltapäivällä Ouluhallissa, jossa yli tuhat liikunnan syventävän kurssin tanssijaa valloitti täpötäyden Ouluhallin yleisön.

Tänä vuonna normaalikoulun tanssijoita oli 31 paria eli 62 tanssijaa.

Ohjelmistossa oli kahdeksan tanssia: poloneesi, wieninvalssi, Short Cake, Tango Jalousie, Ievan polkka, Virginia Reel, Petrin valssi ja loppu-tanssina Everybody (Backstreet's Back).

Ouluhallin tanssiaisten ohjelmalehtisten tuotto annetaan joka vuosi hyväntekeväisyyteen. Tänä vuonna lahjoituksen kohteena oli Oulun ensi- ja turvakodin mieskaveritoiminta.

Aune Lassila ja Ilpo Karjalainen

Koronalomalaisen mietteitä etäopetuksesta

”Hyvää koronalomaa!” toivotin kanssaopiskelijoilleni koulupäivän päätteeksi perjantaina 13. maaliskuuta. Korona oli ollut suosittu puheaihe koko viikon, mutta käyttöön otettavista varotoimista ei ollut vielä varmuutta. Viikonloppun tullessa päätin silti pelata varman päälle, ja sunnuntaina ilmenikin, että epäilykseni koulujen sulkemisesta osui oikeaan.

Etäopetus, joka meillä Norssissa alkoi kaupungin päätöksestä jo kaksi päivää ennen kansallista sulkua, lähti käyntiin paremmin kuin ehkä olisi etukäteen arvannut. Ensimmäisinä päivinä tuntui tosin siltä, että etäopetus on vain hienolta kuulostava nimitys valtavalle määrälle läksyjä, jotka pitää herätä tekemään jo aamusta. Opettajat sopeutuivat onneksi nopeasti tilanteeseen, ja opetusta alettiin järjestää yhä enemmän livetunteina.

Kaikki mahdollisuudet otettiin käyttöön, ja pian pelasimmekin taas Kahootia, pidimme esitelmää ja teimme paritöitä yllättävän tavallisen oloisesti. Kaikessa ei toki aina onnistuta ensimmäisellä kerralla, ja kuluneiden viikkojen aikana meitä ovat koetelleet (tai hauskuuttaneet) aivan uudenlaiset häiriötekijät, kuten opettajan kotona haukkuvat koirat. Niin opettajat kuin opiskelijat ovat kuitenkin aina tsempanneet toisiaan, ja mikään haaste ei ole ollut

meille ylitsepääsemätön.

Vaikka etäopetus on osoittautunut melko toimivaksi, se on silti omalla tavallaan erikoista. Itse koen opintojen sujuvan edelleen hyvin, mutta normaalin lukioelämän sosiaalisuutta kaipaavan paljon. Epämääräinen jutustelu käytävillä, tiiliportaissa juokseminen kellon soidessa, ja Amican rapeat kalapalat kello 12.20 ovat asioita, joiden takia odotan innolla kouluun palaamista.

Nykytilanteessakin olen havainnut muutamia hyviä puolia, kuten mahdollisuuden herätä viisi minuuttia ennen tunnin alkua ja syödä aamiaismuroja omassa sängyssä opettajaa kuunnellen. Asian käänttöpuoli on toisaalta se, että arkirutiinit katoavat ja elämä voi muuttua niin tasapaksuksi, ettei enää tiedä milloin opiskelee ja milloin viettää vapaa-aikaa. Vastuuta joutuu siis ottamaan enemmän, mikä on useille haasteellista.

Moni meistä toivoisi varmasti pääsevänsä takaisin Norssiin jo tänä keväänä, mutta se jäänee vain unelmaksi. Onneksi rakas tiilitalomme on rakennettu niin vankaksi, että se on yhä pystyssä ottamassa meidät vastaan vielä syksylläkin. Nauttikaa siis kesästä ja nähkäämme taas elokuussa!

Ali Ylikoski (18A)

Etäopetus on tuonut mukanaan uusia mahdollisuuksia: Allekirjoittanut osallistui Zoom-tunnille Etelämantereelta (kuva Ali Ylikoski).

Riemuylioppilastapaaminen vuonna 2019

Vuonna 1969 Oulun normaalilyseosta ylioppilaaksi kirjoittaneet osallistuivat koulun järjestämään perinteiseen riemuylioppilastapaamiseen Oulun normaalikoulun ylioppilastapaamispäivänä. Tilaisuus alkoi yhteisen valokuvan ottamisella ja rehtorien tervetuloitovotuksella kahvitarjoilun yhteydessä.

Lehtorit Matti Ojakoski ja Markku Kuorilehto esittelivät vuotta 1969 ja Oulun normaalikoulun vuosisataista menneisyyttä. Riemuyli-

oppilaat liittyivät kunniavieraina kevään 2019 uusien ylioppilaiden juhlaan Saalastinsalissa. Ekonomi Eeva-Kaisa Linna kertoi ylioppilastapaamispuheessaan 50 vuotta sitten eletyistä lukioajoista ja nuoruudesta sekä antoi elämänohjeita nuorille ylioppilaille. Riemuylioppilaat luovuttivat yhteisesti keräämänsä stipendin uudelle ylioppilaalle.

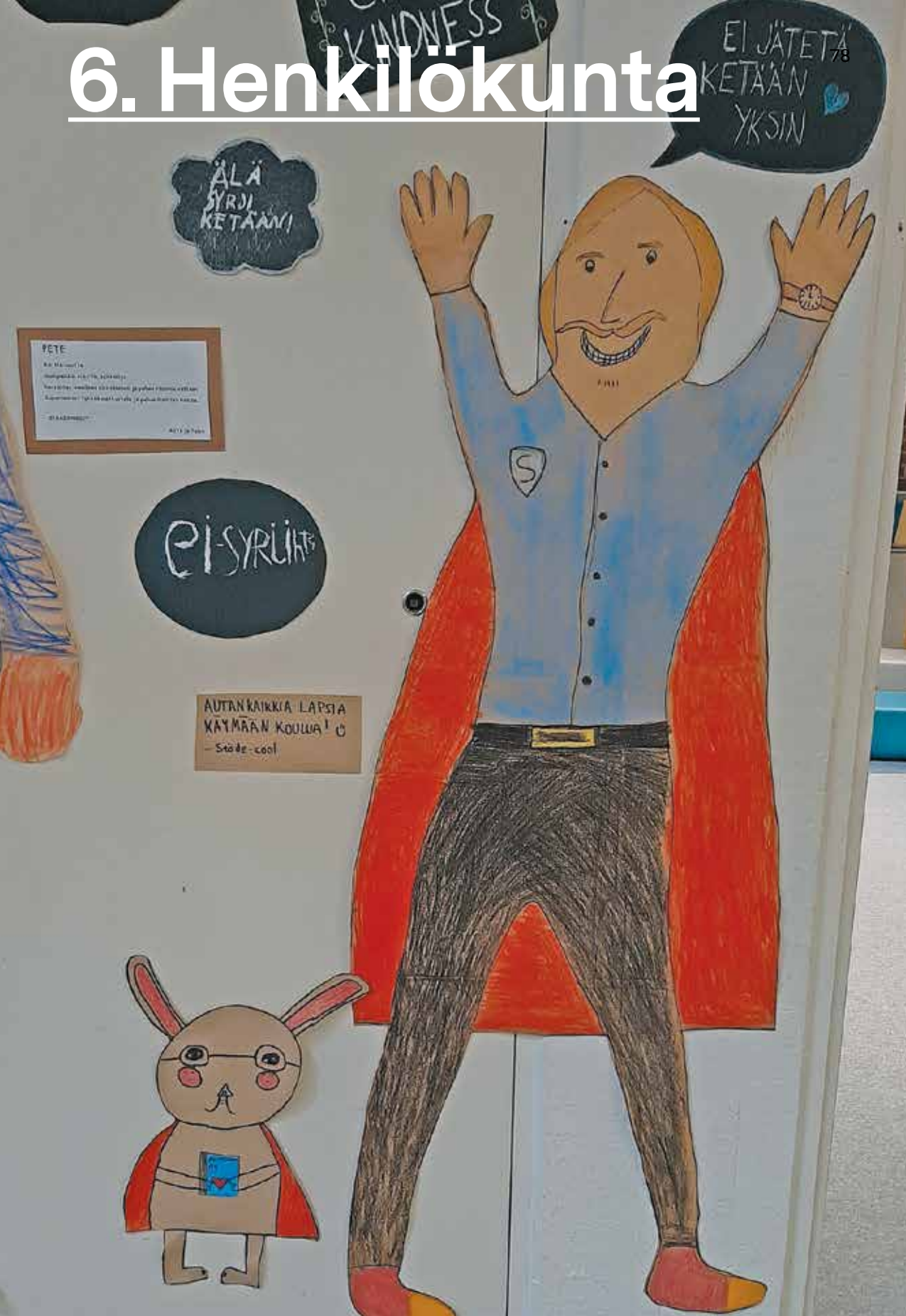
Matti Ojakoski ja Markku Kuorilehto

Vuonna 1969 ylioppilaaksi kirjoittaneet riemuylioppilastapaamisessa Oulun normaalikoululla (kuva Markku Kuorilehto).

6. Henkilökunta

Perusasteen (1-6) Koskela henkilökuntaa

Vasemmalta lukien

Takarivi: Mika Ruikka, Jani Polvinen, Kati Jutila, Riikka Pyhäjärvi, Elina Laine-Leiviskä, Sari Huusko, Helena Nissilä, Anu Malm, Terho Granlund, Maria Lyytikäinen, Markku Juopperi ja Anu Riippa.

Eturivi: Marja Koskivirta, Erja Pohjolainen, Sari Räisänen, Hanna Heikkinen, Lucia Bettini, Outi Laitinen, Kerttuli Saajoranta, Seppo Marttinen, Outi Takalo, Matti Mikkonen, Sini Liimatta, Riitta Pekkala, Anitta Oinas, Hanna Meriläinen, Anu Pitkänen ja Anu Tenhunen.

Lehtorit ja päätoimiset tuntiopettajat

Granlund Terho, PkO
Heikkinen Hanna, FM
Juopperi Markku, KM
Koskivirta Marja, KM, MO
Kuivamäki Kari, KM
Laine-Leiviskä Elina, LTO, KM
Laitinen Outi, KM
Liimatta Sini, KM
Malm Anu, KM
Meriläinen Hanna, EO
Mikkonen Matti, KM, AMK medianomi
Nissilä Helena, KM
Oinas Anitta, KM
Pitkänen Anu, KM, EO, ruotsin ao, vararehtori
Pohjolainen Erja, KM
Polvinen Jani, KM
Pyhäjärvi Riikka, FM
Riippa Anu, KM
Ruikka Mika, KM
Räisänen Sari, KT, perusasteen apulaisrehtori
Saajoranta Kerttuli, PkO, EO
Takalo Outi, LTO, KM
Tenhunen Anu, KM, EO (vv. 3.-21.2.2020), sij.
Pilttonen Heli, KK

Sivutoimiset opettajat

Al-Mallah Zainab, arabian kieli
Bettini Lucia, roomalais-katolinen uskonto, italian kieli
Hyyryläinen Anna, venäjän kieli
Mikkonen Mervi, KM, resurssiopettaja (27.3.-13.5.2020)
Partanen Henrietta, KM, resurssiopettaja (14.4.-13.5.2020)

Muu henkilökunta

Helisten Heta, koulunkäynninohjaaja (3.2.-30.5.2020)
Huusko Sari, koulunkäynninohjaaja (vv. 24.9.2019 alkaen), sij. Pitkänen Roosa (30.9.2019-21.6.2020)
Jutila Kati, koulunkäynninohjaaja
Kanniainen Leila, koulunkäynninohjaaja (13.2.2020 alkaen)
Lyytikäinen Maria, koulunkäynninohjaaja
Marttinen Seppo, virastomestari
Pekkala Riitta, koulusihteeri

Perusasteen (1–6) Linnanmaa henkilökuntaa

Vasemmalta lukien

Yläriivi: Riku Välitälo, Auli Siitonen, Markku Huovinen, Pentti Mankinen, Antti Rekilä, Hannu Juuso, Kaisu Kangas, Janne Pellikainen, Erkki Pekkala, Eero Hietapelto, Jaana Anttonen ja Raimo Salo.

Keskiriivi: Sanna Kajjalainen, Aila Hartikainen, Kirsti Karhumaa, Eliisa Leskisenoja, Aino-Maaria Rautenbach, Mari Saanio, Kerttu Ristola, Minna 't Lam, Outi Tiainen, Auli Halme, Johanna Jarva ja Tarja Tikkanen.

Eturivi: Ana-Maria Buzatu, Raija Kärkkäinen, Elisa Vänntilä, Mervi Sirén ja Karoliina Hiitola.

Lehtorit ja päätoimiset tuntiopettajat

Anttonen Jaana, KM, KTO
Halme Auli, KM
Hartikainen Aila, KM
Hietapelto Eero, KM
Jarva Johanna, KM
Juuso Hannu, PkO, KT, perusopetuksen rehtori
Kaleva Suvu-Tuuli, KM
Kangas Hennariikka, KM
Kangas Kaisu, LTO, KM
Kangas Vuokko, FK, KM
Karhumaa Kirsti, PkO, KM (30.9.2019 asti)
Kempainen Mervi, PkO, KM, Terveystieto ao (31.8.2019 asti)
Kivelä Merja, KM (vv. lv. 2019–20), sij. Hiitola Karoliina, KM
Kontturi Heikki, KM, KT (vv. lv. 2019–20), sij. Pellikainen Janne, KM
Korkeakoski Anne, FM
Kurttila Pasi, KM (vv. 24.2.2020 alkaen), sij. Oikarinen Jenni KM
Kärkkäinen Raija, KM
Mankinen Pentti, KM (vv. lv. 2019–20), sij. Säskilähti Mari, KM
Marjamaa Anna-Kaisa, KM
Merinen Sanna, KM
Mykkälä Mirva, KM
Pekkala Erkki, PkO, KM
Ristola Kerttu, PkO, KM, EO
Salmela Laura, KM (vv. lv. 2019–20), sij. Leskisenoja Eliisa, KT
Siitonen Auli, KM

Sirén Mervi, KM, MO
Tiainen Outi, KL, vararehtori
Välitälo Riku, KT (vv. 15.1.–15.3.2020), sij. Saarenpää-Kervinen Ella, KM
Vänntilä Elisa, FM

Sivutoimiset tuntiopettajat

Al-Mallah Zainab, arabian kieli
Autio Svetlana, venäjän kieli
Bettini Lucia, roomalais-katolinen uskonto, italian kieli
Dinh Heidi, vietnamin kieli
Heino Heli, saksa
Häkkinen Suvu, ruotsi
Kuivamäki Kari, islamuskonto
Marcelletti Sandra, italian kieli
Marjamaa Janne, käsityö
Riippa Anu, ortodoksiuskonto
Salmela Nadezda, venäjän kieli

Muu henkilökunta

't Lam Minna, suunnittelija
Buzatu Ana-Maria, koulunkäynninohjaaja
Huovinen Markku, virastomestari
Mankinen Pentti, projektipäällikkö
Rekilä Antti, koulusihteeri
Saanio Mari, koulunkäynninohjaaja
Salmela, Virve, koulunkäynninohjaaja (7.1.2020 alkaen)
Tikkanen Tarja, koulunkäynninohjaaja

Perusasteen (7–9) ja lukion henkilökuntaa

Vasemmalta lukien

Yläriivi: Markku Kuorilehto, Mika Vähäkuopus, Raimo Salo, Tytti Haapamäki, Jari Honkanen, Eemeli Toljamo, Sami Hiltunen, Suvu Häkkinen, Harri Lehtola, Timo Kovanen, Juha Mikkonen ja Akseli Ojanperä.

Keskiriivi: Merja Holappa, Leea-Maaret Aho, Hanne Kokko, Merja Marjakangas, Katrimaija Lehtinen-Itälä, Laura Leppänen, Terhi Ylöniemi, Ari Heimonen, Anna Ahlfors, Heikki Niemmi, Pasi Hieta, Riitta Pääaho, Eija Kumpulainen ja Tea Huttula.

Eturivi: Heli Heino, Juhani Kirves ja Emma Marjakangas.

Lehtorit ja päätoimiset tuntiopettajat

Ahlfors Anna, FK, englanti
Ahmala Ville, FM, historia, yhteiskuntaoppi, uskonto, terveystieto
Aho Leea-Maaret, FM, äidinkieli ja kirjallisuus
Eskola Sari, FM, äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä
Haapamäki Tytti, KM, TaM, kuvataide, tekstiilityö
Heimonen Ari, FT, matematiikka
Heino Heli, FM, saksa
Hieta Katja, FM, matemaattiset aineet
Hieta Pasi, FM, perusasteen apulaisrehtori, historia, yhteiskuntaoppi, uskonto
Holappa Merja, FT, matemaattiset aineet
Honkanen Jari, FM, lukion vararehtori, historia ja yhteiskuntaoppi
Huttula Tea KM, EO, erityisopetus
Häkkinen Suvu, FM, ruotsi
Karjalainen Ilpo, LitM, liikunta ja terveystieto
Kauppinen Jyrki, FM, englanti
Kiiveri-Raappana Riikka, KM, kotitalous, terveystieto
Kirves Juhani, FM, ruotsi
Kokko Hanne, FM, opinto-ohjaus (vv. 30.9.–2.12.2019 ja 18.3.–24.5.2020), sij. Petäjäjärvi Tuula, KM ja Kangas Pia, KM
Kovanen Timo, FM, musiikki
Kumpulainen Eija, FM, lukion rehtori, matematiikka
Kuorilehto Markku, FL, TM, historia, yhteis-

kuntaoppi, uskonto, filosofia
Kupila Hellevi, FL, matematiikka
Lapinoja Kari Pekka, KT, FM, TM, uskonto, psykologia, filosofia
Lassila Aune, LitK, liikunta ja terveystieto
Lehtinen-Itälä Katrimaija, FM, historia ja yhteiskuntaoppi
Lehtola Harri, FM, äidinkieli ja kirjallisuus
Leppilähti Piitta, FM, äidinkieli ja kirjallisuus
Leppänen Laura, TaM, kuvataide
Mansikka Hanna, FM, matemaattiset aineet
Marjakangas Emma, FM, englanti, ranska
Marjakangas Merja, FM, englanti, ruotsi
Marjamaa Janne, KM, tekninen työ
Matala-aho Erkki, FM, matematiikka ja fysiikka
Mikkonen Juha, TT, historia, yhteiskuntaoppi, uskonto, filosofia, psykologia, elämäntutkimustieto
Määttä Sirpa, FM, biologia ja maantiede
Niemi Heikki, FM, opinto-ohjaus
Ojanperä Akseli, FM, biologia, maantiede, terveystieto
Paasi Eija, FM, biologia ja maantiede (vv. 7.8.–6.10.2020), sij. Taulavuori Erja, FT
Peltonen Kirsi, FM, äidinkieli ja kirjallisuus, elämäntutkimustieto, suomi toisena kielenä
Pietiläinen Katri, FM, matemaattiset aineet, tietotekniikka
Päivärinta Salla, FM, kemia ja fysiikka
Saviaro Erkki, FM, matemaattiset aineet
Toljamo Eemeli, FM, historia, yhteiskuntaoppi,

uskonto, terveystieto
 Toukolainen Lasse, FL, äidinkieli ja kirjallisuus
 Vaaraniemi Pekka, FM, matemaattiset aineet
 Valta-Hulkkonen Kirsi, FT, maantiede ja biologia
 Veres Reka, FM, matemaattiset aineet
 Vilppola Liisa, KM, erityisopetus
 Vähäkuopus Mika, FM, englanti, ranska (vv. 7.1.–30.6.2020), sij. Hakala Mari, FM
 Ylöniemi Terhi, KM, perusasteen vararehtori, kotitalous ja terveystieto

Sivutoimiset opettajat

Bettini Lucia, roomalaiskatolinen uskonto
 Kuivamäki Kari, KM, islamin uskonto, musiikki
 Riippa Anu, KM, ortodoksinen uskonto

Oulun normaalikoulun johtokunta

Nurmivuori Marjut, johtokunnan puheenjohtaja
 Harmoinen Sari, varalla Kielinen Marko (Kasvatustieteiden tiedekunta)
 Lepistö Kirsi, varalla Saviniemi Maija (Humanistinen tiedekunta)
 Huttula Saana-Maija, varalla Salmi Pekka (Luonnontieteellinen tiedekunta)
 Lehtinen-Itälä Katrimaija, varalla Kiiveri-Raappana Riikka (opettajat 7–9 ja lukio)
 Jarva Johanna, varalla Koskivirta Marja (opettajat 1–6)

Muu henkilökunta

Heikkinen Heli, toimistos sihteeri
 Karhunen Jenni-Mari, koulunkäynninohjaaja
 Kauppinen Marjaana, laboratoriomestari
 Kerttula Soile, koulusihteeri
 Korhonen Leo, erikoislaboratoriomestari
 Lahti Lari, koulunkäynninohjaaja
 Mikkola Heikki, atk-suunnittelija
 Nykänen Lauri, koulunkäynninohjaaja
 Rautenbach Aino-Maaria, suunnittelija, koulutusvienti
 Reinikka Timo, IT-tuki
 Saarijärvi Silja, koulusihteeri
 Salo Raimo, suunnittelija, täydennyskoulutus ja koulutusvienti
 Virtanen Lauri, koulunkäynninohjaaja

Pekkala Riitta, varalla Heikkinen Heli (muu henkilökunta)
 Hulkkonen Annukka, varalla Mäkinen Kaija (Linnanmaa 7–9, huoltaja)
 Rasinkangas Jarno (Linnanmaa 1–6, huoltaja)
 Jokipii Jaakko, varalla Soininen Katja (Koskela, huoltaja)
 Strömberg Elli, varajäsen Törmälä Kaisla (lukio, opiskelija)
 Tuorila Nanna, varajäsen Koskela Elsa (Linnanmaa 7–9, oppilas)

Yhteiset palvelut

Linnanmaa

Kouluruokailu

Kouluruokailusta on vastannut Fazer Food Services Oy. Henkilökunta: ravintolaesimies Tarja Häikiö ja Taina Pikkuaho, kokit Tea Puumalainen, Tommi Mokko ja Maria Kuurola, ravintolatyöntekijät Pasi Kangas ja Heidi Pellinen, kassatarjoilijat Jonna Kurkela ja Minzeh Yu.

Oppilas- ja opiskelijahuolto

Koulupsykologi- ja koulukuraattoripalveluista vastaa Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluiden oppilashuoltoyksikkö. Perusasteen koulupsykologina on toiminut Sanna Kärmeniemi ja koulukuraattorina Anu Kaukua. Lukion koulupsykologina on toiminut Kirsi Puukka ja koulukuraattorina Annika Karvinen.

Siivous- ja kiinteistöhuolto

Siivouksesta ja kiinteistöhuollosta on vastannut Wash palvelut Ky.

Terveydenhuolto

Terveydenhuollosta on vastannut Oulun kaupungin terveyskeskus. Koululääkärinä on toiminut terveyskeskuslääkäri Kati Alakärppä sekä tervey-

denhoitajana perusasteella Riitta Pääaho ja luki-ossa Riikka Harju.

Koskela

Kouluruokailu

Kouluruokailusta on vastannut Compass Group FS Finland Oy. Ravintolatyöntekijänä on toiminut Miia Sarajärvi.

Oppilashuolto

Koulupsykologi- ja koulukuraattoripalveluista on vastannut Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluiden oppilashuoltoyksikkö. Koulukuraattorina on toiminut Anu Kaukua ja koulupsykologina Sanna Kärmeniemi.

Siivous- ja kiinteistöhuolto

Siivouksesta on vastannut Wash Palvelut Ky ja kiinteistöhuollosta ISS Palvelut Oy.

Terveydenhuolto

Terveydenhuollosta on vastannut Oulun kaupungin terveyskeskus. Koululääkärinä on toiminut terveyskeskuslääkäri Mikko Reinikka ja kouluterveydenhoitajana Anu Malinen.

Stipendit ja hymypatsaat, Koskela 1–6

Kirjalahjat 1. luokille ja

VALO-luokalle

1a Malla Anttila
1b Jannica Syväoja
1c Usva Eksymä
VALO Pedro Freitas
de Sigueira

Vanhempain- toimikunta Kimpan reilun kaverin stipendit

2a Ella Metsi
2b Moona Lahti
2c Aino Pohjanen
4a Pyry Eksymä
4b Joska Rumapea
VALO Maria Andreo-
poulou Iona

Koskelan Sirkakoiden stipendit

3a Sisu Järvinen
3a Tinja Kouri
3b Selina Basaran
3b Martta Grip

Hymypatsaat

5a Alli Koskelo
5a Olli Wallenius
5b Letizia Sanmori
5b Olli Ylinärä

Kohinastipendi

5a Aino-Emilia
Halonen

SuperTsemppa- ri-stipendit

1-2c Veikka
Tolkinen
2b Ava Vähätörmä

Rehtori Erkki Vilpan stipendi- rahasto

6a Eetu Juola

Norssin stipendi

1a Olavi Lääkkö
1b Eetu Rehula
1c Roope Purkunen
2a Roni Korpela
2b Avgustin
Väänänen
2c Lotta Immonen

6a Nicolas Archer
6a Iida Isola
6a Anni Kellokumpu
6a Juho Vuoppola
6b Ella Kemi
6b Juhana Kiuru
6b Sylvia Malm
6b Anna Myllylä
6b Inka Tirilä
VALO Duaa Alhlah

Kirjallisuudiplomit

6a Santeri Alalauri

Tiedotuksia

Yhteisvalinnan perusteella lukion 1. vuosiluokalle hyväksytyt saavat tiedon valinnastaan kirjeitse kotiin aikaisintaan 11.6.2020. Ilmoittautuminen lukioon tapahtuu myöhemmin ilmoitet-
tavalla tavalla.

Syksyn 2020 ylioppilastutkinnon koepäivät:

ma 14.9. kemia, terveystieto

ke 16.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä
(englanti)

to 17.9. uskonto, elämäntutkimustieto,
yhteiskuntaoppi, maantiede,

pe 18.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja
ruotsi), lukutaidon koe; suomi/ruotsi toisena
kielenä ja kirjallisuus -koe

ma 21.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja kes-
kipitkä oppimäärä

ti 22.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt
oppimäärä

to 24.9. filosofia, biologia

pe 25.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja
ruotsi), kirjoitustaidon koe

ma 28.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä (eng-
lanti, ranska, espanja, saksa, venäjä, italia,
portugali, latina, saame)

ti 29.9. psykologia, historia, fysiikka

30.9. saamen äidinkielen koe

to 1.10. vieras kieli, pitkä oppimäärä (ranska,
espanja, saksa, venäjä)

Stipendit ja hymypatsaat, Linnanmaa 1–6

Stipendit

1–2a Leevi Miinalainen
1–2b&2b Jere
Paksuniemi
1–2b&2b Elli Polso
1ab Aake Vanninen
1ab Laura Möttönen
2a Konsta Väisänen
3–4a Vanni Kannainen
3–4b Ina Klemetti
3ab Leevi Joensuu
3ab Sera Tiiri
4a Oula Harjula
4b Fanni Hietakangas
5–6ab Veera Tuomaala
5–6ab Sampo
Tahkokorpi
5a Luukas Hallikainen
5b Samuel Tuohimaa

6a Inka Saastamoinen
6b Lassi Rasinkangas

Rehtori Erkki Vilpan stipendirahasto

5–6ab Ella Lepistö

Koulun stipendi- rahasto

6a Pietro Pagani
6b Miro Haapakoski

Stipendi luonnontie- teissä hyvin menes- tyneille (Marjatta ja Pertti Kaikkosen myöntämä)

5–6ab Artem Teryaev
6a Helga Pattison

6b Roosa Manninen

Kuivasjärven Lions Clubin myöntämät tsemppistipendit

1ab Vienna Inkala
1–2a Lumia
Ainesmaa
2a Nanna Ukkola
4a Iida Kaattari
3–4b Sara Karvonen

Koulun myöntämät tsemppistipendit

5–6ab Nea Laikari
5–6ab Toni Berg

Hymypatsaat

1–2a Mette Honkanen
1–2b Aapo Nissi
2a Kerttu Anttila
2b Lasse Auno
3–4a Pinja Huotari
3–4b Anni Berg
4a Minja Halonen
4b Eveliina
Keskinarkaus

! LUKUVUOSI 2020–2021

- › Uusi lukuvuosi 2020–2021 alkaa torstaina 12.8.2020 klo 8.45 perusasteen vuosiluokilla 7.
- › Koulu alkaa vuosiluokilla 8 klo 10.00 ja vuosiluokilla 9 klo 10.45 sekä lukion aloittavilla klo 9.15, jatkavilla klo 9.45.
- › Lukuvuoden alkaessa jokaisen oppilaan on oltava läsnä.
- › Syysloma 19.–24.10.2020.
- › Joululoma 21.12.2020–6.1.2021.
- › Talviloma 8.–13.3.2021.

@unioulutts

<https://nk.oulu.fi/>

OULUN NORMAALIKOULU

OULUN
YLIOPISTO